

Ec. 83^a

B.

HELII EOBA

NI HESSI SYLVARVM LIBRI VI.

Nuper primum æditi Anno
M. D. XXXV.

LECTORI

*Alcinoi legimus, miramur A donidis hortos
Inuenit Hesperidum succina sylua fidem
Quæ tandem inuidia est, non his permittere syluis
Ficticij saltem nominis esse decus?
Fallor, an huc aliquis tamen ingredietur amicus
Quem noua querceti diuitis umbra iuuet?*

Ἰωαχείμου τοῦ Καμεραρίου.
Ὅλω τήνδ' ἐλθὼν εἰς ἄξυλον ἔργα ἀθήσεις
οὐχ ὅτε βῆσ' ἄρξων ἀλλ' ὅτι ληξόμεθα.
ἢ ἢ γ' εἰ πάρα μυρί' ἑασικάλ' ἀλλά πετέρτιν
ἔξδ' ὁμῶς πρότερον πᾶν πελεκισάμενον.
μᾶλλον δ' οὐχ' ὄντος κόρος οὐχ' οἱ ἔασετ' ἔρωκ
πρὶν ἰάδ' ἀναγνώσθ' ἀενδαρεὰ πάντα πῆσθ'

Summ. ex libris Nicolai
Widmanns planensis

Octobr 3. 2

83

OPTIMO AC

ORNATISSIMO PRINCIPI

Domino Ioanni Dantisco Episcopo Culmen

si ac Administrator Pomesaniensi &c.

Domino ac patrono perpetua

fide colendissimo suo

Helius Eobanus Hes

sus S. D.

V M TANDEM
constituissim ab ami-
cissimis persuasus Io-
annes Dantisce Pre-
sulum decus eximium,
libros sylvarum mea-
rum in publicum legē
dos emittere, coactus
sum uelut ad nouum partum rursus elaborare ac
eniti omnia, quæ ita sparsim ac prorsus à vix
eog in chartulas ac uiles membranas conieceram
ut anxio primum labore essent porquenda: dein-
de quoniam pleraq; mutilata & acephala extabāt,
quædam & eorum longe maxima pars per incu-
riam mihi perierant, hæc cum iactura omittenda,
illa laboriose erant restituenda. Nunquam enim sic
amaui meum ingenium, ut tanquam lectu digna stu-
diosè conseruarem, quæ uelut in hoc ut perirent ne

E P I S T O L A

gligenter scripseram, & subito, ut ille inquit, calor
 re mihi effluerat. Colligi igitur magis quæ potui,
 quàm quæ uolui: nihil enim eorum extabat amplius
 quæ iuuenis luseram, quæ quidem ipsa quanquam
 ego quantum ad naturam attinebat semper iudi-
 caueram ex meis esse optima, tamen placebat ma-
 gis superesse apud me quedam eius generis, in qui-
 bus serior ætas sese exercuisset: nã ea ipsa & plus
 iudicij habere, & minus indulgentiæ circa naturæ
 lasciuientis fluxum & copiam, quæ plerūq; nisi
 moderere, uiciosa ualde esse consuevit, uidebantur.
 Nam quod ad Bucolica & Heroidas attinet, ea om-
 nia quanquam ipsa quoq; iuueni adhuc dum existen-
 ti mihi temere magis exciderant quàm cum iudi-
 cio erant emissa, tamen annum iam natus ferme
 quadragesimum, uelut ad iudicium & examen re-
 uocata recognoui, recognitaq; ac multis in locis lo-
 cupletata, iterum edidi, adeo ut istorum omnium,
 sunt. n. & alia pene infinita, editionis minus me pœ-
 nitent, cum ea ex quibus potissimum mihi famam im-
 mortalitatis polliceri posse uidear, à primæ editio-
 nis iniuria uindictas denuo in uulgus exierint. Ita-
 q; ut ad institutum reuertar, hæc qualiacunq; habi-
 turi iudicaturi q; sunt qui legent, in unum uelut a-
 ceruum ex mille Opisthographis in quibus sparsa ia-
 cebant, coacta, in sex hosce libros, ne cōfusus omni-
 no ordo

E P I S T O L A

no ordo & inamabilis esset rerum series & diuisio
 & non aliter quàm impeditum suapte mole corpus
 in certa quædam, & melius sibi inuicem coheren-
 tia membra redegi. Ipsis deinde libris, cum emi-
 di spargēdiq; in uulgus omnino essent, singulos pa-
 tronos, ut & paratior esse clarorum nominum au-
 thoritate proferatæ editionis uenia, & lectorem
 ipsa magis oblectaret uarietas, dedi, quorum te ue-
 uides non immerito principem esse uolui. & uide-
 bar non inhoneste sequuturus clarorum in simili
 genere poëtarum exempla, præcipueq; Statij, qui
 idem, quod ego in his libris, in suis quoq; syluis fe-
 cit. Sed ista quidem ratione excusatione non egebat,
 utinamq; ne ipsa quidem æditionis præcipitatio. Ha-
 rum igitur sylvarum librum primum tibi Dantiscæ
 Princeps optime ac eruditissime, nam hæc demum
 appellationes tibi uere conueniunt, ista uulgo iacta
 usitataq; uelut dignitatum magis quàm hominū ac
 uirtutū propria interim nihil moror, merito tuo ti-
 bi nominatim inscribendum dedicandumq; existima-
 ui, qui cum semper sis de me optime ac magnifice
 meritis, quibus hostijs expiandum ducerem, nisi nō
 inter hos modo quibus hi libri inscribuntur, sed in-
 ter omnes alios patronos & amicos meos princi-
 pem locum, quo nō hic tantū dignissimus es, obtin-
 isse. Adde quòd hic liber uel eo nomine tibi debe-

E P I S T O L A

batur, quòd totus est in tua patria, in qua aliquan-
 diu me uixisse non ignoras, absolutus, & elegias
 continet unam atq; alteram ad te ipsum, Cracouiae
 olim inter celeberrimas regiarum nuptiarum pom-
 pas, cum adhuc eo tempore in minoribus, ut uulga-
 to more loquar, esses, scriptas. Nam q; ea quæ nup-
 per, cum Augustæ ac Ratisponæ in Augustalibus
 comitijs, in quibus tu Regium Oratorem agebas te
 cum essemus ad te scripsi, his libris non inseruis in
 caussa primū fuit libri ipsius magnitudo, quæ æquo
 plus excreuisset, si omnia quæ tum ad manum &
 nuper parata erāt, adijcere uoluisset: deinde, quod
 alium nunc locum requirunt quæ ad te scribuntur,
 quàm qui temere quibuslibet syluulis, ac de plebe
 nominibus inseratur, & constituo ea, quæ ab eo tem-
 pore ad te scripta sunt, & adhuc scribentur seor-
 sim & proprio libello breui ædere, qui fastigio isti,
 in quod tua te uirtus tuaq; eruditio utraq; summas
 euexit propius aliquanto respondeat. Quid quòd
 hic liber Serenissimū Regis tui Sigismundi laudes
 non sane mediocres continet? Quid quòd patriæ
 tuæ clarissimæ descriptionem aliquam? plenam di-
 cere non possum, cum toto quadriennio, quod in ea
 uixi, uix minimam eius partem uidere ac cognosce-
 re mihi licuerit. Accedit ad has rationes etiam illa
 quod intelligere te cupiebam non excidi, se memo-
ria

EPISTOLA

Via mihi quod de Homero essem pollicitus, ad quem
uertendum, praesertim latino carmine, tu cum sis in
studijs nostris eruditissimus, & cura & tempore
longioribus opus esse non ignoras. Interim hunc
sylvarum mearum librum primum uelut praeme-
tium futurae messis nutre ad te uolui, & hanc ani-
mo tuo fiduciam facere, ut cum uideas in minoribus
hisce tui non immemorem, de maioribus quibusuis
possis omnia tibi, quae de amiceissimo, pollice

ri. Bene ac foeliciter uale, studiorum

meorum Meccenas unice. Ex

Noriberga Mense Mar

tio. Anno Saluis

M. D.

XXXIII.

AA ←

HELII EOBA

NI HESSI SYLVARVM LI
BER PRIMVS QVI SAR
maticus inscribitur.

AD SERENISSIMVM SIGIS
MUNDVM REGEM POLO
*nie pro Magistratibus militiae Teutonico
rum Prussiae in conuentu
Petricouensi.*

I LICET, ET
magnum fas est ora
re Tonantem
Estq; etiam pue
ris auris aperta Dei
Cur non Rex Inuis
ete uaces mihi pau
ca roganti

Ocia cognoscas hoc breue donec opus

Qui licet immensa curarum mole graueris

Sisq; animo Regnis latior ipse tuis.

Tetamen assiduas decet intermittere curas

Ociaq; interdum non onerosa sequi

Quae quamuis non pauca tibi solatia praestent

Qualia tam magnis Regibus esse solent

Hic tamen inuenies quod te quoq; forte iuuabit

Cognita si fuerit littera tota tibi

LIBER I.

Quam si reijcies prima uix fronte reuisam
 Contemnes certe quod placuisset opus.
 Quod mihi ne timeam contingere posse, monebat
Maiestas uultus illa benigna tui.
 Præterea quæ te uirtus clarissima multis
 Prætulit & aut fecit Regibus esse parem.
 Talem, si quæras, qua te ratione notarim
 Sum fateor testis proximus ipse mihi
 Ipse ego te uidi Regalia sceptrâ ferentem
 Tunc cum legitimos ingrederere thoros
 Nec tantum uidi, sed & hoc si ducere laudi est
 Contigimus dextram Rex generose tuam.
 Præterea qua laude tua sim cultus in aula
 Talibus indignum scribere pene pudet
 Ipse ego te meritis plus quàm Regalibus auctum
 Non minime quodam laudis honore tuli
 Regales cecini thalamos pompamq; iugalem
 Tradita sunt manibus carmina nostra tuis.
 Quæq; tot exhibuit Cracouia docta poëtas
 Tunc quoq; Teutonico uate superba fuit
 Illa dedit nostris de te superesse libellis
 Inq; tuas laudes hic & ubiq; legi.
 Ergo ego non primum tua nunc Regalia pulso
 Liminas uirtutes diximus ante tuas.
 Hinc etiam timide uenit fiducia menti
 Te coram nostras posse ualere preces

S Y L V A R V M

Non ego diuitias, non aurea dona precabor
 Inq; meo nullum carmine fœnus erit
 Verum si dederis quod carmine poscitur isto,
 Quod dabis haud perdes, sed magis ipse feres
 Sed ne forte morer Regalem ambagibus aurem
 Inuersu nubes non erit ulla mea
 Aspice Sarmatici moderator maxime sceptri
 Aspice Rex meritis non habiture parem
 Aspice quàm celebri concurrant undiq; pompa
 Quàm solum stipent milìa multa tuum
 Quid sibi tot proceres? quare uenere? quid optāt?
 Præcipue quorum crux nigra pectus habet.
 Nunquid ut insurgant, rursusq; abiecta resumant
 Inq; plagas moueant arma resumptatuas?
 An quia diuitias speciosaq; munera querunt?
 An quodcunq; aliæ conditionis habent?
 Non ita, non alia te nunc ratione salutant
 Quàm qua nulla tibi notior esse potest.
 Rex memori sub mente tenes, si forte rocoluas
 Non aliqua tecum de nouitate loquor
 Quòd sibi Sarmaticis Regnum fundarit in oris
 Candida qui crucifer pallia miles habet
 Prussia Parrhasijs efflata trionibus, olim
 Sub duce gentili barbaraterra fuit
 Vasta situ, neglecta locis, desertaq; cultu
 Sepe fuit Regno perniciosatuo.

Sepe

LIBER V.

Sæpe tuos ualido uastauit milite fines
 Impia Christi feræ gens inimica cruci
 Sanguine Teutonico, sed postq̄ fortiter empta est
 Exiit antiquos Prussia tota Deos
 Romana Imperij Friderichus scepra tenebat
 Illus hic certe nominis alter erat
 Cum Mahometigenæ capta Piholomaide Turcæ
 Teutonicam Syria destituere crucem
 Tum quod erat gemilis adhuc atq; impia cultu
 Hæc à Teutonicis terra petita fuit
 Annuit, atq; armis permittit quærere Cæsar
 Si forte obtineant iura petita loci
 Quæsitam obtinuit terram gens inclyta bello
 Teutonicum subiit protinus illa iugum
 Hinc urbes positaq; alia uictoribus arces
 Firmaq; ductilibus oppida cincta uadis
 Prussia Teutonicæ merces data militici
 Prussia Christi feræ Regia facta cruci
 Floruit q̄ plures late dominata per annos
 Delicijs tandem languit ipsa suis
 Atq; ut cunctarum rerum est mutabilis ordo
 Fortunæ instabilem sensit q̄ illa rotam
 Sic illa emeruo cum iam polletet honore
 Deflueretq; opibus molliter ipsa suis
 Magnarum ueteres rerum est imitata ruinas
 Visa nec exemplo est interijisse noua

S Y L V A R V M

Martia sic rerum cum Roma potita uigeret
 Lapsa est, Cæropiæ sic cecidistis opes.
 Sic Thebæ, sic Troia potens, sic alta Corinthus,
 Punica sic Tyria moenia structa manu.
 Sic patrium amisit Iudæa potentia sceptrum,
 Non semel excisam sic Babilona ferunt
 Sic urbes, sic Regna cadunt, sic omnia mutat
 Hæc Dea, quæ tectum sindone lumen habet
 Vindice punita est ira sic forte tonantis
 Illa redemptori facta maligna suo
 Subq; tuis afflicta iugum seruire coacta est
 Ferre, licet miseræ non placuisset, auis
 Qualicunq; tamen dignas pro crimine poenas
 Nunc dedit, et plagis saucia querit opem
 Affer opem, nam tu medicas his febribus artes
 Si Rex magne uoles exhibuisse potes
 Conueniunt toto nusquam cum corpore partes
 Et queritur uiduum membra relicta caput
 Collige dispersos distracti corporis artus
 Conueniant capiti membra relicta suo.
 Ejce grassantes toto de corpore morbos
 Recta salutifera pharmaca præbe manu.
 Quæ ratione queas non est opus indice, postquam
 Hæc uia non ulli est quàm tibi nota magis.
 Et potes, et non est Regum te fortior alter
 Nec magis assidua qui ferat arma manu

LIBER V.

Omnia Parrhasidos subiecta trionibus ursæ
 Sunt tibi uictrici regna subacta manu.
 Seu prope sidentes Tanaim spectare niualem
 Seu libet inuictos Marte Boristhenedis
 Quàm tamen ista tuo concedant omnia Marti
 Dicere non elegi sustinere breues
 Quare age Rex Inuicte crucem defende labantem
 Et causam nolis de seruisse tuam
 Hoc te tota rogat communi Prussia uoto
 Hoc te Teutonicam turba professa crucem.
 Hoc rogat ille tui pars maxima sanguinis, ille
 Quo tua germana est germine facta parens
 Teutonicæ princeps Albertus militici
 Quem sua nunc dominum Prussia iure uocat
 Quodq; uocat ne qua possit ratione negari
 Rex quia posse tuum est, sis memor esse tuum.
 Quantula Prusiæ seruit tibi portio terre
 Aspice quàm regno sit minor ista tuo
 Tota tibi melius sibi reddita seruiet, atq;
 Partibus accedet fida ministratris
 Nunc iacet, & longo ceu consopita ueterno
 Nec sibi, nec regno est utilis illa tuo
 Munera militiæ quæ nunc desueta prioris
 Turba negat, prompta surget in arma manu.
 Tu modo Rex iubeas tibi sint ea munera curæ
 Tu modo Rex cumules quæ minuuntur opes.

S Y L V A R V M

Quam bene Regali stabit crux iuncta corona
 Non aliqua melius vincitur hostis ope
 Hostibus incutiet trepidantibus illa timorem
 Non aliquo maior miles ab ense cadet
 Ibis in aduersos cruce munitissimus hostes,
 Inuicta sternes impia castra manu
 Terribilem fecit qui cum moreretur in illa,
 Morte sua rerum terruit omne genus
 Non tua tunc celeres vastabunt Regna Valachis
 Tunc tibi subiectus Tartarus acer erit
 Tunc sua deponent pharetrati cornua Russi
 Et patriæ soluent iusta tributa tuæ
 Regali gens nulla crucem diademate cinctam
 Infesta poterit diripuisse manu
 Illa licet gelidam longe proiecta sub Arcton,
 Frigida manantes de niue potet aquas
 Seu matutinis afflata refrigeret Euris
 Sæpius æstifero membra perusta die
 Dura sub occiduo seu corpora sole tepescat
 Siue truci Boreæ proxima regna colat
 Deniq; quocunq; est sub aperti sydere cœli
 Arma ferat forti qualiacunq; manu
 Nulla tuos poterit non accepisse triumphos
 Nec gens uicticem nesciet ulla manum
 Catholicus, tua signa, crucem uenerabitur orbis
 Et feret austrices ad tua facta manus

Aeternum!

LIBER I

Aeternum crux imperium tibi proferet ultra
Colchidas, & saeuos marte Boristhenidas
Post ubi iam totus magnum Septentrio Christum
Cœperit, Auroræ subdita regna petes
Romanis tua signa Aquilis præeuntibus ibis
Perq; tuam statues oppida uicta cruce
Cuncta Sigismundo cedent foelicia Regi,
Et nullum frustra suscipietur onus
Teutonicæ accedet fauor, & noua gloria gemis
Largiri Imperium cui uolet illa potest
Ergo crucem releua, quæ nunc rubigine squalet
Oblita, sic Regum par tibi nullus erit
Sic tua continuis dilatans Regna triumphis
Sarmatico populos solus in orbe regas.

AD MUTIANVM RVFVM EPISTOLA

la Prussiae descriptionem continens.
Ittit ab æquoreo tibi littore Ruse salutem
m Hessus amicitiae pars modo iusta tuæ
Hic ubi Parrhasium uicinior aspicit axem
Prussiae Hyperboreo semperusta gelu
Hinc ubi Sarmaticum latus æquoris alluit orbem
Quod de Germanis nunc quoq; nomen habet
Hic tuus ille Hessus uiuit, quem saepe probabas
Ludere ad auratam uerba canora chelima
Qui licet & tantis & tot regionibus absit
Nunquam non præsens est tamen ille tibi.

SYLVARVM

Nam duo quæ ratio distantia corpora fecit
 Hæc animos uinclo proximior ligat
 Et loca si nullum simul in diuersa feratur
 Corpuss ad hoc animum uincula nulla ligant
 Liber ut est, partes ita se dimittit in omnes
 Quo nil mobilius maximus orbis habet
 Non mare, non terræ, non astra, nec igneus æther
 Clauditur huic, penetrat corpora, numen habet
 Numen habet si se partem de semine cœli
 Inclusam lutea semiat esse domo.
 Sentit, & ex istis ad te spaciatur arenis
 Pars eadem nostri maxima, quando libet.
 Ergo & adhuc animo non deficiente ualemus
 Fortunæ dominæ cætera credidimus.
 Viuimus hic igitur non retroeuntibus astris
 Vno te nobis posse carere graue est.
 Omnia præstiterit si te fortuna mihiq;
 Barbara quæ uisa est patria terra foret
 Hæc est Christifera regio Crucis ultima cultrix
 Præter quam merito Liuo comose tenes.
 Regna dein seruant pharetrati proxima Russi
 Gens fera, sed nigra sæpe subacta cruci
 Prussia & insignis magno Liuania Christo
 Sunt duo Teutonicæ subdita regna cruci
 Parte orientalem qua Prussia uergit in Eurum
 Liuonum gentes, & Lituana iacent

Proximo

LIBER I.

Proxima nymboſis quæ flatibus irrigat auſter
 Mazouita & fortis rura Polonus arat
 Occiduum Saxones habent latus unde remugit
 Hirſutus Boreas Balihica ſtagna tenent
 Prufſia tam latas terrarum poſidet oras
 Inclſyta, plena, potens, cultibus æres manū
 Hanc cruce ſignatus nigra pallaq; niuali
 Teutonicus partam ſanguine miles habet
 Scit uagus & magno fluuio par Viſtula Rheno
 Sanguine quem totum ſubrubiſſe ferunt
 Viſtula Pannonijs oriens e montibus, omnem hanc
 Quam longa eſt, terram perluit omne uago
 Inde uago lapſu magnum ſe condit in æquor
 Quod uarijs totam flexibus ambit humum
 Hic etiam uario naturæ munere lætus
 Omnibus ad uictum rebus abundet ager
 Dum ſinit & melior cum ſole reuertitur annus
 Has Cererem terras incoluiſſe putes
 Uſq; adeo plenis hoſ meſſibus aggrauat agros
 Ut queat hoc credi copia nata loco
 Horrea ſæpe ſuo non ſunt ſatis ampla colono
 Lataq; uix meſſis frugibus arua patent
 Eſt mare laudatæ lucroſum munere gemmæ
 Germanus gleſſum, ſuccina Roma uocat
 Sæpius hanc pueriq; legunt timidaq; puellæ
 Nec ſtupet a prima pes tamen udiſ aqua

BB

S Y L V A R V M

Est mare, sunt fluuij, sunt stagna immensa, lacusq;
 Non magis est uario pisce superba Pharos
 Sunt & apum pulchris tenerarum examina syluis
 Qualia uix unquam Sicelis Hybla tulit
 Sæpe illis, res mira, loci satis esse negatur
 Quo dulces possint accumulare fauos
 Sæpe sub arboribus molliq; in graminis herba
 Flaua laborifero poplite mella locant
 Conferat huc Rhodopen Panchæaq; rura Lyeus
 Nesciet inuentos se docuisse fauos
 Sunt nemora & saltus, sunt non de formia Tempe
 Thessala cum fluuio dixeris esse suo
 Pinguibus alta feris stabula & uenatio diues
 Menalon oderit hic ipsa Diana suum
 Hic poteras spreta iuuenis Thesæe nouerca
 Innocuos alio claudere fine dies
 Quid loquar ingentē pecorū uim, qualia nunquā
 Armenta Arcadico germine pasta liquet?
 Qualia non unquam colles uidere Lycæi
 Non quamuis diues Delphice pastor eras
 Maior in argento nusquam nec largior usus
 Vix tantum plumbi patria nostra tenet
 Pocula crassa Ceres Acheloia miscet aristis
 Hic bibitur nullo gratior orbe liquor
 Auehit huc eciam peregrinis uector ab oris
 Per mare cum Rhodijs Cretica mista cadis

Deniq;

LIBER I.

Deniq; ad humanos quicquid conuertitur usus
 Hic uelut ex cornu liberiore fluit
 Sunt etiam præclaræ urbes opibusq; superbæ
 Vix habet his, mirum, Teutonibus ora pares
 In mare qua tacito demergitur istula lapsu
 Nobile Dantiscum littora prima tenet
 Classib. hæc portus, domus inclyta mercib., hæc est
 Vrbs maris Imperij parte beata sui
 Altera diuitijs Monsregius, hanc quoq; ditat
 In mare uelifera Bregela uersus aqua
 Hæc modo militiæ sedes est alta Magistri,
 Hoc in eo princeps ordine nomen habet
 Structuris domuum reliquas Thuronia uincit
 Pulchra quidem sed non diues ut ante fuit
 Hæc uetera excisæ uestigia continet arcis
 Quam uagus undanti Vistula lambit aqua
 Præterea Albingum reliquas imitata ruinas
 Eximium captæ diruit arcis opus
 Hinc Mariæburgū quondā domus inclyta magnis
 Principibus, nullo crimine facta nocens
 Sed tamen infœlix Regi data serua Polono,
 Cum reliquis misere sed sine labe iacet.
 Vbere lata solo Noganum sita propter amœnum
 Extructa in terris non habet arce parem
 Non procul inde meis Riscburgum nobile Musis
 Arx uetus in paruo condita colle iacet

S Y L V A R V M

Omnia quis referat? sed & hæc quæ pauca canebã
Vix ea sunt minima parte relata mihi
Viuit in his igitur baculo qui primus agresti
Teutona Romanum duxit in arua gregem.
At tu Ruse meæ formator prime iuuentæ
Per te uocalis debita fama lyræ
Quid facit amisso grex errabunda magistro?
Quàm timeo sæuos monstra cruenta, lupos
Quid facit is merito cui pagina nostra dicata est?
Hei mihi quàm præcepta nostra carina fuit
Quid mihi mentito Phileremus nomine dictus?
Cessit? an in sacra ualle moratur adhuc?
Quid Crotus ingenio plus quàm florente beatus?
Hærens principibus quid Spalatinus agit?
Nobilis hunc animum Petrei cura relinquet
Cum flammæ glaciem, cum dabit unda faces
Viuite deliciae nostræ, dum uester amicus
Longius a uobis quàm decuisset abest.
Qui tamen ut uultis uiuitq; ualetq; uidetq;
Quàm non uobiscum uiuere triste nihil
Quem precor ut solita semper uirtute colatis
Ipse sub hoc eciam sydere uester erit.

AD TEMONIVM AMANTEM
DE AMORE.

uæ ubi dum studijs tecum fruere tur eisdem
q Ad patriam lusit carmina multa chelims
Que

LIBER I.

Quæ tibi clauigeri uisuro limen Iuli
Sic redeas ausa est dicere sicut abis
Hac eadem optata te conditione potitum
Musa ferè criticis audet adire modis
Excipe consueta residem pietate Thalam
Temonis & uacua quid ferat aure nota
Quid uelit, unde ferat properatam inopina salutē
Protinus ex ipsa fronte uidere licet
Quòd si fronte minus patefacta, aut crine soluta
Esse tibi ex ipso nota colore potest
Vestibus ingreditur Tyrium referentibus ostrum
Qualis & in ueste est talis in ore color
Nulla uides niueo rutilant gestamina collo
Nulla sub angusto pectore bulla tumet
Cur tamen in dextra laurum quam fronte solebat?
Cur gerit effusis myrteaserta comis?
Ad te cur aliquo comitata cupidine uenit?
Veste Venus posita sic ubi uisa foret
Quid sit Amor charum uenit instructura sodalem
Qui sedet, & nullum sentit in igne malum.
Quid tibi cum Paphio castissima Pieris æstu?
Turpe est uirginibus dicere quid sit amor.
Non ita Temoni, quid enim de uirgine Musa
Quod de Vestali turpe referre putes?
Illa Cytheriacos cum torqueremur ad æstus
Ignibus in medijs mite leuamen erat.

BB

S Y L V A R V M

Hesiaco legitur notissima Flauia uersu
 Cum dolet, et uatem Musa dolere uetat
 Arsimus et tacitum, dii quàm graue, sensimus igne
 Per mala tot uictor te duce musa fui
 Illa meas flammis et uidit et ipsa sequuta est
 Quid dubitas castum turpia posse loqui?
 Quis pudor est igitur? quod lumina contegis? aut quod
 Virgine te tacito conueniente rubes?
 Illa tibi insanum non exprobrat ante tribunal
 Per fora nec stricto publica fune trahit
 Oportuna diu quaesuit tempora, postquam
 Sunt data quae uoluit, uult sine teste loqui
 Aeger es heu medicas uix iam sanande per artes
 Dij faciant nequeas esse, fuisse queas
 Aeger es, an papulis? an febribus? an ne podagra?
 Quis dolor est? palles, hoc erat illud, amas
 Morbus is est noui quia te pallere uidebam
 Quid precor est quare palleat omnis amans?
 Hac ego iam dudum laesum te peste notabam
 Talia qui sensit uulnera nosse potest.
 Sanus adhuc nullis constrictus legibus ibis
 Effreni licuit quolibet ire tibi
 Conuenisse tuos poteras si quando sodales
 Leticia nemo te potiore fuit.
 Arguit inuictam facies tam florida mentem,
 Heu quantum compos desinis esse tui

Vincula

LIBER I.

Vincula captiuus eonictus in impia langues
 Victima placandos ut solet ante deos
 Pectore mens abiit, color est mutatus in ore
 Vix tenuis restat spiritus ipse tibi
 Non tamen hic in te, speculo sed uiuit in illo
 In quo te uitam posse uidere putas
 Victus es, & duræ subijsti pondera legis
 Non licet, ut nuper, quolibet ire tibi
 Conuenisse potes charos si quando sodales
 Tristitia nemo te potiore manet
Lumina demittis, suspiria longa frequentas.
 Multa sub obscura nubila fronte sedent
 Fallor, an expertum nequicquam intelligo amorē?
 Non ita, signa sui talia præbet amor
 Pugil in hac annos aliquot iam uersor arena
 Quam teris ab nimium nota palaestra mihi est
 Et licet hunc totis attraxeris ossibus ignem
 Altaq; iam prima uulnera tabe fluant
 Ne tamen in saniem possim consurgere, perfer
 Auxiliatrices apposuisse manus
 Sed prius ex alto morbi natura uidenda est
 Sæpe minus iuste pharmaca sumpta nocent.
 Flāma latens amor est, sapidūq; per ossa uenenū,
 Tormentumq; iuuans, exitiumq; placens
 Qui simul ic̄ta leui penetrarit corda sagitta,
 Quem tetigit memorem non sinit esse sui

S Y L V A R V M

Hinc oblitus amans proprij uefanus honoris
 Esse sibi licitum dedecus omne putat
Dumq; exempla nequit uotis per honesta potiri
 Fraude intentatum nil finit esse sua
Thuringæ potius messis numerabis aristas
 Quàm quot possideat crimina turpis amor
Vt taceam gemitus, lachrymas, suspiria, cur
 Sollicitas noctes, sollicitosq; dies
Num rationis agit puer hic obliuia? & altos
 A seipsis animos degenerare docet
Consilia euertit iustum auersatur & odit
 Exiguo magnas tempore perdit opes
Sunt comites huic paupertas, infamia, morbi
 Stulticia in prima sede pudenda sedet
Mors quoq; nonnunquã. Quis. n. tot nescit amanti
 Saxa, ignes, laqueos, flumina, tela, cruces?
Quæ tu cum uideas, & plura in amore, quid audes
 In tam sollicita longius ire uia?
Est puer, at puerum quisquis deuicit amor em
 Hic decus ex meritis Hercule maius habet
Nam quid erat uastum Nemeæ sub rupe leonem?
 Quid fuit eripedi præualuisse feræ?
Infernum traxisse canem? uicisse Draconem?
 Nubigenas claua perdomuisse uiros?
Cuncta quid ambitæ superasse pericula terræ
 Quem puer infami uulnere uicit amor

Mors

L I B E R I .

Tu quoq; cum superes reliquæ ludibria sortis
 Turpiter imberbi uictus ab hoste iaces
 Sentis? an dubitas quàm sis delapsus ab alto?
 Quàm uel ab excelsotrusus ad ima loco?
 Respicias? an simulas summo loca proxima cœlo?
 Hinc es ad infernæ lapsus opaca domus
 Qualiter incautus dubia sub nocte uiator
 Antra die claro non adeunda subit
 Sic te per Paphiæ discrimina noctis euntem
 Materna arcitenens duxit in antra puer
 Prætulit exterius claram Venus aurea lucem,
 Nox intus nigro te tulit atra sinu
 At tibi luce solet nox clarior illa uideri
 Et cuperes nullum rursus adire diem
 Sed furor hic tibi non furor est sed blanda uoluptas
 Vulneraq; , ut doleas, te iuuat ista pati
 Qualis enim miseris dementia mentibus adsit
 Dum calet hoc omnes igne perire iuuat
 Omnes dicebam quot sunt in amore pusilli
 Ludus enim fortes non capit iste uiros,
 Fortis enim tenues stipulas ut flamma perurit
 Nec facili durus flexitur igne chalybs
 Sic amor est timido muliebria pectora morsu
 Fortia non aliquo lædere dente potest
 Quoq; magis credas pauca est narrare uoluptas
 Est uetus, at multa fabula plena fide.

S Y L V A R V M

Liquerat Idalium uolucris comitata puella
 Sacraque Pieridum uenit in arua Venus
 Constitit aërio Pernaſſi in uertice montis
 Musarum in uiridi ualle chorea fuit
 Mout atrox pharetram prompturus tela Cupido
 Quem peteret mater dum rogat, ille refert,
 Vicinus his iaculis totumque subegimus orbem
 In superos uires hæc habuere Deos
 Mouimus his manes dominumque coëgimus orci,
 Curribus insolitis ad noua furta uehi
 Sensit in æquoreo qui seruat regna profundo,
 Aequoreaque nurus, aëriumque genus
 Sola meas nondum sensit percussa sagittas
 Turba sub hoc ducens culmine læta choros
 Nostra quidem steriles contemnunt spicula Musæ
 Heu quid in his nostrum languit imperium?
 Tum Venus ex imo suspiria pectore ducens
 Tam quoque constantes aggrediamur ait
 Et simul aërio de culmine lapsa resedit
 Virginibus Musis taliter orsa loqui
 Quid iuuat usque adeo sterilem producere uitam
 Contemptrix nati turba nouena mei?
 Marcet inutiliter sine me consumpta iuuentus,
 Me duce quo melior germine fiat habet
 Aut igitur mea sacra piæ celebrate sorores
 Aut meus hæc uobis inferet arma puer

Contra

L I B E R I.

Contra quam breuiter fata est cui nomen amanti

Sic iussit sacri Regia uirgo chori.

Marti tela Venus, Marti Venus arma minare,

Torpet, & inter nos non uolat iste puer

Pierides castæ castorum numina Vatum

Turbaq; bellipotens in tua regna sumus

Palluit ut sperni uidit sua tela Cupido

Quem Venus in patriam sustulit alta Paphum

Nunc quoq; se castis uictum dolet esse puellis

Vincere quem fortes non potuerunt Dei

Tu uir es, & tales uidisti sæpe puellas

Nec tantum culta est Pieris una tibi

Ecquid adhuc igitur tantis exercite sacris

Ludicra non cessas ista prophana sequi?

Nec, quamuis poteras, audes uitare quod urget

Passaq; degeneri damna timore iuuas.

Ceu puer ostensi pavidus terrore flagelli

Concidit, & certum credit adesse mori

Quo ruis ab duris operate laboribus olim?

Te ne leuis mulier fortior una fuit?

Frangere truces laqueos, retinacem frange catenam

Vincitum est fortem dedecus esse uirum

Quid retineris adhuc? quid adhuc non pessima frangis

Vincula? fac fortes experire manus

Exue si quid habes quod non decet, indue quod te

Esse hominem faciat, non sinat esse feram

S Y L V A R V M

Cum brutis tibi communis fuit ista uoluptas
Quæ precor ut noceat esse, fuisse iuuet
Carmina sic olim tibi nostra fidelius ibunt
Si modo, quod debes, carmina nostra probas
Iam tibi quod longo uoluisti tempore carmen
Antidotum morbo misimus ecce tuo
Quod si prisca manet sub pectore flamma calenti
Iam uirtus Musæ uestra iacebit iners.
Vincere sed castæ Venerem potuere sorores
Cum quateret castis tela minatus amor
Et modo si solitæ superant in carmine uires
Fertis ab immitti raptâ trophæa deo
Ite triumphali redituræ fronde Camenæ
Ite fugam timidus iam meditatur amor
At tu qui nimio doluisti perditus æstu
Iam nunquid quod ames displicet omne tibi?
Viue decus uatisq; tui fratrumq; tuorum
Atq; hoc o utinam liber ab igne, uale.

A D A C H A T I V M D E
F O R T V N A

aus patriæ, specimen raræ uirtutis Achati
L Reddita mi frater sunt tua scripta mihi
Hoc etenim tu me ueneraris noie, quâquam
Non tibi sit uultus uisa figura mei
Sic etenim scribis, non uiso mitto salutem
Si pateris fratri sed tamen Hesse meo

Grø

LIBER I.

Gratulor, oblatumq; libens amplector amorem
Hic quoq; uirtutis pars habet ista locum
Hanc quoq; tu missam nunquam mihi uise salutem
Fratris ab officio candide frater habe
Scribis ut annorum nondum sub mole labascens
Floreat ætatis gratia uerna tuæ
Hoc iniusta tamen tempus sub pondera cogi
Curarum, quæ uix cana senecta ferat,
Me quoq; grata suo uernans in flore iuuenta
Quàm cuperem curis pluribus inuoluit
Ut tu prima teris sexti uestigia lustris
Nam tua sic de te littera testis habet,
Sic mihi stat plenis ter septima mensibus æstas
Et quintam incipimus uiuere olympiada.
Sic nos pene pares spaciū facit utilis æui
Cætera fortuna plus rationis habent.
Ad studia accedunt animi communia nostri
Palladia est nobis unus in arce locus
Hæc faciunt ut te si quid fortuna laceſſat
De cumulo credam deperijſſe meo
Conqueritur siquidem pro te tua littera nobis
Te nimis ingrata conditione premi
Parce queri, non ergo tibi fortuna maligna est
Si uerso ostendit pectore terga tibi.
Insidet instabili fortuna uolubilis orbi
Et nigra tectum sindone lumen habet

S Y L V A R V M

Passibus incertis & in hæc & in illa uagatur
 Nec minimum constans temporis esse potest
 Tam fouet indignos quàm dignos deprimat, errat
 Non uidet, errorem quo tueatur habet
 Deicit elatos, deiectos tollit in altum
 Pessima sæpe bonis, optima sæpe malis
 Nulli fida diu, nulli constanter amica
 Nunc prius os a cupit, nunc adamata fugit.
 Ludit & ostentat uires lasciuia potentes
 Utq; oculo orbata est, sic ratione caret
 Spernere fortunam dubiaq; resistere sorti
 Præcipua hæc uirtus, hoc sapientis opus
 Discere reluctantes rerum sufferre procellas
 Quod fers perpetuum non erit illud onus
 Quoque per aduersum uadas patientius æquor
 Crede aliquem multo deteriora pati
 Non ita te fortuna gradu deturbat ab alto
 Ut loca non iterum tangere celsa queas
 Sis ne uir attentat, deductam uellicat aurem,
 Admonet, & memorem te iubet esse tui
 Tristia ferre docet duro te posse flagello
 Dum fauet, & fida est, non inimica tibi
 Nulla quidem miseris uirtus obnoxia rebus
 Casibus humanis cum sapiente nihil
 Ridebat modici cultor Democritus horti
 Tam bona quàm uolucris tristia facta Deæ

LIBER I.

Tu quoq; ridebis fatuae ludibria sortis
Non cadit in uanos mens generosa metus
Mens generosa polos ultra uolans ultima mundi
Transiit, ex ista dicitur orta domo
Semine caelesti sata mens caelestia quaerit
Semina, terrenum cogitat illa nihil
Haec res humanas pereunti comparat umbræ
Et bullæ scopulos percutientis aquæ
Despicit & scopulos miseræq; pericula uitæ
Pertinuit fati nullius illa minas
Pendet ab æterno cunctarum principere rerum
Et quoties lædunt infera, summa petit
Illic tutas hominum sordes ita respicit istas
Ex illa rursus nolit ut arce trahi
Perlegis hæc animi mordaces passe tumultus
Et mala adhuc dubitas quantulacunq; pati
Non dubitas, quid enim dubitet qui sæpe malorum
Speret mutatas posse redire uices?
Hoc te consilijs decuit prudentibus usum
Hoc ut agas nunquam desine, uictor eris.
Ipse ego qui calamo primus rude carmen agrestis
Teutonicis lusi temporibusq; meis
Cuius habet scriptos Germania tota libellos
Gloria nam sola est illa relicta mihi
Fatis iactatus uarijs per mille labores
Voluor ut in medio gurgite quassa ratis

S Y L V A R V M

Nondum quem uolui licuit contingere portum

Errat adhuc dubia nostra phaselus aqua

Omnia cum sorti cedant, sperare relictum est,

Per mala spes animos ad meliora leuat

Sperandum est, bona speratis meliora dabuntur.

Desperet quisquis non putat esse Deum

Accusare igitur fortunam parce nec illi

Imperij certa soluere iura sui.

Regnat regnabitque potens animosa uirago,

Omnibus inuictos fulminat ante duces

Fulminet, insurgat, ludat, lasciuiat, erret,

Sit Dea, nos illam nouimus esse nihil

Siquid erit tamen, est rerum mutabilis ordo

Diuersas caelo sufficiente uices

Viue igitur, non sunt elegi maiora sueti

Per non prauis pondera ferre uias

En tibi pro paruo nō paruum epigrāmate carmen

Expecto nunquid tu quoq; nostra probes

TEMONIO ROMAM ABE

VNTI.

bis Romuleos Temoni chare penates

I O utinam tanta sim comes ipse uiae

Vade bono auspicio terras uisure beatas

Linque Lycaoniae subdita regna ferae

Assiduo peragra gaudentes Marte Polonos

Et pete Mysnae proxima rura plagae

Inde

LIBER I.

Inde tuæ patriæ circumfita moenia transi
Quæ Thyringa sinu diuite seruat humus
Ingredere audaces, Baccho loca consita, Francos
Hospicium fesso Norica rura dabunt
Vindelici excipient bello gens clara Sueui
Quiq; Athesim circum Rhoetica rura colunt
Quæ loca sollicito peragras dum singula passu
Qua debes Hessum respice mente tuum.
Illum namq; aliqua sine te uix parte quietum
Frigida Sarmaticis detinet ur̄sa plagis
Iam mihi per Scythicasq; niues, et frigora pontis
Iam tecum est seuos impetus ire Getas
Scilicet et Romam sine me Tyberimq; uidebis
Et Capitolini diruta templa Iouis
Quæq; referre mora est tantam spectanda per urbem
Sed loca præteritum non habitura decus
Vade tamen, quoniam sic te fortuna uolentem
Versat, et a nobis tam procul ire iubet
Vade Tridentinas arces, Athesimq; superbum
Traijce, et Adriaci regna Leonis adi.
Ausonias urbes ex ordine quamq; saluta,
Quæcunq; est aliquo nobilis ingenio
Magna, tuo salue maior Verona Catullo
Plinius hic cunas unus et alter habet
Nescio si Venetos iubeam saluere penates
Cæde deos faciles non habet iste locus.

S Y L V A R V M

Dic tamen auspicio sed prosperiore, ualete
 Nullus in hoc iterum fulminet orbe Deus
 Inde ubi contigeris Thebane culmina Mantus
 Submisso geminum poplite flecte genu
 Hic uolat astriferum sublimis ad æthera Cignus
 Hic sedet Andinas Tityrus inter oues
 Salue parua domo, meritorum maxima cultus
 Mantua præsentes digna uidere Deos
 Si libet ire potes periuri Antenoris urbem,
 Hic tibi dum properas sit mora longa caue.
 Nam cladem Veneti nunc sentit & ipsa Leonis
 Quassaq; Teutonici fulminis igne iacet
 Aspicias alias nostri non immemor urbes,
 Et meus hic dices Hesus adesse uolet
 Post exacta uiae grauioris tædias postquam
 Pene satis mediam uideris Italiam
 Aspice Romuleos septem miracula, colles
 Celsaq; Martigena mœnia structa manu
 Vade caput mundi Romam, loca sacra, saluta,
 Illic summa tui meta laboris erit
 Salue terrarum domitrix, patrio æmula cœlo
 Heu tamen heu opibus perdita Roma tuis
 Protinus aspicias sæcli monumenta uetusti
 Hei qualis prisco tempore Roma fuit
 Cæsareas arces Capitolinumq; uidebis
 Forte litum multo puluere stare Iouem
 Enumerare

L I B E R I

Enumerare piget quae tu miraberis quando
Lustrabis celebres cautus in urbe locos
Vadis & heu nostro iam non retineris amore
Dij faciant dextro sydere semper eas.
Quaeq; iterum referent nobis te fata precabor
Sic referant illo tempore, sicut abis.

AD BONAEMILIVM NON AMA
RE SE PVELLAM CVIVS
EVM INSIMVLAVERAT

esse cupidinea iam non semel arte Georgi
Me quoq; nunc aliquod vulnus habere putas
Vnde habeas? quis me feriat? quibus appetat armis?
Quis mihi non merito tam ferus esse volet?
Captus es aiebas laqueoq; reuinctus amoris
Non hoc expertum posse latere puta.
Namq; quid assidui gemitus & crebra puellae
Vnius, & nimium mentio grata tibi?
Secreti tandem in latebras quid ab urbe recessus?
Quid rogo cum sola uirgine semper abes?
Quid rogo quod tota nemo iam nescit in urbe?
Non hoc expertum posse latere puta
Scimus & experto credendum in amore putantes
Mens tamen est testis uerior ipsa sibi
Parce comes, uitaeq; precor pars altera, nostri
Non ego sum Paphia pectora laesus acu
Flavia Sarmaticas nunquam descendit in oras

S Y L V A R V M

Illas meas flammās abstulit, illa tenet.
Non tamen est ratio cur non ego rursus amarem
Si, quod amem, tellus præbeat ista mihi
Sed quod in has animum demittam Phyllidas, erras,
Pectora non telum quodlibet ista ferit
Quam mihi tu memoras, quam me causaris amare
Hei mihi quam docto luditur ista dolo
Quamuis, ut fatear, non sic hostiliter odi
Phyllida, ut hanc nobis quamlibet esse uelim
Namq; meo infelix ut amore fideliter ardet
Non titulum fraudis debet habere meæ
Si qua ctenim sacro dicatur amata poetæ
Libatæ precium uirginitatis habet.
Non capit inuictum timidissima dama Leonem
Non tenet immitem parua capella Lupum
Si qua placere uolet placeat cui conuenit illa
Nos cælo uates proxima turba sumus.
Parce igitur tali succensum credere flamma.
Qui iam molliculus desinit esse puer.

A D I O A N N E M D A N T I S C V M S E
C R E T A R I V M R E G I V M.

uæ pperata tuas mihi ptulit hora cæmenas,
q Hæc eadem, ut cernis, reddidit ista tibi
Nam mihi uix spaciū quo respondere parare
Etcalamo digitos applicuisse, fuit.
Sed fuerit properata licet tua musa putares

Conatans

LIBER I

Conatam melius non potuisse coli
 Nulla Venus Phrygia formosior esset in Idas
 Nulla uel in patrio flumine lota Dryas.
 Excelsa uirides lauros in fronte gerebat
 Vincebant Paphias lumina bina faces
Fratrabant niueo teretes in pectore mammæ
 O etiam magnis nympha petenda Deis.
 Quo tamen implicitos odiosa Methaphora nodos?
 Quid iacis incertos stridula musa sonos?
 Tam mihi uisa decens, tam uiuida tamq; diserta
 In subito excussis est tua musa modis
 Talia qui scribit subito dictata furore
 Qualia legitimo tempore scripta dabit?
 Cedo libens, istoq; tibi certamine palmam
 Offero, laus Musæ quantulacunq; meæ est
 Nos canimus magno uictricia iubila Christo
 Ut cogunt uites humida præla nouas.
 Quod tamen hæc scribis subito fluxisse calores
 Plus quoq; quàm credi quod potuisset erat.
 Libera musa animos à carmine sumit, et audet
 Contrahere in paruas tempora longa moras
 Sed tamen ista tuæ fuerit sua gloria Musæ
 Plus merito certe carmina nostra probas.
 Sum tuus æternoq; tibi deuinctus amore
 Pro quo perpetuo tu quoq; noster eris
 Quod petis ut ueniam conuiuia rogatus, habeto

S Y L V A R V M

Quod pro me reddit littera nostra tibi
Si potero rebus non impediens istis
Me quibus implicitum cura molesta premis
Principe si demum uacuo spirare licebit
Ad coenam uenio dulcis amice tuam
Sed uenio, quid enim tibi non concesserit Hestus
Parca modo coenae pars uolet esse meae
Non Venerem, non uina peto, satis ipse superq̄
Sufficis in partes has nihil adde precor
Si tamen adfuerint Venus & cornutus Iacchus
Accedet nostro gratia tota choro
Hoc tamen accipies dictum ratione pudica
Nequitia à uersu debet abesse meo
Viue uale, & placida properatam fronte Thaliano
Accipe, sic tecum quem petis hospes erit
A D E V N D E M D A N T I S C V M.
egimus hesternae ductas tibi luce Camenae
L Pauca sed aeternum carmina digna legi
Nostra tamē sero tibi quod responsa leguntur
Est eadem nobis quae tibi causa fuit
Scribis ut hesternum nimium madefactus Iaccho
Cyclopas capiti credis inesse tuo
Credibile est, nec enim nouitas haec rara poetis
Quos fouet in molli gratia blanda sinu
Sicut enim genio reliquis meliore beati
Sic etiam uita liberiore sumus

Præcipue

LIBER I.

Præcipue si quando choro conuenimus uno
 Luxuriat blandis gratia picta iocis
 Tunc nullos critica trutinamus fronte Platonas
 Tunc procul inuisus cogitur ire Timon
 Sed Veneri, & Musis facile indulgemus, & illis
 Qui capiti fecit pondera tanta tuo
 Tunc Venus Idæis circumdata floribus ultra
 Aspirat pictis nuda cupidinibus.
 Tunc quoq; se nobis talem manifesta fatetur
 Qualis ad Anchisen dicitur isse suum
 Latior hic solito pulcher bona cornua Bacchus
 Sauciat infuso pectora nostra mero
 Saucia concipiunt genialem pectora flammam
 Urget in assuetos ebria Musa sales
 Natura hinc surgunt subiti dictante lepores
 Innumeri risus, innumeriq; ioci
 Quocirca nihil est quod uel mirere grauari
 Vel metuas Hesso non placuisse tuo
 Vina animos ut mane grauant, ita uespere tollunt
 Leticiamq; omnem frigide somne fugas.
 Omnia quæ fueras Hesso presente loquutus
 Ne dubita in partem suscipit ille bonam.
 Atq; utinam quidam non deteriora loquantur
 Qui mihi nescio quo iure nocere student
 Quos, ubi me nequeunt iusto comprehēdere morsu,
 Non tamen iniusta pendere lance pudet.

S Y L V A R V M

Tu uero celebres inter numerande poetas
 Scripta probas Hesi qualiacunq; tui,
 Et quoniam nostras laudas Dantisce Camenas
 Te proprijs dignum laudibus esse doces.
 Ergo te merito nostrorum inscripsimus albo
 Ultimus à primis ne uideare, Vale.

TREBELIO POETAE UT PARET
 CONVIVIUM

am nouus illines dimouit Lucifer umbras
 Et nitida totam luce colorat humum.
 Milia per frödes auitü noua carmina cātant
 Iam legit humentes uida puella rosas
 Ad sua mortales redeunt opera, orta q; phœbi
 Lumina sollicitis conspiciunt animis
 Lauti para non pulueribus condita Sabæis
 Prandia, non Siculas, pontificumue dapes.
 Auricomus medium cum sol ascenderit orbem
 Et breuis ex omni facta erit umbra loco.
 Ecce tuas uenio conuiuia iniussus ad ædes
 Spargito uirginibus musica strata rosis.
 Formosæ mecum Veneres tua tecta subibunt
 Non quales uel Erix uel tenet alta Paphus
 Sed quales Heliconue colit sanctusue Cytheron
 Quas male contingi laurea casta uetat.
 Hæ nec edunt epulas, nec uina liquentia potant,
 Efficiunt saturas uerba leuesq; ioci

Ridicula

LIBER I.

Ridicula addideris mendacia, protinus omnes
Insana quatiene tympana raptam manu
Oscula libabunt non qualia Cypris Adoni
Sed quale Endimion frigida Luna tibi
Qualia Atty Phrygio Diuum dedit oscula mater
Mater in Idæis cognita diua iugis
Tu modo Pierias nunquam fugiture sorores
Ex nostro uates non abiture choro.
Non supra charo duo fercula pone sodali
Sintq; ea lauta uelim quam preciosa magis
Non ego condito ficus in iure natantes
Nec moror ardenti Myrrhina rubra croco
Non etiam Scythico uolucrum de Phaside missam
Non etiam clunes aduena Turde tuas
Ista iuuent quibus est signata gloria frontis
Quos exacta sui pascit opella gregis
Nos humiles gula non uexet lasciuior æquo
Luceat exiguo nostra culina foco.
IN POETAM QVENDAM QVI
PRO CHRISTO PHOEBVM IN
carmine inuocandum scripserat.
um noua Sarmatici canerẽ cõnubia Regis
e Vix bene præcipiti carmina ducta manu
Friuola mendacis reieci numina Phoebi
Inq; meo primus carmine Christus erat
Legerat hoc quidam diuini nominis hostis

S Y L V A R V M

Et falso dixit nomina uatis habes
 Vatibus aspirat uictura poemata Phœbus
 Sordet & est Christo gratia nulla tuo
 O furij's uox digna, tuo dignissima Phœbo
 Quid rogo Christicolam dicere peius erat?
 Vana ne? pro ueris Phœbi ne ego numen adorem?
 Num ferar ingratus maxime Christe tibi?
 Cuius & hoc habeo præter tot milia, munus
 Quod mihi non tantum uena maligna fluit
 Prisca Deos coluit lapides & ligna uetustas
 Et tot fictitios nil nisi monstra loues
 Numina Christigenæ docti meliora poetæ
 Imbuimus trino carmina nostra Deo
Est Deus in nobis, non qualem Naso canebat
Christo non Phœbo pectora nostra calent
 Est Pluto in uobis agitante calescitis illo
 Sedibus infernis spiritus iste uenit
 Sed tamen est ratio cur Phœbum agnoscere possis
 Et Musas dicas carminis esse duces
 Non ut honore Deo, non ut uirtutibus æques,
 Non ut adorandum numen habere putes
 Musæ, Mercurius, Phœbus, Pan, Liber, Apollo
 Nomina sunt uni contribuenda Deo
 Ludere nominibus licuit semper q; licebit
 Credere nequaquam numen habere licet
 Sed quis in hac adeo tecum certarit arena

Confossus

LIBER I

Confossus iaculo concidis ipse tuo
Tu tamen insidijs mecum congresse, fateri
Non audes nomen uane poëtatuum
Et cum me uersu plus quam frigente laceffas
In numero uatum uis tamen esse miser.
Nunc age responde, nunc te mihi perge fateri
In uiuis aliquod si modo nomen habes
An metuis quem sic contempseris? an ne timendus
Qui nihil argutum concinit esse potest?
Deniq; si solus satis est in carmina Phœbus
Qui potuit Phœbus cedere Christe tibi?
Phœbe magister ades te Marsia prouocat alter
Ecce tibi hæc etiam dilanianda cutis
Non igitur uates triuiali cede poëtæ
Sume age pro Phœbo fortiter arma tuo
Non ego secreto tecum luctabor in ætro
Sed doctos tecum stabimus ante uiros
Tu Phœbi tripodas, nos Christi signa feremus
Partaq; uictori gloria munus erit

AD STURNVM POETAM

turne Latinorum consors non ultime uati
S Carmina Pieria clangere docte cheli
Blädior & Paphijs genio spirante colūbis
Et quo nec moriens dulcior esset olor
Gratulor hoc primum quòd te patriæq; lyræq;
Consortem dederit Christus Apollo mihi

S Y L V A R V M

Inde quod obtigerit tanto placuisse poetæ
 Teutona qui Latij fontibus arua rigat
 Quod mihi par studium te coniunxisse fateris
 Causa pari nobis conuenit ista modo
 Scilicet unus amor uatum, Deus unus, et unum
 Quod studium cœlo nos docet esse fatos.
 Quæ tamen ex æqua mihi carmina scribis amussi
 Non nihil immistum disparitatis habent
 Namq; quid usq; adeo musam mihi subijcis istam
 Teq; gradu nobis inferiore locas
 Sicut anas Aquilam, Phœbæum passer olorem
 Ut fatuo cedit Dauias ales Iti
 Sic ego te supero, sic te post terga relinquo
 O celebris titulo gloria parta meo
 Sed placet hoc uestro quod me dignaris in albo
 Atq; aliquid tantæ sortis habere putas
 At tuus exiguis fidibus quàm grandia pulsat
 Plectra? quibus numeris tantus Apollo sonat?
 Sed puto legisti, qui se abiicit ille resurget,
 Qui se sustulerit rursum ad ima cadet
 Hoc ita si reputas non erras, scilicet ista
 Ad superos itur non potiore uia
 Sed quod amicitiam nostram te uincere scribis
 Nescio qua dictum conditione putem
 Si quia tu uates prior es concedimus istuc
 Si quod amas uinclo proximior e nego
 Semper

LIBER I.

Semper enim sacros colui ceu numina uates
Tantus in hoc uatum pectore flagrat amor
Sydera conuersis prius omnia legibus ibunt
Quiq; modo est oriens, hic modo uesper erit
Tota prius solitum cursum natura negabit
Vno conuenient ignis & unda locos
Quam nequeam toto uenerari pectore uates
Quos leuat ad superas musica uita domos
Ergo ego te uatem quo primum tempore uide
Per musas tacite deueneratus eram
Teq; salutatum uolui misisse, sed illam
Causa uoluntatem quae prohiberet erat
Ergo age nostrarum patriæq; lyræq; sodalis
Fer precor officium non ualuisse meum
Sic mihi qui cecinit uocalis carmina Sturnus
Luscinia dicam uincere sæpe melos

AD AMICVM CVR VOCE

TVR HELIUS

elius unde meum ueniat prænomen in usum
H Indicio quæris certior esse meo
Accipe, ne quicquã frustra petiisse queraris
Dispeream possum si qua negare tibi
Helius Argiuum, sol est sermone Latino
Helius est quisquis numina solis amat
Quid mage conueniens uati quam nomina Solis
Quem uocat & sentit musica turba patrem

SYLVARVM

Nomine maiestas Solis non finit in uno
Conueniant uni nomina plura Deo
Quippe idem Sol Mercurius Mars, Liber, Apollo
Creditor, et signis pluribus esse liquet
Ille regit uates, diuinum inspirat amorem
Solis ab influxu spiritus iste uenit
Et nisi diuini fallunt oracula Platonis
Esse nequit uates quem fugit ille Deus
Quinetiam si nullus ero et sine numine uates
Helius est certe qua ratione uocer.
Sol mihi nascenti primo praeluxit ab ortu
Et quia prima mihi, Phoebi erat illa dies
Grata Deo Soli Lyra tunc fulgebat in astris
Natali primum surgere uisa meo
Iam ter quinque ierant à nato secula Christo
Annos deme tamen cum tribus inde decem
Non ego falsa loquor, uertentem consule mundum
Sacra dies iam Regibus illa fuit
Has tibi de multis placuit conscribere causas
Quas ueras certe nominis huius habes
Quas ipsas aliquo tamen olim carmine dixi
Cuius cum nequeas ultima, prima uides
Hec siquidem superant, perierunt illa, quod olim
Sparserat incauta stulta iuuenta manus

Finis

DOMINO

DOMINO GE

ORGIO STURTIADAE

Medico excellenti amico Sum
mo suo Eobanus Hessus

S. D.

VI DONO LE
pidum nouum libellū
Arida modo pumice
expolitū? Georgi tibi.
Namq; tu solebas, me
as esse aliquid putare
nugas: libuit enim ele
gantissimi poëtae uer
bis alloqui te Sturtiade charissime, ut statim intelli
geres non eo tantū nomine quòd plurimi me facias,
sed & alijs de causis secūdum hunc Sylvarum meo
rum librum tibi destinari. Qui cum & tuum no
men aliquoties, & aliorum quorundam Erphurdi
ensium amicorum celebret, tum ipsius quoq; ciuita
tis in qua tu honorificentissime uiuis causam agat,
cui merito magis quàm tibi dedicaretur non uidebā:
& iam dudum circumspiciebam animo, quonam ali
quo grati animi testimonio tuis in me tot collatis be
neficijs aliqua saltem ex parte responderem. Cum
autem hoc tempore sex hos Sylvarum mearum, sic
enim confusissimam hanc uersuum congeriem ep

E P I S T O L A

pellare libuit, libros cū diu iā uel dilituissent apud
 me, uel pegrinati ac distracti mille modis exulassent
 tādē aliquādo uelut postliminio domū reuocatos
 emittere statuissem, uenit in mentē mihi non incō-
 mode facturum me, si cōgregatos nō uni alicui, sed
 singulis patronis singulos cōmendatos, nō in serui-
 tutem utiq; sed emissos manu in libertatem traderē.
 Quid enim simile habent liber & mācipium? cum
 hoc ne efferre quidē pedem extra limina citra do-
 mini uoluntatem audeat, ille ne iubente quidem do-
 mino, ubi semel euagatus fuerit reuocari domum
 unquam possit (uerbi ambiguitatem intelligis) Quā
 quam uero huiuscemodi libertas periculosa esse so-
 leat, tamen multa sunt quæ me consolātur, & spem
 bonam faciunt fore ut minime uel damno uel pudō-
 ri nobis futura sit isthæc audacia. Primum nomi-
 nis tui authoritas, quæ non minimam libro gratiam
 uidetur cōciliatura. Deinde quod multorum in hūc
 usq; diem simili ratione editorum haud quaquam
 me poenituit nam: & Theocritus meus & alia non
 parum multa in hac Norica ciuitate à me edita, sum-
 mam mihi laudem etiam apud exteras nationes pe-
 pererunt, & ad reliqua quæ adhuc sub manu sunt,
 inter quæ potissima meo quidem iudicio est Home-
 ri uersio, absoluenda & edendaq; multum animi adie-
 cerunt. Nam de Heroidibus & Aphorismis tuendæ
ualetudinis

EPISTOLA

valetudinis nostris, quid metuam, cum à meipso nūc
per summa diligentia recognita, multoq; quā ante
fuerant facta meliora, iterum in manus hominum
exierint. Taceo mille alia in publicam lucem à me
ædita, quorum quā paucissima, exceptis dūtaxat
quibusdam quæ prima ætas incautius effudit, reuo-
cata uellem. Quare mi Sturtiade librum hunc syl-
uarum mearum ordine, ut uides secundum tibi ecē
am atq; etiam cōmendo, rogoq; ut eum tuo nomini
tuæq; fame immortalī inscriptū eo fauore eaq; gra-
tia prosequaris, quibus meipsum soles. Quod si fa-
cies & uoluntatem meam tibi fuisse gratam ostēda-
des, et me uel ad maiora deinceps audēda cen-
pposito exemplo animabis. Vale Noriber-
gæ Mense Martio M. D. XXXIII.

HELII EOBA

NI HESSI SYLVARVM LIBER
SECUNDVS.

AD SENATVM ERPHVRDIENSEM
pro instaurāda schola collapsa exhortatio.

sepe graues dubijs nutarunt casibus urbes
S Quassatæq; domus nec cecidere tamen
Languida sepe suæ rediere in corpora uires
DD

S Y L V A R V M

Sæpe salus præter spem recidiua uenit
 Quod si tam libeat quam possumus ista probare
 Quem dabis exemplis nostra Thalia modum?
 Quidue peregrinis cumulare domestica prodest
 Nulla magis læso quam sua plaga dolet.
 Ipsa suas & regna uices, & tempora mutant
 Quis uetet hac urbes conditione trahi?
 Rebus in humanis ludit, lasciuat, & errat
 Nixa uolubilibus lubrica Diua rotis.
 Atq; ita nobiscum uires experta potentes
 Qua modo spirabat blandior aura fuit.
 Incluta iam nimis Erphurdia fracta procellis
 Sorte uidebatur commodiore frui
 Iam uelut optatum spectabat naufraga portum
 Innumerabilibus fluctibus icta ratis
 Horridus incubuit Boreas, & nubilus Auster
 Tempestas subitam condidit atra diem.
 Parce tamen dubijs inuoluere uera, tuoq;
 Quæ canis Vranie carmina more cane
 Vos quibus est commissa salus, & cura tuendæ
 Huius ut emineant, quam loquor, urbis opes
 Consilijs quorum ueterem Respublica casum
 Sarcit, & utilibus damna priora leuat
 Conscriptiq; Patres lectiq; sacerq; senatus
 Res mihi uobiscum est, uos mea uerba petunt
 Debit hoc eciam uestris accedere fatis

Huius

LIBER II

Huius ut occideret maximus urbis honor
 Ut uelut e manibus maiorum tradita uobis
 Eriperent alia commoda uestra manus
 Ut quam tot proau uoluerunt dotibus auctam
 Vos maneant uestræ damna pudenda scholæ
 Qua quam tum multos Erphurdia floreat annos
 Vtraq; iam Phœbi Regia scire potest
 Quæ nunc agras suæ florem periisse iuuentæ
 Mæret honoratum puluere sparsa caput
 Quippe iacent studia, ingenijs laus omnis adæpta
 Non est ingenuis artibus ullus honor (est
 Sed uelut indoctæ sint facta opprobria plebi
 Dicuntur sacris esse uenena libris
 Atq; adeo nusquam magis hæc sentina malorum,
 Non alibi pestis foedius ista furit
 Non sat erat ueteres rerum uidisse ruinas?
 Non tanquam patriæ composuisse rogam?
 Non satis extinctæ cineres legisse, nouamq;
 Ceu de relliquijs constituisse suis?
 Hoc nisi triste malum uos inuasisset, et omni
 Parte laborantes depopulasset opes
 Qua tñ hæc culpa, quorumq; uenire querendū est
 Quæ mala nunc uestri caussa doloris erant
 Non mala uis hominum, non uestra incuria Patres
 Non aliqua coelum pestilitate nocens
 Non neglectus honor studiorū, aut improbus ordo

S Y L V A R V M

Vis alia accepti uulneris author erat
 Nuper ut adseruit Christo sua signa Lutherus
 Romaniq; tulit friuola regna patris
 Iamq; satis populum multi doctiq; docerent
 Quorum clara patent nomina mille locis
 Irrepsero nouis studiorum fraudibus hostes
 Turba satis ficta simplicitate potens
 Qui quoniam studijs nihil insumpsere laboris
 Nec nisi barbarica garrulitate ualent
 Haftenus abiecti miserum & sine nomine uulgus
 Inscitiæ in pœnam delituere suæ
 Nunc quærendi aliquos, ceu nacti tempus honores
 Artibus indicunt bella nefanda bonis
 Inuenere eciam qui non modo cœpta probarent
 Verum etiam auxilijs prosequerentur opus
 Nam quis non uideat studijs eademq; professis
 Maxima pars populi quàm sit amica parum
 Opportuna malis ergo ignorantia uulgi
 Huic fomenta igni materiamq; dedit
 Qui quia tam late est in proxima quæq; uagatus
 Nequaquam extingui qualibet arte potest
 Vestro opus auxilio, uobis ea cura relicta est
 Sitq; utinam, certe debuit esse, Patres
 Aspiciate ut iaceant istæ sine honoribus artes
 Maxima quæ uobis gloria nuper erant
 Ut taceam nostræ quantas inuexerit urbi

Diu

L I B E R II.

Diuitias huius prodiga fama scholæ
 Hoc dicam, uos nulla magis commertia rerum
 Gentibus externis conciliasse liquet
 Vera magis Pythij non sunt oracula Phœbi
 Quàm mea uerba, aliquam uix habitura fidem
 Quàm late, quàm longa patet Germania, nusquam
 Fama obscura scholæ nominis huius erat
 Namq; omni circum confluit ab orbe iuuentus
 Ceu data pacificæ pignora amicitiæ
 Quæ cum diuitias multos hucusq; per annos
 Intulerit multas, extulit inde nihil
 Permutatio opum ciues exhaurit & urbem
 Sæpeq; res uanis mercibus emptæ perit
 Hæc minime fallunt, hæc certa negocia ciues
 Pauperie, nullo scœnore facta, leuant
 Adde quod & studijs Respublica floret, at illis
 Si careat, florem non habet illa suum
 Quæ nunc uana animos dementia fregit, ut essent
 Quorundam fallax qui sequerentur iter?
 Inde quid? inuidiæ, fraudes, discordia, sectæ
 Falsaq; libertas, & simulata fides
 Multa referre piget, puduit quoq; talia, uerum
 Me studiorum isthæc scribere iussit amor
 Nec uoluit pius ista scri documenta Lutherus
 Sed quid agat? pondus grandius ille tulit,
 Non potuit leuibus leges præscribere linguis

S Y L V A R V M

Quæ grauibus propria sponte uenire solent
 Illum alijs curis exercuit arca Christi
 Horrea multiplici dum sacra messe grauat
 Vester hic ergo labor, uestrū hoc opus, urbis hono
 Quam colitis, prompta restituisse manu (rē
 Quod facile est studijs ab iniqua clade redemptis
 Reddere, prædones quod rapuere, decus
 Ergo agite adscriptiq; Patres & lecte Senatus
 Vestrae conuulsas adserite urbis opes
 Reddite, quem studij ferus abstulit hostis, honorem
 Reddite labentis prodita regna scholæ
 Inter tot pudeat mala, & hæc ludibria passos
 Quæ uix simplicitas debuit ulla pati
 Errorum populi pudeat fraudisq; malorum
 Sit satis armatas non habuisse manus
 Sit satis ista palam scelerum licuisse ministris
 Iam libeat nugis imposuisse modum
 Et quod oues decuit pro munere sanguinis emptas
 Ex omni urgentes parte cauete lupos
 Neu populi sanctos incauta licentia mores
 Exuat, & falso libera peius amet,
 Inclyta neue scolæ pereuntis gloria cesset
 Hic ego per superos uos monuisse uelim
 Quoque modo id fiat non est graue dicere, uerū
 Velle, satis magni ponderis instar habet
 Velle prius liqueat, tum qua ratione resurgat

L I B E R   I I .

In promptu est miseræ dicere fama scholæ
Vester honos agitur, uestrum decus, omnia uobis
Scribimus hæc, uobis consilia ista damus
Ipse licet uestræ uix sim quota portio plebis
Ferre aliquid poterit pars quota fors an opis
Consilia exigua modo ne contemnite Musæ
Sæpe eciam magnos parua iuuare solent
Quod si forte scholæ sortem casumq; doletis
Hanc uelut e tenebris uos reuocasse canam.

I N E B R I E T A T E M .

uper ut humanos Arete respexit ad usus
N Iussa loco uicijs cedere, liquit humum.
Quæ simul ac terris supera attigit alta reli
Irrepfit scelerū pestis & omne genus   (Etis
Et ne forte iterum mortalibus influat, omnis
Ad terram, reditus qua sit, adempta uia est
Namq; Ducem contra fortem Rex misit Auerni
Illa est, si nomen queritis, Ebrietas
Castra loco posuit quo non habitator alter
Olim uirtuti cœlitibusq; fuit
Sed neq; degeneres adeo conserdit ad Indos
Extulit ad Numidas nec sua signa uagos
In medio Europæ sedem stabiliiuit, & armis
Teutonas inuictos illius arma premunt
Orbis enim postquam fortissima molibus armis
Occupat, hostiles non timet inde manus.

S Y L V A R V M

Et quamuis alijs quoq; gentibus imperet, illam
 Nulla tamen studio sedulior colit
 Illa adeo nostrum pestis sibi subdidit orbem
 Ut gerat arbitrio publica quæq; suo
 Quandoquidē heu nimium nō est opus indice & istis
 Temporibus constet notius esse nihil
 Quineciam accessit uicioso gloria mori
 Peccatoq; boni nomine uenit honor
 Venit honor uitio, uirtus iacet, ocia regnant
 Mollia, dum uentri uiuimus atq; gulæ.
 Improba dum nimio facimus conuiuia luxu
 Inq; malos mores prodiga turba sumus
 Languit omnis honor studiorum militie
 Armaq; dura prius mollia facta iacent
 Senior hac nunquam pestis, nec atrocior hostis
 Teutona uictrici uenit in arua manu
 Non adeo nostras Romana potentia uires
 Fregit, mille licet miserit illa Duces
 Quod non mille duces plures potuere per annos,
 Continuis perdit cladibus ista lues
 Ut taceam famæ qualem denigret honorem
 Hei mihi quantum animis corporibusq; nocet
 Ingenij exhaurit uires, animiq; uigorem
 Siq; quid est clari luminis omne rapit
 Corporis eneruat robur, succumq; iuuentæ
 Exprimit, ut uites humida præla nouas

Omne

LIBER II.

Omne decus formæ perimit, sugitq; colores,
 Larvarum similes uultibus esse facit
 Inde tot erumnae malesani corporis, inde
 Tot lædunt stomachum, tot nocumenta caput
 Inde manus tremulae, pallor, timor, anxia mentis
 Conditio, & nunquam tuta animi requies.
 Hinc matutinas exhalant ora mephytes
 Deformat putres pendula bucca genas
 Hinc semper grauibus stillantia lumina guttis
 Hinc ruga & scabie semper arata cutis
 Hinc male consistens titubantis inertia lingua
 Verbaq; inaudaci semuloquuta sono
 Nocturna infestant furiales tempora somni
 Et lemurum miscent Eumenidumq; choris
 Horrida sepe eciã huic comes est epilepsia morbo
 Quæq; cito in mortem membra apoplexis agit
 Vidi ego non paucos maniam traxisse molestam
 E tam deformi luctificaq; lue
 Atq; aliæ innumeræ, quis enim cõprehendere possit
 Quot mouet pestes tam Camerina nocens?
 Quid referam quantis animam post fata ruinis
 Quamq; grauet pœnis intolerabilibus?
 Tot uiciorum etenim genitrix, tot caussa malorum
 Toxicæ pestifera seminat atra manu
 Iurgia: furta: doli: fraudes: iniuria: cædes
 Incestus: stuprum: raptus: adulterium

S Y L V A R V M

Fastus: auaricies: luxus: gula: liuor: & ira
 Pigrities; ista sunt sata iacta manu
Probra, nefas: rixas: discordia: bella: rapinas
 Semina si nescis illius esse scias
At poterat Veneris tolerari blanda uoluptas
 illius & fors an cura futura fuit
Triste malum hoc postquam radices altius egit
 Quo magis euulsum est, hoc magis haeret humo
Adde quod illa animos ita conficit improba pestis
 Vt nihil egregium praecipuumq; petant
Sed uelut Asphalti mens tacta bitumine stagni
 Langueat, & miseris defluat agra modis
Tum carpit stupidos demens uecordia sensus,
 Tum spes destituunt, & ferit ossa pavor
Flamma uelut nebula fumi compressa residit
 Ebria mens proprio munere cassa iacet
Non opus aratas armare in bella cohortes
 Victa iacet uitio Teutonis ora suo
En uictrix nostras ut Asotia possidet urbes
 Et miseros cogit iura superba pati
Quem semel ut nostris pellamus finibus hostem
 Sit pudor in tantum degenerasse nefas
Omnibus inuictas nostri uicere parentes
 Nunc uicia haec nobis uincere nostra graue est
Orbis uictorem populum discordia uicit,
 Nos nisi uicisset, uicimus, ebrietas

O que

LIBER II.

O quibus est igitur iuuenili in corpore robur
Et solidae uires, ingeniumq; uiget
Spernite degeneri conuiuia perdita luxu
Sit medium, & constans inter utrumq; modus
Nam semper sapere & mensas odisse iocosas
Id pecus est brutum uiuere, non hominem.

COMPARATIO VENERIS
ET BACCHI

Si te forte iuuat tentare Cupidinis arteis
Et Veneri longam soluere militiam
Illuies Bacchi nimias ad Baetra relega
Multa fugant Venerem pocula, rara iuuant.
Nam tolerabilior Venus est hoc blanda Lyeo
Quod minus ingenijs corporibusq; nocet
Ipsa dat ingenuos mores, corrumpit Bacchus
Hæc animi uires instruit, ille necat
Mundiciem custodit amor stemulentia sordes
Inuehit hæc formam destruit, ille facit
Verum si quis erit qui spernere possit utrumq;
Hunc cælo dignum pectus habere puta

AD AMICI CVIVSDAM LITTE
ras laudatorias Responsio.

Si tñ, ut memoras, nunquã rescripsit Vlyssi
S Gaudia Penelopi quanta fuisse putas?
Ille pererratis multorum finibus exul
Destituit uiduam bis duo lustra domum

S Y L V A R V M

Vxor amans thalamo curis exhausta pudico
 Instantes docta reppulit arte procos
 Iamq; fatigata florem positura iuuentæ
 Conspexit reducis reddita signa uiri
 Leticiam illius si tu metiris ab illo
 Quod mea paucillum Musa loquuta tibi est
 Vel nimis indulges quo me ueneraris honori
 Vel tibi plus æquo carmina nostra placent
 Quicquid id est, utrumq; animum testatur amicum
 Certa q; non ficti signa fauoris habet.
Hessias quam laudas, quot habet pecorosa capellas
 Tot grates debet nostra Camena tibi
 Patria nec forti multum tua distat ab Hesso
 Vicina est patriæ Saxonis ora meæ
 Inclyta diuitijs tellus: operosa metallis
 Vberis insignis fertilitate soli
 Plena uiris, ducibusq; potens, animosa Tyrannis
 Cesaribus quondam facta beata suis.
 At duri medijs habitant in montibus Hessi
 Qua Lanus, & uitreas Aedera uoluit aquas
 Gens armis generosa, manu promptissima, quondã
 Ipsa suo partis docta labore frui
 Parte alia glebis fœcunda patentibus aruis
 Qua rapidus pingues Fulda salut at agros
 Collibus apricis, & amœnis inclyta syluis
 Omnia per spicuis fontibus arua scatent

Mille

LIBER II.

Mille per irriguas labuntur flumina uallēs
Florida perpetuo gramine uernat humus
Quis queat errantes illic numerare capellas
Cornigerumq; pecus lanigerumq; gregem.
Cum redit atq; aestas uernantes explicat herbas
Non aliquam pingit gratia maior humum
Tunc neq; Thessalicis Penēus amœnior aruis
Nec prior Hæsiacis montibus Hemus erit
Pulchra nihil Siculæ uiridaria dixeris Aethnæ
Aruaq; quæ uitrea lambit Helorus aqua
Illis te errantem credo uidisse Dianam
Montibus, et castam sollicitasse Deam
Cum Satyris illic mammosæ Naiades errant
Hæsiacum Phyllis non colit una nemus
Illic sæpe latens tenera occultatus in herba
Excepi artificii dulcia furta dolo
Aonioq; rudes turbabam carmine Faunos
Concessit Musis rustica turba meis
Tum mea syluestres petierunt carmina nymphæ
Ipse ego pro grato carmine tela dedi
Tu quoq; degentes uidisti in montibus Hæssos
Et laudas patriæ saxea rura meæ
Huius tanta tibi debetur gratia laudis
Quanta tu laudas carmina nostra fide.
D. GEORGIO STURTIADAE
Medico Venetijs agenti.

S Y L V A R V M

) ratulor incolumem uitã tibi docte Geõrgẽ
 G) Hoc tibi tam longe uiuere dulce queror
 Præcipue necdum portũ tenuisse petitum
 Et tua adhuc dubio currere uela mari
 Hoc ego fortuna timui uariante futurum
 Quo ruere in præceps tempore cuncta uide
 Quo bello Europam uarioq; ardere tumultu
 Præcipue loca quæ tu petiturus eras
 Ipsum pene rapi quo tempore conspicias orbem
 In studia heu aliquem uix habitura modum
 Non tamen illa animi uirtus generosa sefellit
 Quæ tibi fortuna contigit uberior
 Laudo animum rebus natum melioribus, ego se
 Audentem ætherca credere stirpe satum
 Incauti tamen est in aperta pericula ferri
 Qualibus hi superant sæcula prisca dies
 Iam tibi tranquillam sedem fortuna locabat
 Iam poteras partis rebus honore frui
 Nec tibi diuitiæ uirtutum præmia deerant
 Larga tibi iustas copia fudit opes
 Cum uarijs multas uidisti moribus urbes
 Inq; tuo sedit Pallas amata sinu
 Inclytate dignas Erphurdia præbuit ædes
 Namq; loco patriæ iam fuit illa tibi
 Ambibas titulos maioraq; præmia famæ
 Res est pulchra quidem dignaq; laude uehi

CUP

LIBER II.

Cur tamen hanc per tot terrarum emensa petebas
Milia, cum posses emeruisse domi
Nostra tot eximias Germania possidet urbes
Quæ superent ipsos Pallade Cecropidas
Nescio quàm placuit meliorem inuisere gentem
Dij rogo fortunent hoc tibi propositum
Ut cito de Veneto soluat tua littore puppis
Ut redeas tuto dum tibi forte licet
Et tecum solita Cordum pietate reducas
Consortem patrij nominis atq; lyræ
Hunc mihi præcipue multa uenerare salute
Et memorem charæ coniugis esse iube
Vivite deliciae nostræ, uos ille reducat
Virgine qui solus natus Apollo dea est.

HEREBORDO MARGARITANO

ob honores Gratulatoria

t merito quantumq; tibi debere fatetur

V In reditu gestit nostra Camena tuo
Redditus en iterum patrijs foeliciter oris
Spes tecum nostras uir memorande refers
Gratulor incolumi sortem cessisse benignam
Addita uirtuti præmia iusta tuæ
Quod neq; Vindelicis Augusta Palatia campis
Visaue sine frustra Norica rura tibi
Scilicet est aliquid longinquas uisere terras
Nomen ab externo clarius orbe uenit.

S Y L V A R V M

Si doctas nunquam Pomponius isset Athenas
 Tam bona non illi Roma futura fuit
 Colchida tauridamas si non adisset Iason
 Phasias in patria nulla tulisset opem
 Quid memorē Alciden? qui tot nisi monstra tulisset
 In patria poterat delituisse sua
 Detrahit optati præsentia semper honori
 Perpetuoq; domi nemo placere potest
 Et quamuis tua magna domi sit & inclyta uirtus
 Plus tamen ex merito debuit esse tibi
 Iam tibi detulerat te dignos patria honores
 Iam fueras domui gloria prima tuæ
 Castra dein sequeris dum Cæsaris Aemiliani
 Legatiq; domo munere functus, abes
 Virtutis tibi facta tuæ est clarissima testis
 Noridos urbs claræ Teutonidumq; caput
 Namq; ut magnanimo generosam in pectore mētē
 Vidit fortunæ dotibus esse parem
 Gratificari aliquo dum uult tibi munere, dignum
 Connubio ciuis iudicat esse suæ
 Atq; ita patricio natam de sanguine iungit
 Proxima quæ thalamos est initura tuos
 Eya Hymenæe faue, nunc te maiore uocamus
 Auspicio, plena nunc face dexter ades
 Linque Palapaphios ignes Citherea, tuoq;
 Ad nos cum puero blanda fauensq; ueni
 Tu uero

LIBER II.

Tu uero o nostrae bona pars Hereborde Thalia
 Pectore non humili fortia regna subi
 Nos quibus hoc superum pietas Musaeq; dederunt
 Deuoti uates in tua iura sumus

Nos tibi per Musas Hymenaea sacra canemus
 Carmine uiuetis nuptaq; uirq; meo
 Inde nec ipse tuo Peleus certabit honori
 Te nec erit pulchro carmine stella prior.

AD BARTHOLOMAEVM GOTTI
 VM THRAISENSEM.

usarum patriaeq; comes uenerande meae

M Maxima pars animi Bartholomaei mei
 Viuere te superaq; ~~frui~~ foeliciter cura

Pectoris est certe cura secunda mei

Quamuis exciderit fidi tibi cura sodalis

Dij faciant falsa suspicione trahar

Sol spacium emensus tropicum semel inter utrumq; est

Vnica uix de te littera lecta mihi est

Multa sed Hesiaca tibi uenit epistola dextra

Non aliquo lapsa est crimine nostra fides

Perstat, et ut nullos unquam decepit amicos

Sic est perpetuo firma futura tibi.

At potes, et debes culpam excusare, quod olim

Non est ad ueniam ianua clausa tibi

Longa uia est, spaciumq; ingens patet inter utrumq;

Istaq; uix rarus regna uiator adit.

EE

S Y L V A R V M

Non poteris alicui scriptas committere chartas
 Vix paucis tuto sarcina ianta datur
 Et scriptas forsā misisti saepe lituras
Ire sed in uultus non potuerē meos
 Ah pereant per quos unquā data scripta premunt
 Perfidiae poenas quas meruere luant
 Credibile est nec n. tam debes fallere amicum
 Quam dederas nobis non uiolasse fidem
 Si caderet mores tam nobilis error in istos
 Hei mihi quem fucum tam bona forma capit
 Præterea studijs animo sociatus honestis
 Qui posses tanti criminis esse nocens?
 Virtutes studia assumunt meliora sodales
 Esse nec hæc solæ, sola nec illa queunt
Perfidia studijsq; nihil disiunctius usquam
 Aut fuit, aut ullo tempore forsā erit
 Te ne igitur uiolasse fidem charissime dicam?
 A potius linguam non habuisse uelim
 Hanc in te potius uellem defendere culpam
 Si modo, quod non est, hac agerere nocens
 Qui nunc Sarmaticis charissime frater in oris
 Frigida Parrhasio regna sub axe colis
 Discors Teutonicum qua Prussia terminat orbem
 Et Codonea breui littore stagna capit
 His egote terris fato uolente relictum
 Dij faciant uiuum rursus ut inueniam

At me

LIBER II.

At me leta fouet foelici Mysna receptu

Qua iacet herboso Lypsis amoena solo.

Hic ego nec bifidi perplexa aenigmata Iuris

Nec sequor ambages magne Galene tuas

Sed sacra Musarum Phoebiq; aeterna professus

Numinas sed quorum nomina Christus amet

Scis qualem diciq; uelim fieriq; poetam

Non mea sunt falsis ebria corda deis.

Sunt tamen hic qui me satis admirentur amentq;

Multorumq; frequens Hessus honore color

Tu quid agas, quae fata feras, quaeq; oia tractes

Fac tua me doceant tempore scripta breui.

D. GEORGIO STURTIADAE VT

Kalendas Ianuarij celebret.

usarum Phoebiq; potens & amice Georgi

M Sturtiade, nostra saepe canende cheli

Pande fores, deprome penu, diste de culinã

Fronibus exorna liminas Ianus adest

Ecce tibi auspicijs aperit foelicibus annum

Lapsus ab aetherea clauiger arce Deus

Pande fores, iterumq; penu deprome, culinam

Instrue, frugales non amat iste Deus

Ianus adest faustumq; tibi denunciat annum

Accipe promissa nuncia certa fide

Aucte bonis, augende bonis, aucture tuorum

Nomina, rem, titulos, stemmata, facta, decus.

S Y L V A R V M

Qui studijs medicas auges uigilantibus artes
Et merita ex ipsis nomina rebus habes
Perge, nec inceptum remoretur inertia cursum
Vlla, tuum præsens gloria sternit iter
Indulsit fortuna tuæ satis æqua iuuentæ
Nec iuuenem nec te deseret ista uirum
Nondum impleuerunt septem tibi lustra sorores
Et tuus in medio puluere sudat equus
Diuitijs flores, & quæ fecisse beatum
Virtutes poterant quaslibet unus habes
Has in flore uirens æui nec inutilis uxor
Vno te, dotes, coniuge digna, polit.
Quæ nunc eximia faciet te prole parentem
Cui feret auclrices lucida diua manus
Cætera quæ restant permitte fauentibus astris
Iam tibi Diuorum Regia tota fauet
Sic deus ille tibi cecinit me uate biformis
Pluraq; conantem quærere deseruit
Ipse tibi subito nisi per arata libello
Ut legeres ipsi uaticinata Deo.

GEORGIO PECTIO VORCHEMIO

suo Vuittembergam abeunti.

u quoq; non æquo currentibus ordine fatis

T Deseris heu uacua nomen inane scholæ

Quo fugis infractæ fidei mihi cognite Pectis

Tam subitæ facta est quæ tibi caussa uia?

Quæ

LIBER II.

Quæ mihi nunc aderunt sine te solatia? quorum
 Tam certa potero letior esse fide?
 Unus eras certe quo non abeunte manebam,
 Qui migraturū sifteret unus eras
 Quem uel ad anguigeras Libyæ feruentis arenas,
 Quem cuperem fuscum per Garamanta sequi
 Nunc utinam nigros isset fera pestis ad Indos
 Quàm uereor subitæ caussa sit illa uic
 Si tamen inuidiæ cedis, fidentior ito
 Virtutem pestis uincere nulla potest
 Illud ut interea rumpatur ἐτῶσιον ἄχθος
 Qua nunc cœpisti currere perge uia
 Perde salutatum pro me quos noris amicos
 Quos inter Ionas nomina primus habet
 Ipsum præcipue: Musarum dona: Philippum
 Salua sit & Phacchi barba grauisq; fides
 Te ne ego præteream lyrici decus ordinis Hæc
 Hæc prius potero non meminisse mei.
 At tu uade bonis auibus charis. Pecti
 Subq; tuo nostrum pectore nomen habe |
 Interea quo tu pulchrum sudabis ad Albim
 Hoc ego fortunæ tempore ludus ero.

AD EVRICIVM CORDVM DE CAR

minibus à muribus corrosis iocus.

on adeo ueteris celebrata poëmata Codrè

N Quæ mures opicos dilaniasse ferunt

EE 8

S Y L V A R V M

Quam tua corrosas uulgo plorantia chartas
Nunc in Palladia carminata tuto domo
Ipsa feros timidis obiectat muribus angues
Tu tamen hic ranas Corde fuisse putas.
Scripta momorderunt Thilum mordentia mures
Illius hos genios demonas esse puta
Carmine ridiculo risum mouisse uolebas
Lusit amabilibus seria Musa iocis
Arua olim rapidi populabant Appula mures,
Culta rudi cecidit milite uicta Ceres.
Dicitur Hispanam fodisse cuniculus urbem
Quis genus hoc socium muribus esse neget?
Thessala lucifuga strauerunt moenia talpa
Gallia de ranis pertulit excidium.
Agricolas Libyca patria pepulere locustae
Anguis Amyclaea uictor in urbe fuit
Quid Romana canam Baleares arma colonos
Auxilia in mures ut petijisse ferant?
Cum tua longe alio ueniat querimonia luctu
Iustior ex quadam parte querela tua est
Iam didicere loqui mures, quis credere posset
Esse aliquo uiuum carmine Meoniden
Quis tamen exprobret Hesiaco sua somnia Cordo
Queis queat Andinus uilior esse culcx?
AD IONAM, INDIGNATUR QUOD
soluta oratione quaedam scripserit.

Lege

L I B E R II.

ege sua positis sat erat placuisse Camœnis
L Quãq; pedes melior forsã habebar eques
 Nunc quoniã pudor est filo neuisse pedestri
 Indignor numeris uerba coacta legi
 Quis deus afflauit lento mea pectora flatu?
 Quis mihi pro pennis lora rotasq; dedit?
 Cum maria ac terras possem superare uolando
 Ire laboranti cur pede uisus eram?
 Sic ego, sic posita lauru, citharaq; remissa
 Reddidit altiuago qui mouet axe diem
 Digne meis olim iam nunc indigne coronis
 Quin merito passum desinis Hesse queri.
 An tu Iuridico tantum confidis Iona?
 Iam dudum nobis perfidus ille fuit
 Musica deseruit plebëia castra sequutus
 Tempore quo infœlix excidit ipse sibi
 Vere suo melior quam tempore messis adultæ
 Autumni ueras non habiturus opes
 Hei mihi qualẽ hyemẽ. Sed si mea castra relinquis
 Diuite cum Iona tu quoq; diues eris
 Verum diuitie tam nostræ pluris habentur
 Quàm sit corporibus quælibet umbra minor
 Quare age iuridicis querere hæc tua dāna tribunis
 Forte dabunt illi quam mea pleetra magis
 Sic ille Aoniꝝ pater ordinis, at mihi blandum
 Nescio quis uestrarisit ab arce Solon

S Y L V A R V M

Ipsē quoq; ereptum pene indignatus honorem
Abrupti irata plectra fidesq; manu.

I N P R A E L E C T I O N E V I R
G I L I A N A .

ama est aëreis gelidi sub rupibus Hemi
F Orphæis celebrem manibus esse locum
Fronoso suspensa tholo lyra pēdet ab illo
Tempore quo charam perdidit Eurydicen .
Hanc quoties aliquis plectro percussit eburno
Frigidus immota constitit Hebrus aqua
Culmina uidisse Rhodopes nutantia summi
Saxa sequi, montes currere, stare feras,
Scilicet Elysio uatem rediisse putarunt
Nunc eciam superos uelle mouere Deos
Quid fecisse hoies miracula ad tanta putandū est?
An sensu solos hos caruisse putas?
Nos meliora damus, maioraq; plectra mouemus,
Orphea Virgilio quis putet esse parem?
Cuius blanda nouem saltant ad plectra sorores
Gestit et uberibus gratia cincta rosis
Pone sequebantur mirantes Orphea syluæ
Barbaricum Cithara concinit ille melos
Hic Latia uerba alta tuba, mirandaq; Musis
Intonat, et cœlo carmina digna canit
Hunc nemo obstupeat? nemo huius plectra sequat?
Hei mihi q̄ nullum hæc tempora pectus habet .
Quem

LIBER II.

Quem non sacra trahat tanti facundia uatis

Hunc natum Silices inter & arma puta.

VOCAT AMICOS AD CONVIVIUM.

Ioanni Groningo suo

rastina Phœbeos ubi tertia cōtrahet ignes

C Iamq; senescentem prouehet hora diem

Chare ueni nostras Groninge rogatus in

Quo perca si quid dulcius esse potest. (ædes

Te mea non formosa quidem nec amabilis uxor

Penia conuiuam, sed generosa, rogat

Ne contemne preces dominæ tam iusta rogantis

O utinam famule sit magis illa loco

Illa tibi calido gelidos pro sumine ponet

Sed tamen & castos & sine felle sales

Implebunt uacuas uocalia carmina lances

Fallet inexemptam stridula chorda famem

Lauta ministrabunt præsentis fercula Musæ

Qualia cum superis Iuppiter esse uolet

Fundet odoriferos genialis gratia flores

Plena ministrabit pocula castus amor

Talia si possis conuiuia spernere dicam

Læticiæ ueram non habuisse famem

Quod si uera uoles, & debes uelle, fateri

Ex istis dapibus uita beata uenit

Ingenium uis multa cibi suffocat & aufert.

Appositam mortem luxuria omnis habet

S Y L V A R V M

Quare age ne modicæ spernas elementa culinæ

Sæpe eciam Diuis uiscera tosta placent

Ipsæ quidem melius cœnasse fatebere nunquam

Si non sorduerint prandia nostra tibi

Ventriculum referes ualidi uectoris egentem

Uersibus & uerbis si potes esse satur

IOANNI ECCILIO SVO

puer Eccilio, sed nostra uoce, salutem

I Dic prius, inde ipsi talia uerba refer.

Cras ubi solis equi prono temone ferentur

Tertiaq; occiduum duxerit hora diem

Hesiacas conuiuia ueni, sic iussit, ad ædes

O palatinas non habiture dapes

Si tamen officium fidi spectabis amici

Cœnabis melius Regibus & Ducibus.

MARCO SVO.

aperis officium si non contemnis amici

P Et modico pastus uiuere Marce potes

Cras ubi Phœb. aquas stabit subitur² Iberas

Tertiaq; instantem traxerit umbra notam

Hospes ad Hesiacos gratus diuertere penates

Qui uarijs neclunt florea ferta rosis

Conuiuæ tibi erunt Diuæ tres, una, nouemq;

Fercula tot numero non habiture. uale.

MARTINO HVNO SVO

Hospes ad Hesiacæ regalia prandia mensæ

Cras

L I B E R   I I .

Cras tibi præscriptis legibus Hunc ueni
Tertia cum Phœbum denunciat hora cadentem
Ne quid edas toto tempore neue bibas
Ut dapibus possis plenas absumere lances
Et toto calices euacuare mero.

Quod si forte times ne solus ad ista uoceris
Rite famem tecum duxeris atq; sitim

IOANNI DRACONI SVO

um medium cœli Sol aspirabit ad axem

C Signiferiq; umbras traxerit hora decem
Accedas nostras conuiuia rogatus ad ædes
Dulcis & ante alios non metuende Draco.

Prandia si quæras tenui ponenda culinæ

Accipe, Pythagoras qualia mandat edi

Et nos contenti scis qualibus esse solemus

Qui colimus sacrum sobria turba nemus

Lauta tamen si non regali instructa paratu

Prandia si cupias & potes esse ueni.

IN AEDITIONE HYMNI

PASCHALIS.

usa iterum uariata nouo te nostra salutat

M Carmine Musarum quisquis amicus ades

Ecce renascentē uariāt sua sydera mundū

Et uariata nouo gramine uernat humus

Sacra resurgenti celebrauimus orgia Christo

Addidimus lyricæ Sapphica plectra cheli

S Y L V A R V M

Præterea adiectis quædam uariata parergis
Ut tibi diuersum gratius esset opus
Perlege, conuenium nostræ cum tempore Musæ
Hoc quod te, dices, Hesse decebat erat.

IN DIVISIONEM APOSTO
LORVM.

is populi clausit duodenos impia fratres
V Vim populi ueniens ignea lingua tulit
Claudere nõ potuit bis sex Iudæa planetas
Imo uagis unus non satis orbis erat
Illorum immensum sonuerunt uerba per orbem
Qui solem pendens inter utrunq; iacet
Illorum hoc toti diuisio profuit orbi
Infera quòd iunxit climata cum superis.

MICHAELI NOSSENO SVO

locatur non esse studendum.
ota luce domi festa qui desidet, illi
T Anne aliquid uiui sanguinis esse putas?
Præcipue stupidos inter mutosq; libellos
Nil agere est idem quos & amare labor
Quo mihi namq; leues erumnosæq; Camenæ
Has propter tristis semper ut esse uelim
Imo abeant potius studiorum infauista supellex
Turbaq; uicturis inuidiosa libri
Me iuuet urbanis conuiuia libera dictis
Spargere, fabellis nec posuisse modum

Mollis

LIBER II.

Mollibus interdum caste assedis puellis
Et uenerem rudibus conciliasse modis
Quandoquidē superest quod uiuimus una uoluptas
Fabula sum manes et furia, et nebula
Quare age curarum fomenta relinque libellos
Teq; bonis natum dulcibus esse puta
Vana superciliosorum ludibria pone
Pro lachrymis uinum, pro cruce sume rosas
Postmodo lugebis, nisi pares uera manenti
Quidē Mercurio principe nomen habes

IN FORIBVS GYMNASII.

ur taceā tot Ephebe dies dulcissime quaeris
C Quæue Maronæū caussa moretur opus
Inuida turbauit coeptum fortuna tenorem
Hoc satis est, alio tempore plura scies
Non tamen obiectæ pulsatum mole procellæ
Turbida fluctuagi subruet unda maris.
Cerberus et furia quartam peperere sororem
Nuper in exitium perniciemq; meam
Hoc tibi si obscura dictum ratione uidetur
Nil moror est quare tectior esse uelim
At tu ne dubita iacturam temporis huius
Restituendam opera commodiore tibi
Perfer, et interea Musis operare Latinis
Quæ tibi sunt studio tradita sacra meo
PETREIO APERBACCHO SVO

S Y L V A R V M

uæ situs tota, sed nusq̄ inuentus, in urbē

Q Dic ubi, uel quare te latuisse putem?

Dic age quid charis tã te furatur amicis

Rarior ut nulli non uideare coli?

An ne iterum ueteri te Fuluia fune retraxit

Oblitum Romæ Pieridumq; chori?

Vt tamen offensi redeat tibi gratia Regis

Post epulas mecum balnea nigra petas .

D. GEORGIO STURTIADAE AB

ITALIA REVERSO

uæ pcul à patria nuper te Musa dolebat

Q Cedere, num reditu gaudeat illa tuo?

Gaudet, et hoc fieri uersu te statur inepto

Itala iam sentis terra relicta tibi est

Illic Pierides Musæa per oppida regnant

Numinibus tantis barbaræ rura uacant

Hic breuis alnosa sub arundine mussat Hieras

Si qua sit in putri nympha coaxat aqua

Mintius, Eridanus, Ticinus, Padus, Adria, Tybris

Nomina sunt ipsis proxima coelicolis

Quare age Sturtiadum clarissima fama Georgi

His te iterum nugis ut capiare para,

Quod si uerba animi ne queant depingere uultus

Pro uerbis animum aspice, gratus erit.

MICHAELI MEYENBURGO

scribæ Northusano suo.

Quam

LIBER II

uam tibi debueram toties misisse salutem

Q Ne qui perferret falleret ipse tuli

Candide Musarū comes et patrone Micha

Scripta ne iam sentis cuius & unde legas? (et

Hessus arenosi non ultimus accola Gheræ

Pene suis manibus tradidit ista tibi

Tam tibi præsentem Northusia tecta poëtam

Quem forsā nobis exhibuisse puta.

GEORGIO SPALATINO SVO

axia pars quondā nostræ Spalatine iuuetæ

M O & adhuc animi maxima cura mei

Hospes ad Albiorim tandē tu^o appulit Hes

Hessus Hyperborea iam niue frigidior (sus

Namq; quis arctos tam longe abiectus in oras

Non aliquid cælo de grauiore trahat?

Ergo age mi frater ueterem uisurus amicum

Vix quoq; quæ superant illius esse puta.

EVRICIO CORDO SVO

astato satis agricolæ si Corde diali

H Sacra peregisti religione, ueni

Culmine ab aëreo p̄spectū præbet æmœni

Area clauigeri numine plena senis

Inde racemiferos colles, flauentiaq; arua

Letaq; graminibus prata uidere licet

Inde renidentis nymphæa rubentia syluæ

Inde Suburbanæ cernere ruris opes

S Y L V A R V M

Si minus ista iuuant oculis lustrata, recessus
In uallem tacito non onerosa uia est
Corde ueni iam mane nouo, iam sole recenti
Nescio quid solito blandius aura nitet.

IN MOESTAM VIRGINIS MA
TRIS IMAGINEM.

uisq; habes Mariae fixos in imagine uultus
Q Est aliquid praeter uerba quod inde legas
Sic stetit illa uidens morientis uulnera Chri
Heu quali matrem foderat ense dolor (sti
Dicite mortali foecundae semine matres
Dicite de uobis talia si qua tulit
Nulla tulit, nulla est aeuo latura sequenti
Illa sed humani summa doloris erat
Causa fuit peccasse hominem nato atq; parenti
Quod uolet haec mortem, quam tulit ille, pati
Et nihil huic ergo nihil illi ingratis rependis
Quorum supplicio uita redempta tua est?

IOANNI CASSELI MAN-

NO SVO.

u quoq; Phoebæos non ultimus inter olores
T Musica praesenti numine pleetra moues
Gratulor applaudoq; tuae charissime Musæ
Qua duce tot uersus Casselianne facis
Diua potens numeris ad nos ne sola ueniret
Attulit Hæsiaca munera facta manu

Pocula

L I B E R II.

Pōcula fictilibus non inferiora cadiscis
Castalidum uitreis lucidiora uadis
Quæ quia tam facile possunt fecisse disertum
Sæpe racemigeno plena liquore bibam
Cumq; bibam dulces inter non fictus amicos
Qui potero studij non meminisse tui?
Quare age ne dubita iam te quoq; pectoris huius
Fixum non minimæ partis habere locum
Non tam muneribus quia me donaris amicis
Quàm quia nobiscum Musica regna colis
Maeste animo, sic te decuit, quia Martia tales
Tamq; bonos uates Hestia ferre solet.

CVR VOCETVR REX

Non ego crediderim citius prodisse poetam
N Quem sterilis raptum prædicat Ascræ senē
Quàm mihi iam dudū Phœbeia signa ferētū
Venit adoptato nomine Regis honor
Hoc tamen unde feram qua manet origine nomen
Stultum & ridiculum dicere pene fuit
Scripsimus exiguo uulgata poemata uersu
Scripta notis populo Lypsia clara dedit
Legerat hæc gentis Reuchlinus fama Suæuæ
Et dixit Regis nomen habere potes
Inter enim quoscunq; ferunt tua secula uates
Rex es & est ratio nominis inde tui
Nam Graij Regem dicunt He Jena poëti

S Y L V A R V M

Esse ita te Regem nomine reque doces
 Et uelut exerces agnatum in carmina Regnum
 Recta stat in uersu syllaba quaeque tuo
 Hoc scriptum excipiunt atque amplexantur amici
 Et Regem clamant omnibus esse locis
 Ipse ego quandoquidem nec publica scripta negare
 Nec poteram charis obstruere ora uiris
 Rex inquam, rex uester eris quando ista necesse est
 Tradita militiae nomina ferre meae
 Verum alios titulos, nec inepta insignia sumans
 Moria iam dudum cognita tota mihi est
 Vidimus Utopiae latissima regna superbae
 Tecta lucernarum sunt peragrata mihi
 Fortunata meo lustrata est insula cursu
 Dulcia ubi aeterno flumine mella fluunt
 Qua uiret ambrosiae succus, qua rupibus altis
 Nectara ut e caelo praecipitata cadunt
 Gentis Hyperboreae foelicem uidimus oram
 Qua neque mors homines, nec mala fata premunt
 Qua stant perpetuam facientia stagna iuuentam
 Qua licet in caelum scandere quando libet
 Haec per haec circū pulcherrima regna uolentē
 Moria me fida duxit amica manu
 Cunque peragnarim tot tantaque regna, licebit
 Stulticiae titulos sumere iure mihi
 Musica leguminum sumant in carmina regnum

Qui

LIBER II.

Qui sunt Meonidæ Virgilijq; super
Quàm mihi sint nullæ scribenda in carmina uires
Sentio, & ingenium metior inde meum
Vos quia me Regem facitis, sinite esse tyrannum
Stulticiæ haud aliud me diadema mouet
Sic ego, paruerant illi tam uera monenti
Tradentes manibus Regia sceptrâ meis
Fecerit ergo licet Reuchlinia littera regem
Non tamen hoc tantum contulit Imperium
Plurima Capnioni subscribit turba. Quid inde?
Si rem complebunt nomina Cæsar ero.

DE EBRIETATE

Auriculas asini Phrygio mens stulta tyranno
Torua Ioui tauro cornua fecit amor
In porcos Ithaci comites pecuina uoluptas
Exiit, & balat Rex maris inter oues.
Decolor iracanem Cissæida fecit, olympo
Inuidiæ labes Arcton utramq; dedit
Induit ora lupi ferus impietate Lycaon
Cercopibus precium simia perfidiæ est.
Atq; alias aliæ pestes fecere figuras
Singulaq; artifices monstra habuere suos
Has tamen una potest omnes effingere formas
Omnibus in uicium doctior Ebrietas.

Finis

FF 2

D. HENRICO

APERBACCHO MEDICO EXCEL

lenti amico ac patrono benemerenti suo

Helius Eobanus Hessus S. D.

V M LIBROS

Sylvarum sex in pu-
blicum esse editu-
ras Henrice Aperbac-
che amicorum uetu-
stissime idemq; longe
charissime, et alijs ex
amicis alios nuncupa-

re, in ipsa humanitatis et uerae amicitiae iura pec-
care me existimabam, si nihil huius honoris tibi de-
tulisset, hoc est, nulli ipsorum te patronum adhi-
buissem. Scio enim huius te nominis auctoritate non
modo non grauari, uerum etiam gaudere. Tertius
igitur hic Sylvarum liber honori tuo datur, quod
in eo ipso non, ut opinor, incommode carmen olim
ad te consolatorium, id uero est Epicedion in fune-
re filij tui primogeniti scriptum, sed nunquam an-
te hac inuulgatum, tertio loco inserui. Nam primis
et secundum merito duo summi Principes obtinet:
et ut ingenue fatear, optime Aperbacche, erat a
principio huius libri dedicatio fratri tuo germano
uero doctissimo mihiq; ut scis, omnium mortaliu lo-
ge amio

EPISTOLA

ge amicissimo Petreio Aperbaccho destinata, nisi illum nobis adhucdum satis immatura mors præripuisset, est enim eius nominis cum in hoc tū in alijs harum sylvarum libris non iniucūda nec infrequēs mentio, quæ futuris hominibus testabitur qualis inter Eobanum & Petreium amicitia fuerit. Præter has tamen rationes, quæ magnæ satis erāt, cum tot extent tua in me meosq; beneficia quot ne ego quidem enumerare facile que amissis intelligebam debere me tibi non unius tantum libri atq; eius quidem perexigui inscriptionē, quod tamen officium meum etiā si cū magnitudine ac ratione meritorum in me tuorum collatū lōgissime sit futurum ab æquilibrio tamen pro summa tua erga me bonosq; omnes humanitate non omnino inter cōtemnenda tanquam uile aliquod munusculum repones, sed animi potius nō ingrati ac optime de te cogitantis certissimū habebis argumentū, donec melior aliqua qua uberiores tibi gratias referre, & pleniorē animi gratitudinem ostendere possim, sese nobis offerat occasio: quæ etiam si nō offeratur, diligentissime tamen & intentā aure a nobis captabitur, & captata nō clabatur, quātumuis caluo sit occipitio, nos enim a fronte eam apprehendemus. Bene uale amice ac patrone charissime.

Noribergæ Mense Martio
M. D. XXXIII.

FF

HELII EOBA

NI HESSI SYLVARVM LI
BER III. ILLVSTRISSIMO

Principi Ioanni Fridericho S. R. Imp.

Electori Duci Saxonie.

NCLYTE DVX,
clarum genus alto à
sanguine Regum

Qui patris & pa
trui Nobile nomen
habet.

Patris Ioannes, Pa
trui Frideriche, po

tentum

Quos inter diuos sæcula nostra locant
Hæc age pacifico Iuuenis dignissime sceptro
Hæc age placata carmina fronte uide.
Quæ tibi non aliquo qui fallat lumina fūco
Mittimus, aut leuibus ceu rapienda notis
Sed magis ex animo tibi quo clarissime Princeps
Nullus in hoc populo iunctior esse potest
Misimus ergo rudes animo dictante Camœnas
Nec leue, nec tantum temporis huius opus
Nam licet hæc breuibus claudatur epistola uerbis,
Longa tamen series posteritatis erit

Cui tua

LIBER III

Cui tua perpetuum uirtus memoranda sub æuum
 Mittitur hoc quali carmine cunq; meo.
Vt tu ceu primis claros Heroas ab annis
 Indole præclara uincis & ingenio
 Sic tua nobilior te digno munere uirtus
 Et fieret famæ clarior aura tuæ.
 Quæ tibi ab hac certe pulcherrima parte futura est
 Quæ chorus ante alios prodiga turba sumus
 Nec tamen in quemuis: nisi enim dignissima Musæ
 Non celebrant: uirtus hoc dare sola potest
 Quæ quoniam æquales tibi contigit inter epheros
 Quam stupeat posita flauus Apollo Lyra
 Digne cani Iuuenis centum per carmina linguis
 Non debes meriti laude carere tui
 Ne tua præclaris tot dotibus aucta iuuentus
 Virtutis possit non meminisse suæ
 Quæ nisi seipsam acuat stimulante cupidine laudis
 Sæpe uelut languens excidit ipsa sibi.
 Quod tibi ne timeas Princeps animose futurum
 Plurima sunt quæ te commonuisse queunt.
 Fulget imaginibus primum domus inclyta, quæ te
 Regibus eduxit nobilitate parem
 Clara ibi maiorum cum contemplabere facta
 Dignus ut huic generi cura erit esse queas.
 Inde tuæ gentis primus Heroas ab annis
 Illustres tanta laude stupebis auos

S Y L V A R V M

To!q; duces inter clarissima nomina summo
 Summa loco Ernesti gloria stabit aui
 Innumerabilibus quo non fuit alter ab annis
 Principe consilijs, iusticiaq; prior.
 Ad te iterum redeo sanguis clarissime, cui non
 Par superis patrum gloria nota tui est?
 Ingentis quem non Friderichi nomen in orbem?
 Quo non fama abiit? quo ne sub axe latet?
 Romani Imperij qui nunc Septemuir honorem
 Gaudet, & ablatum restituisse decus
 Rara illi poterint conferri exempla priorum
 Tam nihil eximia munere laudis eget
 Quo neq; Meccenas studiorum uerior unquam
 Reddidit aetati Musica regna sua
 Qualibus ille opibus pulchrum deduxit ad Albim
 Claram perpetua nobilitate scholam?
 Qua pietate auget? meritis quibus afficit auctam?
 Cetera sunt elegis arduiora meis
 Quo tamen hunc qui te talem dedit ore canemus?
 Non facit ad laudes illius ulla chelis
 Ingenium maius, maioraq; plestra meretur
 Qui potuit tantum te genuisse decus
 Et quamuis nulli ille Ducum uirtute secundus
 Cesserit, hoc meritum nomine maius habet
 Diuinum in terris animum te namq; gerentem
 Cum daret, orbi & ope s diuitiasq; dedit

Cuius

Cuius ut eximia flos indolis omnia spondet
 Maxima, sic debet non sine teste coli
 Sed neq; te merita cariturum luce timebis
 Et nec in obscuro fama futura tua est
 In tua certatim surgent praekonias, quorum
 Musica diuinum pectora numen habent
Maeste animo, ueteres ducete reuocabimus annos
Nunc suus ingenijs restituetur honos
Maeste iterum clarum specimen uirtutis auitæ
 Per te Castalidum purior unda fluet
 Tu modo sume animum te dignum Principe, teq;
 Huius opus rarum temporis esse puta
 Hoc facies si te non ad mediocria natum
 Maxima sed partes noueris esse tuas
 Sollicitent alios tituli sine rebus inanes
 Ociaq; in magnis non habitura locum
 Diuitijs inhient illi, & popularibus auris
 Hos iuuat assiduis luxibus esse graues
 Tu qui uere tuo tam flores indole læta
 Virtutem extends per benefacta tuam
 Sic tibi praesentis sordescunt nomina famæ
 Curaq; uenturae maxima laudis erit
 Ibis ab exemplis per splendida facta tuorum
 Gloria Saxonica contigit astra domus
 Te patris & patruum regnum manet, unus obibis
 Qua uice par ipsis regibus esse queas

S Y L V A R V M

Quam decet & pulchra est socia uirtute potestas,
Nemo amat immodicas quæ timeantur opes
Quare age uirtutem regnis adiunge paternis
Magnus ut es, magnos maximus inter cris
Iamq; renascenti fer opem pietatis honori
Quod facis, hæc res est principe digna uiro
Que pius instaurat fidei desueta Lutherus
Nomina, sint animi pondera prima tui
Impuros cohibe liquidis à fontibus apros
Quid lacerat miseræ pastor auarus oues?
Nunc tamē inuolucris quibus hæc nō semp̄ agemus
Non etiam tectis egimus ante notis.

// Viue diu Princeps animo dignissime talis
Indolis & noli non memor esse tuæ
// Sic tua nec dubita seros durabit in annos
Extremo uirtus non obitura die
Quod tibi præstabunt per amantes talia Musas
Qui nunc Pieridum cunq; fouentur aquis
Quos inter numero si me dignaberis ullo
Inuictum numeris experiere. Vale.

ILLVSTRISSIMO PRIN
CIPIS GVILIELMO DV
CIBRVNO SVIGEN

si &c. apud hostes captiuo.

I mproba quã dubijs fortuna uolatibus erret
Quam possit certas non habuisse uices

Quam

LIBER III

Quàm plerumq; bonis atrox, quàm fida malignis
 Audijt ipsa meo carmine sæpe queri
 Te quoq; in indignos casus nisi sæua tulisset
 Non habuit leges Dux Guilielme suas.
 Heu generose animi Regum clarissime sanguis
 Quàm tua nunc merita gloria sorte caret
 Quàm uoluit nimium tecum fortuna iocari
 Hic illam uires non habuisse uelim
 Nempe iaces blandi deceptus imagine martis
 Sic tamen ut possis surgere nempe iaces.
 Nec tua degeneri mens consternata pauore est
 Aut animi uirtus excidit ipsa sibi
 Nec tibi defuerant animosæ in prælia uires
 Semper ad armorum pondera fortis eras
 Utq; tuus, Regum domitor, pater omnia uicit
 Hic quoq; uicturus si licuisset eras
 Inuidit fortuna tuis Dux inclyte cœptis
 Quamuis & fratre est æquius usa tuo
 Fortibus Henricus qui te nunc uindicat armis
 Magnanimo iuuenis cum patre dignus auis
 Nec ponet, nisi te, quæ nunc agit arma, recepto
 Auguror & res est ista futura breui
 Victor ad hostiles ita fulminat impiger arces
 Mœnia sic duro fortia Marte quatit
 Perge inuicte animo iuuenis, sic sentiat hostis
 Sentiat iratum perfida turba sibi

S Y L V A R V M

Premia perfidiae de fer sua quanta meretur
Qui tibi non proprio milite damna tulit
Qui te non uirtute sua sed fraude coëgit
Tot pro fratre pio cladibus esse pium
Sentitis & hoc ipsum iam Lunæburga iuuentus
Ipse quoq; admissum deuouet auctor opus
Vince armis igitur qui uincis pondere causæ
Hostes ut poenas quas meruere luant
At tu ser placide duræ ludibria sortis
Altera Saxonice lux Guilicime domus
Nec tibi turpe puta quia sis deceptus ab illo
Qui quod erat non hoc debuit esse tibi
Qui quia pars uestri non ultima sanguinis esset
Credidit in uobis fraudibus esse locum
Et quia non potuit uirtute & uiribus impar
Vos petere insidijs est licuisse ratus
Sed dabit heu nimias tali pro crimine poenas
Nec dubita, uatet præscia turba sumus
Iam uideo undantes inimico sanguine fossas
Iam uideo ærata moenia mole quati
Aspicio uastos incendia lata per agros
Vix aliquem iustus cædibus esse modum
Heu improvida mens hominum atq; ignara futuris
Quam tua supplicio est culpa luenda graui
Tu tibi commissæ curares commoda plebis
O sacer, o populo præsul inique tuo

Martio

LIBER III

Martia bella duces non sacra corona ministret
 Pontifices nunquam Martia bella decens
 Sacra bonus tractet uerbi mysteria pastor
 Bella gerant reges, quos decet iste labor
 Tutamen oblitus uicis illorumq; tuaq;
 Pro libris clypeos, pro cruce tela geris
 Sed mihi nec tecum ratio est suscepta querela
 Quam bene pro patria feceris ipse uides
 Horrida circumstant etenim te bella, nec usquam
 Qui tibi nunc armis auxilientur habes
 Hoc erat infidis Gallis patria arma pacisci
 Hoc tibi, prima mali causa Sicamber, erat
 Nunc ad te inclyte Dux redeo Guiljelme, querentem
 Tradita uirtuti praemia iniqua tuae
 Utq; seras animo non hortatoris egente
 Des patris Henrichi manibus ista precor
 Per patris inferias belli uirtute potentis
 Dum licuit saeculi laus fuit ille sui
 Per genus à proauis longa quod origine ducis
 Caesaribus, quibus est inclyta uestra domus
 Quae te magnorum de gente creauit Othonum
 Quos Romae dominos uos genuisse liquet
 Aedite magnorum regum de sanguine debes
 Virtutis nunquam non meminisse tuae
 Et patris et fratris te et auorum uiuida uirtus
 Excitet ut possis fortiter ista pati

S Y L V A R V M

Nam neq; te primum dubio fortuna sefellit
Sæpe alijs uultu deteriore fuit
Ut ueteres taceam nuper tibi perfida Brugi
Maximus in uinclis Aemilianus erat
Huic quoties captiuus erat, quem Geldria pugnatæ
Sæpe iniusta suum misit in arma Ducem
Aspicias extorrem patria procul arce Suëuum
Non aliquam reditus posse parare uiam.
Quis uetet & profugum Danorū his addere regē
Quam misere regnis excidit ille suis.
Quo nunc ille abiit quem Burgum nobile Lunæ
Tam sibi non fidum nollet habere Ducem?
Hunc quoq; uix propria mansurum in sede putarē
Qui tibi fortunæ conditor huius erat
Quare age sume animos inuicto principe dignos,
Et quia sic opus est fata fer ista libens.
Non erit æternum quod nunc dolet, ultima primis
Expectanda tibi sed meliora puta
Quod nunc tu pateris passi per sæpe fuerunt
Innumeri reges innumeriq; duces
Neue quod immerito pateris cruciere, per istas
Ce u nebulis uirtus surgere uera solet
Adde quod hæc cautos ad honesta pericula reddūto
Clade sua doctus qui sapit ille sapit
Adde fidem famæ de te non falsa loquitæ
Et nunc ista uiri nomina fortis habe

Et quis

LIBER III

Et quia te Musis doctisq; fatentur amicum
 Carmina quæ lusi consule pauca boni
 Iussit namq; fides tibi debita pectoris huius
 Fortunæ casum condoluisse tuæ
 Tempus erit quo tu deuictis hostibus ultor
 Extendes patriæ florida regna tuæ
 Tunc meliora fluent nostræ tibi carmina Muse
 Tunc tua, tunc fratris Martia facta canam
 Tu modo uersiculis ne spernas uilibus ausum
 Ut legerent oculos sollicitasse tuos
 Sis fœlix fortisq; diu, uiue optime princeps
 Omnia & ut possis uincere dura. Vale. //

DOMINO HENRICO APER
 BACCHO MEDICO IN FU
 NERE COSMAE FILII
 EPICEDION.

Ieuimus extincti nuper tibi fata parentis
 F Hic finis querulæ debuit esse Lyre
 Nunc quia quæ nollē caussa est Hærice dolēdi
 Ipse locum certe debet habere dolor
 Et miseris addit quædam solatia luctus
 Fata ubi non possis uincere flere iuuat
 Hæc igitur mœsto tibi uenit epistola uultus
 Vltima mœsticiæ sit precor illa tuæ
 Quæq; ego debebam nascenti iubila Cosmæ
 Soluo immaturi funeris inferias

S Y L V A R V M

Heu diuūm impietas, heu ferrea iura sororum
 Quantum erat hic auidas non habuisse manus?
 Tam licet insontes etiam uiolare? piūmq; est
 Qui uix dum uiuus cœperit esse mori?
 Nondum illi magnum Phoebus semel egerat orbem
 Flos tener heu nimium floruit ille diu.
 Latior arrisit post sydera prima, secundo
 Inuida natali non reditura dies
 Indolis egregiæ iam spes promissa parentem
 Extulit, elatum sed cito deseruit
 Tam cito uere nouo uix dum rosa nata, pruinis
 Aut matutino frigora tacta cadit.
 Quid iuuat humanis etiam nunc fidere rebus
 Si tam spes miseros fallere certa potest?
 Heu puer, heu quondam uita dignissime sanguis
 Hanc auram, hunc solem deseris ante diem?
 Vix mundum ingressus retro fugis an ne dedisse
 Te superos credam pœnituisse deos?
 Dissimilis rerum series, & iniqua dcūm lex
 Tempore quàm constant optima quæq; breuē
 Tot superant hominum pestes uitæq; tyranni
 Quos melius uitam non habuisse fuit
 Vnica naturæ blande arridentis imago
 Concidis, heu longum uiuere digne puer
 Transisses utinam primi confinia lustrī
 Forte deo poteras non reuocante mori.

LIBER III.

Iam nunc inuidia est, quis enim neget? illa decorum
 Vix ortum, terras deseruisse decus.
 Iam tibi certa duæ ducebant fila sorores
 Cum tibi demissum tertia rupit opus
 Herculeis toties iuuenum deas pressa lacertis
 Tum primum uisa est indoluisse palam
 Tunc immaturo consumptum funere Cosmam
 Ipsa parens rerum pene erat ausa queri
 Conciliatrices diuæ crudelia questæ
 Fata, coronantes deposuere rosas
 Iam Musas, quoniam spes tam blandita sefellit,
 Monte sub obscuro delituisse ferunt.
 Tu quoq; uocalis Citharæ gestator Apollo
 Fregisti irata plectra Lyræq; manu
 Illi namq; choro quantum decus ille futurus
 Hei, feri iuuenem si licuisset, erat.
 Authori similis Phoebo pater arte medendi
 Ferre Machaoniam te docuisset opem
 Quodq; senex Chiron puero præstabat Achille
 Vixisses utinam, præstitit ille tibi
 Musarum uirides patruus Petreius hortos
 Et Ciceroneas explicuisset opes
 Is tibi sponte sua salientia plectra dedisset
 Seu libeat numeris ludere, siue loqui.
 Sed frustra. Quid enim uanas iterare querelas
 Orphea sublatæ proderit Euridici?

S Y L V A R V M

Ille quidem gelidi latis in uallibus Hemi
Eurydicen querula concinit usq; cheli
Sylua feræq; stupens, montes & saxa sequuntur
Miratus cursum comprimis Hebre tuum.
Non tamen audit atrox deuoti regia Ditis
Illa stat ad cunctas ianua surda preces.
Quin igitur fallaci animum lacerare dolore
De sinis, & luctus discis habere modum?
Quin subit humane sortis meminisse, quod huius
Usq; adeo instabile est conditionis opus
Nulli usquam certus uitæ status omnibus horis
Fimus & occidimus, nascimur & morimur.
Falce sua mors cuncta metit discrimine nullo
Cum senibus pueros, cum puerisq; senes
Quid facis inuidiam superis? spes nulla reuerti
Quem semel in stygio uexerit amne Charon
Mortua tam stultum est deslere cadauera, quam si
Te doleas fieri non potuisse deum.
Ergo immaturo quanquam tibi funere raptum
Ne doleas omni tempore filiolum
Adde modum lachrymis, stultum est sine fine dolere
Pene erat hoc uita non abeunte mori
Quin potius noua busta para, signaq; sepulchrum
Quoq; notes, carmen, si libet, illud habe.
Natus Aperbacchæ domui noua gloria Cosmas
Vix sibi conspectam deseruit patriam.

AD

LIBER III

AD LUDOVICVM CHRISTIANVM
EPISTOLA.

ade datam pro me fer epistola fida salutem
u Illi cui nunquam non placuisse potes
Vade iterū nostra Ludouicum uoce saluta
Qui graue de secta Christide nomen habet.
Et si longa uia est, non sit uia longa timori.
Non est, ut fuerat, puluerulentus ager.
Nunc gelidi saeuis constant Aquilonibus amnes
Iam uirides ponit flaccida sylua comas.
Mutantur solitis uideata coloribus arua,
Vsta pruinosis noctibus albet humus.
I mea Musa tamen, sed non, quæ nuper amabas
Serta coronata spicea fronte geras
Hoc decuit cum te Thyringia leta foueret
Nunc potes acceptis frondibus esse decens
Nam quia transibis loca saltibus obsita, debes
Impexum folijs implicuisse caput.
Et quia nota tui Ludouici tecta subibis
Hunc quoq; ne cultum nesciat unde feras
Sed sciat è regione sibi Mysnëidos oræ
Talia non falsa nuncia missa fide.
Dum te tristis habet dubijs Erphurdia fatis
Et studij fructum fers Ludouice tui
Ille tuus tumida uates asuescit in aula
Ocia mutata sorte superba pati.

S Y L V A R V M

Si quid agat quæris, uiuit, ualet hoc tamen unum
 Quod solito tecum non licet esse, dolet.
 Hoc etiam doluit meminì cum nuper abiret
 Te dare supremum non potuisse uale
 Exijt ingratam paucis comitantibus urbem
 Cur non e paucis qui foret unus eras?
 Non secus indoluit teneri quàm doctor amoris
 Cum Tomon & Scythicâ quæreret exul humis
 Sæpe relinquendam respexit tristis ad urbem
 Et dixit, quamuis non mereare uale.
 Sed tamen & merita est quòd sustulit illa iacentem
 Sed non sustinuit quem tulit ergo nocens.
 Nam quid legitime si natum diues adoptet
 Nolit adoptatum prolis habere loco?
 Viue tamen dixit quoniam in te uiximus, atq;
 In te dum licuit uiuere dulce fuit.
 Sic ait, & lachrymis in uerba cadentibus ibat
 Turbida multiplici grandine sæuit hyems.
 Non magis obscurus, nec erat nymboseior aër
 Quite Dardanio iunxit Elysa uiro.
 Ibat ut ignota lacer in regione uiator
 Heu sine te uiduo turture flebilior.
 Quartus ab Oceana processit Lucifer unda
 Ad noua quæsit æ littora uenit aquæ
 Illic secunda tandem statione quieuit
 Vnde ego sum uultus missa uidere tuos

Nunc

LIBER III.

Nunc abijsse puto, quo me tibi tempore misit
 Norat adhuc abitus tempora nulla sui,
 Nunc ego longa uiae feci dispendia, nunc me
 Postquam missa fui Luna secunda uidet.
 Verū ubi sit, quid agat, quibus & cum uiuat amicis
 Si uiuet Musa liberiore leges
 Hoc tamen adiecit sibi non ut libera nuper
 Ocia, sed fastus luxuriamq; coli
 Nunc primum tornata loqui meditataq; uerba
 Discit, & insolita flectere lege genu
 Ridet, & ingressæ totum se accommodat aulae
 Et studia accepto plena fauore colit
 Nobilis obfuscatur uulgares purpura uestes
 Ferre tamen Musas aula superba potest.
 Has colit, has praefert, & adhuc ueneratur in aula,
 Dij faciant factio candidiore. uale

AD LUDOUICVM PLACENTINVM

TAM MELOSINGVM

anc tibi si nescis mitto Ludouice salutem
 H Teutonicas ausus ludere primus oues
 Nāq; quod aspectu nō est tibi cognita prior
 Causa sigillatæ stigmata frontis erant
 Annulus hanc etenim chartam signauit adulter
 Quod mihi uobiscum gemma relicta mea est
 Si qua liturarum forsā dispuncta uidebis
 Crimina difficilis noueris esse uiae

S Y L V A R V M

Sæpe ego cum summo limarem pumice, dixi
 Nunc tibi habenda tui cura decoris erit.
 Ibis ad ora uiri Musarum iudicis, illi
 Si potes informis ne uideare caue
 Sed tibi nec facies putri est pingenda cerussa
 Castas Pieridas non decet iste color.
 Non calamistra tuos crispent nec sulphura crines
 Neglecta poteris pulchrior esse coma.
 Vnio nec collum, nec tempora contegat aurum
 Sit demissa tuos uestis adusq; pedes.
 Nec nimis emineant teretes in pectore mammæ
 Sic Venus Anchisæ cum peteretur erat
 Non iaceant madidi per eburnea terga capilli
 Hoc est in casta uirgine turpe decus.
 Nec tibi magna nouæ querenda tonitrua uocis
 Hic satis à solita rusticitate places
 Hac instructa decens potes & formosa uideri
 O requies uatis blanda Thaliatui
 Arguit incestum species lasciuia pudorem
 Raraq; liberius scœmina culta proba est.
 Sic ego, sic fanti Nymphæ subrisit, & inquit
 Multa tenet mentem sollicitudo tuam.
 Non ego sum proprij, mihi credes oblita pudoris
 Cultibus ut malim luxuriare nouis
 Non adeo extollor, non sic sublime tume, co
 Ut sim fortunæ non memor ipsa meæ
 Et mea

LIBER III.

Et mea simplicitas Melosingo sæpe placebat
 Sæpe idem nostro captus amore fuit.
 Sic mea Calliope cecinit, sic fata quieuit
 Me tamen audaces impediende sonos
 Doctus ut es studijs, potes hæc cognoscere, in istas
 Quæ sit, quo constet fabula nostra modo.
 Quo uult progreditur lasciua licentia uatum
 Corpore non Proteus liberiore fuit.
 Hæc & plura olim tecum memorare solebam
 Propositi nunc est altera caussa mei.
 Ut ualeas longos & agas foeliciter annos
 Aspicient animæ numina summa tuæ
 Hoc simul atq; tui ne sis precor immemor Hæsi
 Qui tibi quo licuit tempore frater eram.

AD IUSTVM IONAM PEREGRE
 REVERSV M.

n patria exacto dum te rediisse Decembri
 I Pars quota iam populi quæ loqueretur erat
 Fama meas nunquã iucundior attigit aures
 Dum sextam reficit menstrua Luna rotam.
 Dumq; ultro citroq; uagor, consuetaq; nuper
 Lustra peto, Iona nil minus inuenio.
 Ut lateas an forte redis? an fallis amicum?
 Et crucias lenta pectora nostra moras?
 Sic poteras absens etiam rediisse uideri
 Tu licet & fuscis incoleres Arabas.

S Y L V A R V M

Nō fuit Arctoo magis hoc latuisse sub axe
 Frigida qua lento plaustra Boote stupent.
 Sic poteras ultra extremos Garamantas & Indos
 Nobiscum nihilo uiuere & esse minus.
 Perfide an hoc debes tam fido reddere amico?
 Officium non hoc debuit esse tuum.
 Non sat erat nuper furtiuo abiisse recessu
 Ni mihi sic redeas, ut rediisse negem?
 Qua tamen accusere subest iniuria maior
 Teq; reum Musis quando libebit agam
 Iam cauda feriente nocens Sol attigit astrum
 Cum tua deseruit littora nostra ratis
 Humidus excepit Phoebæia lumina Chiron
 Post hinc semicaprum Pana subisse liquet
 At Deus ut fluida properat Ganymedis ab urna
 Sub gelidis quintum piscibus egit iter
 Iamq; ouis Aetæum peragrauit Colchidos aurum
 Cum subit Europæ cornua fulua Proci
 Plena fuit toties: toties uaga Luna renata est
 Septima iam Diuæ signa rubere uides
 Postquam nulla mihi quæ possit epistola uenit
 Dicere de Iona, quem colis Hesse uale
 Candidus ex ista saltem mihi parte fuisses
 Misisses aliqua scripta notata manu
 Esset quod de te quererer minus, & tua certe
 Quæ nunc pene iacet, staret ut ante, fides

Sed

LIBER III.

Sed quo quàm uolui me longius euehis? aut quo
 Mordaces numeros ebria musa iacis?
 Nil tua facundum perturbat inertia Ionam,
 Defendi causis pluribus ille potest
 Atq; utinam posses, me sic cogente, probare
 Me potius certam non tenuisse fidem.
 Quod quia non poteris culpam fateare necesse est,
 Illa uia ad ueniam sola relicta tibi est.
 Tu quoq; falsa licet fingas peccata uicissim
 Argue me cultæ non sat amicitie

ADEVNDEM

am pater acceptū lustrarat Februus annū
 I Idibus antiquo lux erat orta Ioui
 Tū quoq; si cœlū uideas, et signa reqras
 In cœlo coruus crater et anguis erant
 Sydera mirabar docto gratissima Phœbo
 Inq; meo quædam pectore flamma fuit
 Ac si magnorum sensissem numina Diuum
 Phœbæum terris explicuisse iubar
 Seu quandoq; hominum mens est præsaga futuri
 Seu facit hoc nullo lumine Diua potens.
 Huic animo supra iam sydera summa uaganti
 Terreno propior uenit ab igne calor
 Nam tua me uanis adhibentem lusibus aurem
 Propositum non est littera passa sequi

S Y L V A R V M

*Quæ mihi tum meditantî animo diuersa laborum
Præmia fortuna reddita teste fuit.*

Ite alio miserorum elegi solatia amorum

Ite alio Lyrici carmina nostra pedes.

Non ego nunc uestro Veneres in sanguine pascam

Nullus ab hac iterum uite rubebit amor.

Stat mens certa sequi uanis meliora relictis

Vana pudor uatum numina Phœbus habet

Sicut enim stipulæ multo iam sole perustæ

In flammâ totæ, si quis adurat, eunt.

Sic tua iam calidam succendit epistola mentem

Quæ Musis credi scripta fuisse potest.

Qua neq; Reginæ Charites, Veneres ue benignæ

Qua neq; Phœbæus blandior esset odor.

Gratulor ergo tuæ Iona charissime dextræ

Quæ mihi tam pulchro munere dextra fuit.

AD DESYDERIVM ERASMV M RO

TERODANVM. EPI

STOLA LOVANI

SCRIPTA.

unquid ut acceptâ relegis uir doctæ salutē

¶ Longinquo missam credis ab orbe tibi?

Desine, nã subijt dispendia nulla uiarum

Sydere nec torpet, nec riget usta gelu.

Aspice quàm nulla trite sint parte tabellæ

Quàm rudis à calamo littera pene fluat.

Vnde

Vnde igitur quæris? uel cuius epistola uenit?
Ut iam cœpisti perlege utrunq; scies.
Hic ubi Louanium, te famæ uindice, floret
Quantum non aliquo quælibet ora suo.
Hessus inaudaces tibi mittit Erasme canoens
Qualibus o utinam dignus es ipse cani.
Iam quid, & unde legas certus, qd in hospitis hæres
Nomine, & est nouitas hæc peregrina tibi?
Qua nouitate tamen tibi nil antiquius esset
Hunc florem uellem perdere, & esse senex.
Sed tamen ut noris quis, & unde aduenerit Hessus
Aedita quàm paucis sint tibi multa uide.
Inclyta ubi aëreas Erphurdia despicit arces
Thyringam ueniens Ghera salutat humum.
Indes etenim repetam, properatam utcunq; salutē
Quis tibi dum meditor, perferat, ipse tuli
Et ne forte putes quæ nunc legis aedita nuper,
Sunt mihi præcipiti carmina facta mora.
Signa recognosces, fateor doctissime Erasme
Tu mihi iam dudum numinis instar eras.
Tantum ego mirabar quæ te scripsisse uidebam
Scripta sub æternos certe abitura dies.
Non tamen audebam triuiales mittere uersus
Maxima te coram cura uidere fuit.
Quod quia non licuit sperabam posse licere
Fata sed heu uotis semper iniqua meis

S Y L V A R V M

Fama fuit nostras uenturum te quoq; ad oras
 Seruabam in tacito gaudia clausa sinu.
 Hac me delusum spe deserit unus & alter.
 Nunc etiam in cursu tertius annus erat
 Parte sui foelix Basilea superbit Erasmo
 Inuideo hoc lumen maxime Rhene tibi
 Dum propero excepit clamosa Moguntia tristi
 Auspicio: nam te testis abisse fuit.
 Quid facerem? retrone ferar, patriamq; reuisam?
 Plurimus in patrio limine nasus erat.
 Qua licet ire libet, non me nec saxas nec ignis
 Ipsaq; triste minans non prohibebit hycms
 Protinus euadam non qua Germania solum
 Desinit, & refluo clauditur Oceano
 Sed quacunq; aliquid terrarum Phoebus oberrat
 Aspiciam uultus donec Erasme tuos.
 Sic mihi da ueniam, furiosa in coepta ruenti,
 Milia sunt pedibus bis quater acta decem.
 Donec anhelantem populosa Brabantia currum
 Iam non mansuetos sistere iussit equos
 I nunc inuestes quosdam currisse sub Indos
 I fer ad Isiacas isse Platona domos
 Quantum Pythagoræ debetis Gymnosophistæ
 Quod pudet hoc ausus dicere pene fui
 Nil tibi Apolloni ueneratus debet Iarbas
 In phiala quiddam nectar e maius erat

Da mihi

Da mihi te facilem super hoc erit omnia, nec me
Placatos credam plus habuisse Deos
Sed quis ut exorem labor est? oracula non sunt,
Si qua fides fame Delphica certa magis
Et nisi non referunt animum quæ scribis eundem
Te nihil usquam uno mitius esse potest
A quoties cum scripta tuæ charissima dextræ
Perlegerem mecum non satis ipse fui
Nomina sunt per te magis illustrata meorum
Hei mihi cur doleo nomen abesse meum?
An fuit illi mali grauis inclementia fati?
An patriæ nocuit barbara terra mihi?
Vel quia te nobis sperabam sæpe futurum
Si quis habere potest somnia spernq; simul
Quicquid id est potui leuiter peccasse, repensum
Quod tamen officio nunc grauiore fero.
Liuius extremos fama commouit Iberos
Ut peterent urbem Romule magne tuam
Quem tu non moueas? quod non capiatur Erasmo
Hoc silicem & ferrum pectus habere putem.
In patria concessa agere oia, & esse quieto
Quis credat per te non licuisse mihi?
Et iam, uerna prius, senuit posuitq; nitorem
Frigore iam tellus languit usta nouo
Nec mihi, ut ex ista contemptrix turba poetæ
Parte sumus, largas copia fudit opes

S Y L V A R V M

Magnus in hoc aīus iter est pro munere sumptus
Hoc ego sum Cræso ditior atq; Mida.
Nec me uiniferi scopulosa uolumina Rheni
Nec pluuia spirans terruit Auster aqua.
Insidias, regio quibus est hæc plena uiarum
An ne etiam Musæ pertinuisse queant?
Sæpe ego per gladios. per tela inimica, per ignes.
Cum Musis, Phœbo præsule, tutus eram.
Nunc etiam his terris cum sæuiat improba pestis
Seruauit uatem Christus Apollo suum.
Tu modo Germanæ laus unica & ultima famæ
Aspira uotis, si peto iusta, meis.
Nec frustra uenisse pati uir maxime debes
Est aliquid laudis forte quod inde petas.
Sed mihi non auro, non est Eufratide gemma
Quo sit opus de te non aliunde uenit.
Scribimus à cœna scribentem frigora cogunt
Appetere adstantis plumea strata thori.
Cætera si dabitur tecum, quæ plura, loquemur
Quæ nisi nos nemo debuit, ipse feram.

AD IONAM COMMISSA SCRIPTA REPETIT.

collige quæ dedimus docti tibi carmina Ruffi
c Ad dominum fas est iam remeare suum.
Iam satis urētes tineas pauere, situq;
Carmina plus nimio puluerulenta iacent.

Et nisi

LIBER III.

Et nisi cum primis Reuchlinia scripta remittas
Vix aliquam credam te coluisse fidem.
Namq; quid est toties repetita, remittere nondum
Quæ dedimus paucos inspicienda dies.
An quia desinimus studijs iuuenilibus uti
His me delitijs posse carere putas?
Quod te per superos & sacra silentia testor
Per Venerem quæ te non sinit esse tuum.
Redde meos Rufos, Reuchlinum redde docentem
Moliri audaci Musica regna manu.
Noster idem, sed non sæuus Draco, poscit Iona
Omnia ridentis carmina redde Croti.
Præterea Hutteni quo nam sit epistola fato
Perdita, uel qua nam nocte sepulta iacet.
Ne toties pergās certa spe fallere amicum
Innocui uates & sine fraude sumus
AD PETREIVM APERBACCHVM
ut dialogos scribat.
ualem docta suū numeris Verona Catullia
q̄ iactat, & Aufidiam terra Capena Lyræ
Quales Parthenope iactat Tyrrhena poetas
Alterius syluas, alterius tumulos.
Dispeream nisi te talem tua patria possit
Si pede quo numeri contineantur eas.
Quòd si forte uoles filo uenisse pedestri
Non alio maior palma futura tibi est.

S Y L V A R V M

Non te blanda tui Iouiani fabula uincet
Non Samoꝛateni friuola probra senis
Ante quoq; ad Stygiam te descendisse paludens
Vidit in obscura quaelibet umbra domo
Nunc age si pudor est Petrei petere infima rerum
Peruia scansuro quis neget astra tibi?
Vade age, quid dubitas? animæ si in morte loquuntur
Vrmet uiuentes garrula lingua Deos.

I N P R A E L E C T I O N E L I V I A N A

uisq; ades lege, ne lacera, nec diripe lectū
q Si quid habes cordis, si quid habes fidei.
Publica nō debent fieri priuata, nec unquā
In proprios usus res aliena trahi
Cur ita? sunt quaedam quæ multos scire uelimus
Non mihi tu solus conueniendus eras.
Vt niger aëreo sudans in puluere messor
Iam medijs uerum cursibus urget opus
Audax ut dubio depensus in equore nauta
Iam facili coeptum remige sulcat iter
Fortis ut inuisum delatus miles in hostem
Iam rotat audaci tela coacta manu
Sic ego qui subij magni penetralia Liui
Quid faciam potius quam mea coepta sequar?
Sic iuuat, estq; animus seu te tua candide pubes
Fata trahunt alio seu meliora monent.

Sed

LIBER III

Sed moueant potius quæ sunt pulcherrima: namq;
 Ingenij memorem te decet esse tui
 Fallit inutilibus desumpta laboribus ætas
 Præcipua est uirtus optima posse sequi
 Perditur a studijs alienum tempus honestis
 Tu ratio ad studium quæ sit honesta uide.
 Est aliquid nouisse uiam qua recta petantur
 Quam nisi cognoriss, uiuere somnus erat
 Fertur ab Oceano quosdam traxisse, potentis
 Liuius eloquij dexteritate fluens
 Te mea non moueant etiam si uerba Maronem
 Si referant uatem Bistonis ora tuum.
 Nec loca sunt ad eunda tibi longinqua, nec ullo
 Tempore quam perges puluerulenta uia est.
 O bona nobiscum nata & fœlicia sæcla
 Ipse tuas clamat Liuius ante fores
 Testor mundi ignes, oculum Iouis, omnia uellem
 Maxima pro nostræ laude subire scholæ
 Atq; utinam tandem: spes est bona, uera uidentes
 Cessemus quædam qualiacunq; sequi.
 Sed tamen hæc aliàs, nec enim nunc ista uolebam
 Non illum petijt nostra sagitta scopum
 Hortor & admonco ne sis cessator in illis
 Addita quæ faciunt uiuere, spreta mori
 Nunc opus in cursu est, media nunc feruet arena
 Romana inuictus pugil in historia

HH

B Y L V A R V M

Est operæ precium Romæ spectare iuuentam
Ad florem niti, iam cupere esse senem.
Dispeream si non impensam rite locabis
Si licet impensam dicere, pene nihil.
Lector abi, quoniam satis est legisse, ualebis
Dexter, et hoc Hæssum desipuisse feres.

AD PETREIVM APERBACCHVM

œnia ad obsessæ mala permutatio Troiæ
m Armorum Glauci cum Diomede fuit.
Armis arma tamē mutata repēdere fas est
Nec precium semper ponderis instar habet
Tu quoq; nō precium sed amici commoda spectans
Exiguum magna merce rependis opus.
Nunc uideor Samij chlamydem posuisse tyranni
Pro lacera fœlix insula ueste datur.

AD EVNDEM.

H ac noctu Romam tecum sum uisus adisse
Et lustrasse oculis omnia uisa tibi.
Narrabas monumēta Ducū, digitisq; notabas
Mirificum tanta quicquid in urbe fuit.
Omnia miranti tecum intrauisse putabam
Tempore quæ longo culta taberna tibi est.
Qualia ibi bibimus, Dij qualia uina dedisti?
Non memini quicquam dulce fuisse magis.

Quod

LIBER III

Quod tamen hoc gratum fuit inter somnia, gratos
Quod Romam mihi uel somnia rettulerint

AD MARTINVM HVNVVM.

um gelidus decimam Sol aspirabit ad umbram
Sumpturus mecum prandia parca ueni.
Gaudia nā suadet magni natalis Iesu
Ut nouus hic nobis candidus annus eat
Hoc tua promittunt nobis data munera, et istam
Spem Martine ratam tu facis, ergo ueni.
Sit tibi sit foelix, et eat sine nubibus annus
Cuius nunc aperis proxime lane fores //

AD IOANNEM DRACONEM.

ertia Phœbeos ubi traxerit hora iugales
Et fuerit nostra clausa palaestra manu.
Balnea, loturi squalentia membra, petemus
Qualia tam castos posse decere putes.
Tu ne comes uenies? quid n. Draco candide nolis?
Candidulos etiam sepe lauare iuuat.

ADEVNDEM

eliciae nostrūq; decus Draco candide si uis
Conuiuia ut ueniam prandia lauta para.
Nam q̄ heri coenā negleximus, esse fatemur
Vix dignum uenia quod patiare nefas.

HH

SYLVARVM

Quod si nunc etiam bonus aduentarit Ionas
Haud epulo uellem candidiore frui.

PARTHENIO TRANQVILLO
DELMATAE.

Non ego Phœbæa uinxi me a tempora lauro
Non etiam uatis nomine dignus eram,
Hoc tamē ex aīo tibi gratulor optime uates
Tambona quod facta est lubrica Diua tibi
Sed quia quod scribis, non Hessica tecta subisti
Ex illa nobis parte maligna fuit
Vel quia sic Genius uoluit natiuus, ab illo
Quo sacra Dijs geniti sydere turba sumus
Vel quia non noto uoluisti illudere amico
Quod nullo Clarium pectine tangat ebur.
Verum age per cōmune sacrum Trāquille Dearū
Quas colis: hic Hessum ne latuisse uoles
Cras tibi purpureum matuta retexerit orbem
Da uideam uultus docte poëta tuos.

IN PRAELECTIONE LIVIANA

t ferus Ausonias bello quatit Annibal urbe^s
u Ut domat Hispanas Scipio uterq; plagas
Fulmina Tinacriæ Marcellus ut eripit Ætnæ
Atq; ortus aperit Diua Arethusa tuos
Præterea ex omni certantes æquore classes
Littora ut effuso sanguine tota rubene

Est

LIBER III.

Est preciam præclarum operæ cognoscere lector

Omnia quæ magno Liuius ore sonat

Desine mentitæ mirari prælia Troiæ

Hic est Thebani fabula nulla rogi

Hic mille Acacidæ, mille Hectoras esse putabis

Non aliâs tantis uiribus orbis erat.

Quis pudor est totis non hæc ambire medullis

Queis habet eximius littera scripta nihil.

PETREIO

d tua ducturum comitâtes prandia Musas

a Dum uideo, nullæ quæ sequerentur erant

Querenti causam, quæcûq; sit illa Dearum

Quæ tamen hæc misero redderet una fuit

Tu ne deas, quas te quoq; teste, Petreius omnes

Cui uult arbitria datq; adimitq; suo

Aut igitur sine me prande uel redde puellas

Quas mihi te totas surripuisse dolet.

AD EVNDEM

is tua pulsabam regali limina dextræ

b Insula pulsanti bis tua muta fuit

Quâ male iura regis cõmissi credita regni

Sitam deserta est insula sæpe tua.

Ni fortasse tuas seruet Seruatius ædes

Iam puto de regno est alea iacta tuo

Interea dulcis precor obliuiscere Cosmæ

Accipiunt nullas impia fata preces.

HH

S Y L V A R V M

AD MICHAELEM NOSSENUM.

allude turdorum docili pectuscula culiro

e Et philomelæ as executisse nates.

Huc ades umbra diē decimæ cū pferet hora

Ponet & ingentes muta cathedra minas

Prandia tum nostræ ponent tibi lauta ministræ

Qualia cum Danaë Iuppiter esse uolet

Ad quæ cum geminis Aglaia sororibus issit

Cunq; suis mater nuda Cupidinibus.

Tam tibi non uiles patinas, tam bella paramus

Fercula tam nostræ est aurea uena gulæ

Pinguibus accedent bona condimenta catinis

Verba: ioci, risus, scommata, probra, sales

Vina bibes quæcunq; uoles, siue illa roganti

Proximus exigua pro stipe uendit amor,

Siue ea Thyringi manant de fronde racemæ

In nos tota suas copia fudit opes.

Huc ades infernæ pesti metuende Michaël

Angelicum nunc te pectus habere doce.

AD MARTINUM

HVNVM.

t tibi debemus multo quàm soluere possim

u Plura, nec officij est gratia parua tui

Sic quia te meritis nō possum uincere, debes

Ipse tibi uictor constituisse modum.

Nam

LIBER III.

Nam nisi quæ certas habuit uictoria leges
Quàm bona sæpe fuit tam solet esse nocens.
Vince tamen, quia sic nobis erat uile uinci
Gaudentem uinci uincere posse leue est.
Hos tibi deferimus titulos Martine, quòd olim
Gloria non paruo constitit ista tibi.
I nunc Antheos memora uicisse, poëtis
Quando decus uictis Hercule maius habes.

AD EVNDEM.

i fuit hesternæ gratum tibi nocte iocari
S Xenophilis hospes Regibus Hunc ueni.
Lauta bonus dederat Groningus fercula, uerū
Regia nos dabimus prandia, lauta minus.
Pauca ferunt nostræ nil præter oluscula mensæ
Pauca auido stomacho si potes esse, ueni.

Finis Tertij libri
Sylvarum

HH 4

CLARIS VI

RO DOMINO IVSTO IONAE
PRAEPOSITO VVITENBER

gensi amico incomparabili suo

Helius Eobanus Hessus

S . D .

RIORES TRES
sylvarum mearum
libros optime ac do
ctissime Iona singu
lis amicis nomina
tim dedicavi, quar
tum tuo clarissimo
nomini reseruavi
non quod in eo tan

tum tuum nomen celebretur, sed quod primus hic
est, qui Lyrica contineat, quibus te semper mirifice
delectari solitum esse non sum nescius, cum & in
eo genere, sicut & in elegiaco multa luseris, ho
dieq; ludere soleas, quoties animum illum uere ge
nerosum à grauioribus curis, quæ tuæ dignitatis
ratione nunquam fere tibi non sunt obeunda, remi
sisti. Quid enim esse potest uno te urbanius? quid ci
uilius? quis morum elegantia ornatio? quis ad risus
liberales, & iocos cum dignitate facetos aptior?
Cum enim ab incunte ferme ætate eisdem initiati stu
dijs,

E P I S T O L A

dijs magna ex parte una uixerimus, quid mirum si
 te uix quisquam nouit, quàm ego melius? Est profē
 eto, inquis, in Elegia dignitas maior, & naturæ
 uis amplior, fateor, sed in isto genere uel tristitia uel
 non satis pudica describuntur, magna ex parte, ne-
 q; n. sic præfractus ac rigidus esse uelimus ut honesta
 tem ac grauitatem elegis adimam. Nam Philippus
 quidem noster eo genere psalmos & ipse scribit, et
 ab alijs exigit. In Lyricis uero gaudia ioci, risus, sa-
less amores, & alia id genus dominantur, non ta-
men adeo sola hæc, ut seria non admittant. Nā ego
 quidem ut in elegia ab impuritate rerum & uerbo-
 rum semper abesse uolui, sic lyræ iocos & lasciuia
 sepe grauitate sententiarum atq; etiam rerum quā-
 tum quidem ego potui, temperaui: id quod etiā hoc
 lib. quarto factū obseruabis, quē nō ideo tibi dedico
 quia quartus est, sed quia uitæ moribusq; tuis aptis-
 simus, nihil enim impuritatis habet admixtum. Nam
 si hic ratio tuæ dignitatis, in qua te tua collocauit
 eximia uirtus, habēda fuisset, non quartus modo sed
 omnes hi libri tibi fuerant dedicandi, sic ut non in
 frontispicio tantum, sed etiam in omnibus alijs libri
 partibus ponereris, & ut nostro more iocemur, sub
 nulla non arbore totius huius syluæ spaciareris. Et
 ego satis sciebam pro summo animi tui candore ni-
 hili facturum te quacunq; in parte libri nomē tuū.

EPISTOLA

legeretur. Nam & in tertio inter elegias conspici-
 tur, quid ita? quia nolebam mœstos uersiculos pau-
 lo letioribus commiscere, cum alioqui non magnè
 in collocandis ac ordinandis huius syluæ arboribus,
 delectū adhibuerim. Nā & quintus qui paucissimis
 exceptis totus Ioachimi est ex maxima sui parte Ly-
 ricos continet, quanquā argumenta istic sunt non pa-
 rum liberiora. Non dubito mi Iona charissime quia
 si hos libros legas iucunda tibi sit futura, studio-
 rum nostrorum ac dulcissimarum consuetudinum
 recordatio: quod dum facies simul cogitabis non
 omnia imo per exiguam partem eorum quæ scri-
 psi in hos libros cogere me potuisse, cum innumera
 eorum & mea ipsius incuria & prauo amicorum
 de me iudicio, hoc est, nimia meorum auiditate perie-
 rint: & ego semper sic fuerim ingenij mei contem-
 ptor ut multorum ne exemplar quidem apud me re-
 tinuerim, sed ipsa ἀυτόγραφα in quæ effuderam
 sæpenumero nunquam descripta amicis dederim,
 & erat horum quoq; haud dubie bona pars peri-
 turas nisi quæ adhuc extabant in multas ma-
 nus peruenire curauissem. Vale mi Iona,

& librum hunc, meq; simul
 in patrocinium suscipe.

Ex urbe Norica

Mense Martio. Anno M. D.

XXXII.

HELII EOBA

NI HESSI SYLVARVM LIBER
QVARTVS LYRICORVM

et aliorum quorundam promiscuus
ad Philippum Melanch.

P T I M E, N A M
q; negas passurum plu
ra, Philippe

Nolis uelis ue no
ster omnibus modis
Quando ita Saxoni
cum pulchre exerce
tis ad Albim

In ista monstra liberam Tyrannidem,
Quæ Romana parit sed plus quàm Lerna malorū
Nos hic sedemus ociosi et abditū
Non tamen usq; adeo in tenebris, quin lumine claro
Fieri ista recte conspiciemur et probe.
Sed tamen o nimum meliori sydere natos
Adesse detur optimo ut negotio
Quàm doleo, nisi forte lyre doluisse pudendū est?
Qui rebus hisce tam petendis arceat.
Seu procul obiectum radijs illuminat orbem
Latetue propter inferos Diespiter.
Vos mihi presentes cura, uos pectoris huius
Ut una sic amica cogitatio.

S Y L V A R V M

Nunc pia ueriloqui Martini scripta reuoluens
 Bonis malisq; nam mea refert nihil,
 Proloquor, inculcoq; nec est cui cedere possim
 Martinianæ laudis in certamine.
 O quali pietate uirum, quàm uincere dignum
 Manente flore uitæ mille Nestoras
 Nunc tua, quæ possunt credi dictante Minerva
 Tuenda iussa litteris fidelibus
 Nunc iucunda mei Spalatini cura reducit
 Amabilem illius necessitudinem.
 Nunc subit inuicti grauitas non improba Phacchi
 Fidesq; certa semper usa teste se
 Nunc ego præcipue uobiscum uixere uellem
 Cum sic habetis libera istic omnia
 Friuola pontificis contemnere regna tyranni
 Ut audeatis & queatis fortiter
 Et merito, quis enim rationis lumine fultus
 Bonaq; mente Christianus approbet
 Quæ ferus exhaustum, iam non pater, ille per orbem
 Venena spargit, & minatur fulmina?
 Fulmina molliculum non decussura papauer
 O nos metu deterritos inutuli
 Siste tamen iustum Musa indignata dolorem
 Res est agenda grandioribus modis.
 His age nunc nostro numeris blandire Philippo
 Inter sedenti musicos cupidines

LIBER III.

Gratulor Albidibus Venerem sociasse Camœnis
Philippe te, commune & hoc mecum tibi est
Dij precor hunc auctent gratum Musis Hymenæū
Parens ut esse prole te digna queas.

AD IVSTVM IONAM STERILES
ESSE MVSA S.

ī quoties laudas mea carmina dulcis Iona,
S Feram stateras quot dedisse Cherilo
Narrāt Cecropidas, quis Regū ditior alter
Aequauerit me copiarum mercibus
Sed tamen hoc fatuis gratum solet esse poëtis
Quicumq; laudis aura flante pascimur
Esurit interea Phœbus frigentq; Camœnæ
Et inde laudas improbanda carmina.
Esuriens culicem scripsit Maro, Cyrin, & Aetnā
Satur Duces ad arma Dardanos uocat
Præliararum cecinit ieiunus Homerus
Troiam repletus & laborem Vlyssæi
Nos quoq; qui steriles uacui torquemus Iambos
Heroa quemlibet canemus aurei
Quid tamen ista iuuat despectæ incommada Musæ
Queri, negante se Dea uolubili?
Illa quidem signis ut aberrat semper ab ipsis
Bonis iniqua est, æqua semper improbis
Nec pudet incertam quosdam dixisse poëtis
Ea nihil cum constet esse certius

S Y L V A R V M

Nā si non certa est, quod adhuc non errat in Hesse
Sinitq; talibus premi ludibrijs?

Quem uultu nunquam uidit ridente, sed auctis
Videnda terga præbuit laboribus.

Cui Deus ingenium fauit mediocre, sed illud
Fortuna rebus arcet indecentibus.

Nam qui per superos uictura poëmata pangat
Qui uix labore uiuit improbo satis?

Tu tamen hæc laudas, quæ, tanquam somnia, nullo
Nec hoc agentibus fluunt negotio.

Nec laudare tibi satis est quæ digna uidentur
Virtus remunerata nulla non tibi est.

Magna tuis meritis debetur gratia Iona
Beate Iona, sed future ditior.

Hoc tuus ille animi spondet uigor altus, et extra
Conuexa mundi iam prouectus limina.

Macte animo terrena nihil meditante, nec ullis
Obnoxio libidinum Sirenibus.

Magna tua nobis spes est pietate futurum
Ut arceatur hæc tenax necessitas.

Quam tamen usq; adeo patienter in omnia passi
Solamur hisce cunq; qualibus modis

Nam nisi sint quædam miseris solatia Musæ
Labore pectus hoc malisq; occumberet.

AD VITVM VERLERVM VIRTV
tem inuidiæ obnoxiam esse.

LIBER IIII

ulcis amicitiae nostrae comes, unica uera
a Fidelitatis gloria,
Optima pars uitae melioris, denique uita
Beate Vite Candida.
Quem nemo bonus odit, amant, uenerantur, honorant
Quicumque non sunt pessimi.
In uiridi nobis nuper spaciantibus umbra
Propter susurrantes aquas.
Multaque de studijs consueti more loquutis
De Liuido sermo incidit.
Questus eras, meministi quam te sine crimine Liuos
Morsu flagellet improbo.
Ne doleas, uirtus haec praemia sola meretur
Apud furentem Zoilum.
Vidit et indoluit summis te laudibus auctum
Ille ille cunq; quisquis est.
Doctus es, et facilis floret tibi gratia lingua
Quis Liuos hoc tantus ferat?
Comis et urbanus cum sis, constansque piusque
Venas miser depascitur.
Per fora, per plateas, per compita, templas uiasque
Laudaris, hoc liuos dolet.
Denique cuncta tibi ad uotum succedere spectans
Pene curatus concidit.
Nil miserabilius rebus mortalibus ortum est
Sic semper ardente inuido.

S Y L V A R V M

Ardet & occulto miser as calet igne medullas
 Cupido non tantum furit
 Sæpe graues misero flammæ minuuntur amanti
 Hic igne nunquam liber est
 Non maiora aliquis dederit tormenta Perillus
 Non impius Mezentius
 Et tantum res miras sibi nocet, & duntaxat
 Se carnifex euiscerat.
 Aspice quàm toruo distorquet lumina uultu
 Ut fictiles larvæ solent
 Quales ire ferunt furias nocturna mouentes
 Lethargicis insomnia.
 Aspectum metuit uitam sine crimine agentis
 Ut glauca solem noctua
 Talem, crede mihi, cum tu patiare ferasq;
 Sum passus ipse & nunc fero
 Quòd si perstiterint non desinere esse molesti
 Vtrumq; nominabimus
 Ardeat interea quantum uolet, ardeat, & se
 Liuore inani torqueat.
 Nos alimenta igni dabimus uirtutibus istis
 Nos gratia quarum fugit
 Cunq; leget, si forte leget, quas scribimus, unquam
 Sacro puellas pectine
 Aspiciet nostræ fidei documenta uicissim,
 Suspendet & se forsitan

Tu prior

LIBER III.

Tu prior occurre illi stomachumq; mouebis
Præliminari pagina.

Huc quoq; respiciet, nec enim legit omnia liuor,
Vitumq; rursus perleget.

Eheu quos gemitus dabis hic mœstissime Liuor
Tam firmo amore territus.

Quin age ne garris contra, neu perfide latres
Ni perditum iri te uoles.

At tu quicumq; es lector sine labe futurus
Ignosce Vito ac Helio.

Est opus audaci muscas arcere flagello
Ne sæpe pungant libere.

Irrequietum animal rostro mordente timendum
Faceſſat in rem peſſimam.

At tu noſtrorum ſtudij uitæq; ſodalis
Quo uix magis quicquam placet,
Ne doleas ſi te malus inſectatur, & audeat
Liure dignum credere.

Caſſa tua eſt uirtus, nunquam caret illa malignis
Qui detrahant oſoribus.

Quin age deride, cœptoq; inſiſte labori
Codro crepabunt ilia.

AD IOHANNEM LANGVMER
PHVRDIANVM VT SVB VER
NV M TEMPVS ANIMVM RE
mittat à ſeuioribus ſudijs.

S Y L V A R V M

am uer amœnum dotibus aureis
I Informat annum, iam uiridi coma
Pubescit orbis, iam renidet
Omnis ager meliore uultu
Natura rebus spirat, & influit
Vis gratiarum luxuriantium
Natiua ridentes camœnas
Fronde Venus uiridi coronat
Vides ut omnis germinet arbutus
Decus resumat sylua, nec arcans
Flores, & aruales puellæ
Serta legant, auiumq; dulce
Percussus aër murmure consonet
Concordia rerum uariantium.
Hinc riuus agnatus susurro
Auribus Aonidum placenti
Salutat herbas, hinc uirides aquas
Opacat arbor, parte alia uiret
Gratum uel in tonso sedile
Pieridum & citharæ magistro.
Potes sub istas orbis amabiles
Latere dotes, semper & anxij
Curis potentum litterarum
Sollicitam cruciare mentem?
Gaudet remissis Musa laboribus
Nec semper idem est impetus omnium
Nec

LIBER III.

Nec debet esse omnes per artes
Grata quies solet esse magnis
Alternarebus, Lange decus meum
Decus bonorum desere tristium
Fomenta curarum labores
Si tibi nec graue nec molestum est
Descende nobis, hic tibi dulcium
Sodalium liberrima copia
Risusq; grati non deerunt
Tempora ne perijsse furtim
Sero queramur, non redeunt enim
Quaecunq; labens abstulit hora, nec
Nostræ quod abscedit iuuentæ
Restituet ueniens senectus.

AD TEMONIVM DOLET QVOD

in Septentrione uiuat.

reton remotus sub gelidum procul
A Quæ dura septem terrarum trionibus
Subiecta piscosos Borussos
Terret Hyperboreis pruinis
Huc huc remotus qua miserabilem
Vterq; uitam, quod studijs uacet,
Pinguuoluptantes in aula
Viuius, heu pudor est fateri.
Huc huc remoto quid mihi litteras
Laudas beatas? quid studium refers

S Y L V A R V M

Doloq; tentas efficaci
 Degenerem stimulare mentem.
 Iam prisca cessit iam iacet & situ
 Virtus, & altis fracta doloribus
 Vix illius quicquam relictum est
 Hesiaca generositatis
 Veni nouenas cum puer ad Deas
 Aetate uix dum pubere, tum mihi
 Radice succreuit benigna
 Quae modo spes miserum se fellit.
 Si quando doctos audieram uiros
 Famaq; dignum quicquid erat bona
 Ardore sublimi ferebar
 Raptus, ut exanimata Phoebas.
 Tu nunc eodem lenta cupidine
 Quid esse credis pectora? quid mihi
 Regni magistratus Latini
 Quem nihil ista mouent, recensese?
 Quas docta iactet Felsina litteras
 Ut illa laudes uicerit Atticas
 Regnante deducis Lico
 Garrulus immodico phalerno.
 Cur non seuero sobrius ocio
 Ad praesidentes hoc agis arbitros?
 Ieiuna mens consultarum est,
 Nox sine iudicio est merumq;
 Causam

LIBER IIII.

Causam notaui, dum calet & sibi
Coniuncta mens est, posse trahi putas
Quocunq; facunda disertus
Mellifluaq; uoles loquela
Sic est amorem sentio feruidum
Eas sit fateri Palladis Italæ
Iam quicquid est uitæ peractum
Poenitet, & ueteris negoci
Quis me citatis impetus Africis
Quæ mista seuis uis Aquilonibus
Hinc tollet ad gentem Latinam
Qua stipico meret ære Pallas?
Non diues auro, non Tyrio nitens
Superbus ostro, quid faciam precor
Inuestis & pauper poëta
Oro canam stomacho ciente?
Sed quis canenti propulerit famem?
Versus ne uates esse queam meos?
O sæcla priscis duriora
Esuriet modo pauper Orpheus
Quid restet ergo consule si potes
Quo tam beato sydere perfruar
Quod Sarmatis Hæssum relictis
Felsineos ferat ad penates
NON SEMPER CVRIS AC LABO
ribus insistendum.

S Y L V A R V M

uisquis æterno uiolenta cursu

Q Ocia exercet, requiemq; nullam
Rebus admiscet, nimia necesse est
Mole grauari.

Sicut arentes nimio calore

Solis æstiuu iuuat imber agros

Sæpe tempestiua graues leuat re
missio curas

Vt nec æternum uigilare quisquam

Nec potest dormire, sed hæc uicissim

Sic suos cauta sapiens labores

Temperat arte

Quicquid alterna requie carebit

Haud diu firmum poterit manere

Hæc nouat uires, parat ægra iusto

Membra labori

Fessus audacem iuuenis palastram

Linqvit interdum repetitq; rector,

Sæpe mutatur mare, nulla semper

Nauis in alto est

Ecce nunc plectro citharam canoro

Pulsat, & raptam queritur puellam

Arua nunc magnæ spacioua Troiæ

Lustrat Achilles

Nunc bonis charos epulis amicos

Accipit, nunc merce rogata multa

Arma

Arma detrectat, fera nunc in hostem

Bella capeßit

Ille monstrorum domitor potentem

Fertur interdum posuisse clauam

Et sub inuicto tenuisse mollem

Pollice fusum

Cautus errantem tenuit phaselum

Nec fuit semper sapiens Vlyßes.

Solus & semper sapit ille magni

Conditor orbis.

Nos decet quandoq; uacare curis

Et parum stultos fieri & remissas

Ingeni uires recreare, & acri

Corporis artus.

Ille magnarum grauis ordo rerum

Illa uis coeli superumq; uirtus

Res agit nostras, hominesq; certa

Lege gubernat.

Nemo uim fati uolucrisq; caelo

Intulit quamuis Deus illa nostris

Temperat motus precibus uetatq;

Perdere terras.

Nemo praescriptum sibi transiliuit

Coelitus finem, numerumq; uitae

Quicquid hic infra est ubicunq; rerum

Pendet ab astris.

S Y L V A R V M
AD IONAM IN HOSTES STV
DIORVM.

ona bonorum gloria nominum
I Decusq; nostrum, cui Deus obtulit
Florem iuuentæ possidentis
Omnia, quæ faciant beatum
Vidi & relegi qualia scripseris
Linguae Latinae quàm doleas uicem
Sic heu petita barbarorum
Morsibus, inuidia, ueneno.
Cladem ruina non sanabilem
Vlloq; uinci milite nesciam
Amice deploras fideli
Pectore conquererisq; iuste
Vt ille raptæ coniuge Thracius
Lyræ magister flebilibus modis
Frustra recantatos amores
Dite preces fugiente luxit
Hæc certa lex & dura necessitas
Quamuis iniqua est, sed tamen hoc habet
Vt pessimi semper bonorum
Nominibus studeant nocere.
An forte nescis hanc miserabilem
Cladem bonorum? nunquid & antea
Expertus insanum furorem
Prodigia ista cruenta rides?

Quando

Quando sibi ipsis carnificina sunt
 Se præter ipsos non aliquem premunt
 Ceu plena flammarum procellis
 Pallida Vesuij uorago
 Aut Aetna tristis regia fulminum
 Ipsam suis se conficit ignibus
 Quam nullus extinguat refuso
 Iuppiter Oceano per orbem.
 Sinamus istos desipere & suis
 Perire fatis, nos fatuas aues
 Linguas mouentes rideamus
 Progeniti meliore fato.

AD CHRISTOPHORVM HACVM
 HERICHVNTIVM POE
 tam Lyricum.

t te Deorum munere coelitem
 A Plenum potenti pectora spiritus
 Tandem mihi placata nostris
 Sydera constituere terris.
 Cognate Musis quisquis, haud enim
 Te, scripta præter carmina, nouimus
 Dignus Ioui cantare, plectro
 Tangis ebur lyricum suauis.
 O prima terræ laus Herichuntiae
 Tam gratioso dic ubi pectine
 Prodisse credam, dic per omnes

S Y L V A R V M

Te superos precor o amice.
An matre Musa natus Apollini
Reddis uetusti pectus, & os Lini?
An quintus ex pauone prodis
Quem Samius docuit magister?
Certe per alti te iuga Lybethri
Duxere Musæ sacraq; tempora
Cinxere laurenti corona
Orphea quæ decuisse posset.
Quem non moueret tanta sonoritas
Et uis amœni carminis, & uigor
Siue ille Getulos ferina
Duricie superet Leones?
Siue inquieta sæuior Adria
Et saxa uincat robore pectoris
Saltabit ut Bacchæ furentes
Hæc tuo saliente plectro.
Docta notatum carmen arundine
Missumq; nobis legimus, & tibi
Gratamur & faustos rogamus
Viue dies memorande uates.

AD EVNDEM RESPONSIO.

ec tu credideris poscere mutuum
Nec me non aliquo iudicio tuas
Laudes ad lyricam dicere barbiton
Virtus laude nitet sua.

Me summana

Me summum grauido tollat in aëra
 Versu fama mori nescia, nec meos
 Liuor post cineres ipse quieuerit
 Virtuti inuidia est comes.

O qui me superis misceat, aut parem
 Cœlo semideis præferat omnibus
 Vnus Meonides non satis est mihi
 Virtus se quoq; maior est.

Mulos alteruirum quis scabere impedit
 Infœcundum animal? desine, talibus
 Musas opprobrijs nemo notauerit
 Virtus mens sibi conscia est.

At te laude noua laus manet amplior
 Si quod uelle canis, laudi operam dabis
 Atq; hoc fata modo fugeris improba
 Virtus morte caret, Vale.

AD EURICIVM CORDVM INVI
 tat ad deambulationem.

um te quietum ignobile ocium iuuat
 D. Musæq; nunc primum graues
 Umbraq; forte languidus domestica
 Somnum repugnantem uocas
 Me prata riuis undecunq; lucidis
 Potata, et aruorum situs.
 Amabilesq; ueris et Fauonijs

S Y L V A R V M

Nouum spirantis gratia
Quare o amice Corde, si libet, ueni
Visure mecum sospitem.
Gliscentis auram ueris, et nouum decus,
Ciere quod possit tibi
Somni fugacis insuaue poculum
Plus quam diurnæ plumule.

AD EVNDEM.

i te nocturna iuuat hora Corde mi
S Quid est quod inde dormias.
Veni petamus ut fluenta lucida
Rurisq; delectamina.
Quod si Liëo moestus hesternò iaces
Nil sanat exedra magis.

AD IOANNEM RHAGIVM AESTI
campianum

esterna Rhagi prandia si uelim,
H Breui apparatu constiterint licet,
Mutare cum mensis Deorum
Incelebri lateam sub æuo.
O cincte lauro tempora uirgine
Virtute foelix insuperabili
Quò pergis hinc? quò te reducis
Vultibus heu procul ex amicis.
Diem uel unum plus nimio fuit
Manere tecum? quo fugis impetu
Tanquam

LIBER III.

Tanquam citato .uix decebat
Sic Lapithas fugere efferatos.
Sed ordo rerum sic iubet improbus
Non esse firmum quod placuit diu:
Contra quod odimus manere
Ceui glutino remorante fixum.
Fortuna frustra nos tamen occupat
Licet sub Arcton deferat ultimam
Non te mihi celabit unquam
Pectore non trahet ex amico.
Vt ora praesens non uideam tua,
Mentem uidebo, mente ero proximus,
Mens quolibet tuto uagatur
Legibus impedita nullis.

IN PROFESSIONE CHRISTIANA
rum Heroidum.

hoebus Australem fugiens ad axem
P iamq; demersas aditurus arces,
Nuper ardentis sinuosa linquit
Brachia cancri.
Languet aestiui species decoris.
Semiconcisum positura cultum
Vestibus uernis spoliat recedens
Gratia syluis.
Ne tamen totum posuisse credas
Quicquid est usquam melioris anni

S Y L V A R V M

Temporis dudum uiden ut peracti

Messis in herba est?

Ver nouum quicquid ueniens reclusit

Quicquid aestiui peperere soles

Reddit Autumno ueniente pleno

Copia cornu.

Corbibus plenis Cererem colonus

Congerit, pomis grauidæ laborant

Arbores, pendent uirides ab alto

Palmite botri.

Tam bonum suadet meliora tempus

Queis niues cedant hyemis futuræ

Condere, et nuper subiti laboris

Carpere fructus.

Nos quoq; a rebus similem trahentes

Ordinem fas est generosa pubes

Rite mutatis studijs benignas

Subdere Musas.

Hactenus messis Ciceronianæ

Legimus spicas, spaciosa passim

Arua lustrantes, precium laboris

Dulce tenemus.

Ecce nunc blandæ, pia turba, Musæ

Virgines castæ, teretes puellæ.

Offerunt sese uenientibusq;

Mollia rident

Lector

LIBER III

Lector exaudi, pie lector audi
Quis uetat? quis te prohibet? quis obstat
Dulce Musarum subijsse dextro
Sydere limen?

Virgines quando tibi tam pudicas
Atq; tam sancta pietate fultas
Scribimus, uix ut ueterum nouas He-
roidas æquent.

AD VALENTINUM TYPELIUM

ne aduersis succumbat.

e forte credas dimidium mei

N Curas inertes inter & improbas

Obluionem ferre de te

Forte meam potuisse Musam.

Chartas resumit nuper inutiles

Et pauca, quamuis non lyrico solet

Plectros sed alterno sonare

Carmina uix properata mittit.

Ecquid beatis ædite gratijs

Diuis Typeli chare fauentibus

Curas & insanos labores

Non animo pateris quieto?

Mœstus decorum conteris ocium

Doles peractum non reuocabile

Sic sic perit uernans iuuenta

Ante diem subit heu senectus,

Curae frequentes & labor & dolor

SYLVARVM

Corpus perurunt, ut noua Syrius
 Exhaust implacatus arua
 Procyon ut grauidas aristas.
Tu uero noctes atq; dies graui
 Consumis æstu pectoris anxij
 Tanquam dolor prodesse possit
 Et miseram releuare sortem.
Quanquam per omnes te superos precor,
 Qua sorte pressus? quam miserabilis
 Possis ut accusare recte
 Et merito grauiter dolere
Sicut palustrem flectat arundinem
 Quantumlibet uis parua Fauonij
 Pinus resistit fortiores
 Despiciens Cerealis Euros
Sic tu minacem labilis impetum
 Perferre sortis non potes, & graui
 Plangore fortunam laceassis
 Tale nihil prope te merentem
Nunc læta ridet, nunc fugit aspera
 Versat, reuersat cuncta potens heras.
 Nulli diu constans amicas
 Orbe super uolucris rotata.
Sic uniuersæ molis imaginem
 Rerumq; uultus exprimit omnium:
 Nunc fulminum uis alta seuit:

Nunc

Nunc placidi rediere soles.
 Iam nix in altis candida rupibus
 Iam uernat ima ualle uirens rosa
 Iam frigus est argente bruma
 Iam rapido calet annus aestu.
 Nec semper etas una hominum manet
 Nec semper unus rebus in omnibus
 Splendor, status, natura, uultus
 Cuncta uicem uariant per orbem.
 Ergo querelis pone modum tuis
 Effœminatam pone animum precor
 Et te recognoscens memento
 Esse uirum, uir ut esse possis.
 Sic te per istos candida turbines
 Fortuna spectans prosperet, & locet
 Inter beatos quos amaui
 Sponte dolens dolet impudenter.

CELEBRAT NATALEM VIRGILII

uisquis Octobres ueneraris Idus
 Q   Esse nascenti celebres Maroni
       Noueris, nec te fugitiua fallant
 Tempora lector.
 Iduum magni colimus Maronis
 Luce natalem, bona uerba, queso
 Lux bona affulsit, procul hinc profanum
 Vulgus abesto

S Y L V A R V M

State præcincti inuenes coronis
Laureis frontem decorate sertis
Et choros circum sacra, cum nouenis
Ducite nymphis.

Vester hic magno memorandus orbi
Nascitur uates, celebrisq; uita
Spiritus haurit, date plena iussis
Pocula dextris

Quisquis est Musis adeo malignus
Ut quod ignorat prohibere tentet
Absit, & Musis odiosa solus
Ocia ducat.

Vos decet magnum celebrare uatem
Nobilis primum studij parentem
Optimus quem quisq; colit, sed omnis
Pessimus odit.

INVITAT AMICOS AD LAETICI

am liberioris conuiuij.

ura tenaces, & nimis anxiae

C Valet tandem sollicitudines

Cras festa Baccho sacra amici

Læticiæ domino paramus.

Adeste uernis tempora floribus

Circumligati, nectaream comæ

Spirent odorem, nunc licebit

Quicquid erit libitum sodales

LIBER IIII

Assueta nostris Cynthia montibus
Ceruam uolanti fixit arundine
Nobisq; commisit ferendam
Delicijs nemorum puellis
Regina Amorum Cypris amabili
Stupenda uultu uenit, & improbum
Telo puellum non inertum
Nescio quid monuisse uisa est.
Heu quantus illum feruor & impetus
Quæ flamma? quæ uis impatientie
Euiscerabit, quem sagittis
Ille suis per assequetur?
Cauete amici, sub specie boni
Miscet uenenum, pectora fortium
Furtim sefellit multa, doctus
Insidias struere efficaces.
Vos forma & ætas, & iuuenis decor
Aptos iocosis fecit amoribus
Vos Gratiae lasciuentes
Conciliant Veneri superbae
Cauete amici mobile proxima
Telum è fenestra librat amor, neq;
Retrahet exertum pharetra
Sed iacit & ferit imparatos.
Io Liëum nunc potius patrem
Cantemus inter pocula, concinane

S Y L V A R V M

Vinum coronantes ministri
Quale puer Phrygius tonanti.
Letemur cya, tristia sint procul
Frontis seueræ nubila, deperit
Quicquid uoluptati negatur:
Viueret tristitia sine, uita est.

IOANNI OSTHENIO EQVITIPOMERANO

aulias uerno philomela cantu

D Quàm sonis consors paribus laceffit
Sæpe uocali fugat impotentem
Gutturæ uitam.

Coniugem turtur uiduata plorans
Surculo nunquam sedet in uirenti
Voce respondet tamen hæc amanti
Sæpe palumbo.

Proximum rauco canit ore Phœbum
Nuncius lucis, repetitq; crebris
Vocibus carmen resonum tenentis
Proxima Galli

Obticet nunquam fluuiialis anser
Audiens uocem socij canoram
Cominus, quem nec pudet indecoro
Clangere rostro.

Alites prisce Palamedis audi
Arduum certo numero uolantes
Paruus alludit quibus in marinis

Vipio

LIBER III.

Vipio stagnis.

Voce clamosa gemebunda Cocyx
Frondeum complet nemus, & ueretur
Ne suis fors an aliena uincant
Carmina uoces.

Quadrupes notis etiam resultat
Vocibus, tauros uideas salaces
Lata mugitu resonare circum
Pascua rauco
Omne responsis animal suētis
Gaudet & contra resonat, nec unquam
Sponte mutescit cupideq; uoces
Audit amicas

Dulcis Osthēni nec auis, nec ipse
Quadrupes, uerum decus & uoluptas
Spiritus sacro Clarios mouentis
Numine uates
Cur nihil nostris solita canēnis
Voce respondes animose uates.
Heu mihi mutæ merito uocande
Rana Seriphi.

AD GENEROSVM HERMANNVM CO
mitem à Noua Aquila commendatamicum.
Princeps ab alto sanguine nobilis
P Hermanne gentis laus & honor tuæ
Rebusq; fortunæ beate

KK 3

SYLVARVM

Clarior ingenuas per artes
 Quem fama tantis laudibus euehit
 Quantis uel æquum semideos fuit
 Vixisse, nec nostræ tacebunt
 Pierides, nisi te pudebit.
 Splendore motus nominis inclyti
 Te non inerti carmine dicere
 Si forte fauissent uolebam
 Nunc mihi difficiles camœnæ
 Verum quod egi sæpe negocij
 Reiecit horam semper in ultimam
 Occasionis aucupatæ
 Frustra animo cupiente casus.
 Donec medendi munere nobiles
 Thermas petentem, quo neq; doctior
 Nec charior mi contigisset
 His licitum est onerasse nugis
 Nugis Petreium sed melioribus
 Dignum ferendis, cui sua gratiæ
 Lasciuientes contulerunt
 Et faciles sua dona Musæ
 Nunc te Deorum cura fauentium
 Hermanne per te per superos precor
 Hac laude credas esse dignum
 Quem tibi nom temere probatum
 Commendat Hæssus non minimus tuæ
 Virtutis

L I B E R III.

Virtutis admirator, & omnium
Postremus idem sacra Phœbo
Pieridumq; choris ferentum
Quòd si probatum fata Petreium
Vestraq; dignum laude reduxerint,
Dij qualibus te gratiarum
Ponderibus uelut obruemus
Vale beatis nate parentibus
Fœliciori sydere te decent
Virtute florentes coronæ:
Floret enim sine fine uirtus.

IO. OSTHENIO SVO.

eligna quales Calliope modos
P Vates ab alta qualia Bilbili
Lusit uel aurato Tibullus
Carmina digna canenda plectro.
Tales iuuenta uix modo pubere
Certante priscis carmine uatibus
Deducis Ostheni camœnas
Huc procul ex Heliconis antro.
Quis te beatis quis puer intulit
Locis? deorum quis tibi nectare
Os irrigauit? quis potenti
Pectore spiritus inuolauit?
Seu uoce molles blanda elegos canis
Lyræ plectro tangis eburnea

KK 4

S Y L V A R V M

Solatus insanum furorem
Imperium Veneris retrectans
Decent canentem cum cithara fides
Decent coronæserta q; laurea
Decent puellares querelæ
Heu nimium Veneri placentes.
Iam te sub altis carmine rupibus
Tristi querentem nunc bene nunc male
Cupidinem uestris fauentem
Matre Dea statuente furtis
Stupent latentes in latebris feræ
Sicut potentem cantibus Orpheæ
Lupiq; syluestres, & ursæ
Auribus attonitis morantur.
Si fata te non inuida prouehent
In longa uitæ tempora, quis feret
Porro futuri spiritus uim
Maior enim superabit, æui.
Nunc illud alto semen ab æthere
Ne uirulentis obrue luxibus
Mens fluctibus demersa nullis
Maxima fortibus est uoluptas.

AD RECTA STUDIA ADHORTA
tio. Senarij lamb.

uo uana tandem mollium dicta aurium?

Q Quid usq; nugas tam probare rancidas?
Modum

LIBER III.

Modum ne tandem barbaris ineptijs?
 Et improbum domabimus cupidinem?
 Nam quid repertis frugibus glandem sequi
 Vuisq; præstat Acheloa amare cornua?
 Dulces Ephebi dum iuuenta florida est
 Dum uernat ætas, & uiret pubes calor,
 Multum interest, quam quisq; sectetur uiam,
 Qualem senectæ uel probet uel non probet
 Sed heu Deorum quæ sit inclementia
 Mala approbamus, improbamus optima.

AD CORDVM INVITAT AD ME

liorem uitæ institutionem.
 atis dierum Corde fugatium
 S Tenore uitæ triuimus anxio
 Dum magnus obliquum pererrat
 Signiferum Deus, & propinqua
 Salutat orbem luce Diespiter
 Triuisse metam nunc dubiam satis
 Nunc tempus est summam peractæ
 Reddere cum ratione uitæ.
 Si longa rebus tempora ludicris
 Donare iuuit, pauca decet bonis
 Cessisses ne dum iussa Diuum
 Negligimus sacra, negligamur.

IN LIBELLVM QVENDAM DE
 Legibus.

KK 5

S Y L V A R V M

ector si uacat, & cupis uidere

L Quae sit iuridicae professionis
Virtus, regula, meta, quae sacrarum

Legum praemia, iudicum dolosas

Falsorum cathedras, iniquitates

Fraudes, pragmata pestilentiarum

Vno tanq; breui damus libello

Vt totum una anima haurias legendo

DE MARTE ET VENERE AMAN
TIBVS.

uae per iniectas pueri sagittas

Q Perdedit multos, genitrix amorum

Se quoq; inuicto pueri potentis

Perdedit arcu

Quid puer saeuis generose? parce,

Vulneras matrem, quibus hanc petisti

Rectius mittes in Adonicidam

Spicula Martem

Sed tuo fixus prius ille telo

Armaq; & uultus posuit minaces

Et tuum, supplex tibi factus uni,

Numen adorat.

Nuper armorum Deus ille inermis

Horret audaces pueri sagittas

Heu mirata genitrice quanto

Sanguis ictu.

Dixit

LIBER III

*Di. Pe Mars uultus ubi nunc superbi?
Arma quid profunt? trahe quicquid usquam est
Virium, si fors dominam potentem
Vincere possis
Stabis imbelli similis puellæ
Ipsa prescribit tibi iussa uirix
Diua quæ totum moderatur istis
Legibus orbem.*

AD MICHAELEM NOSSENUM.

um tulauta tuis conuiuis prandia ponis

D *Pacis minister Angele.*

Nos quoq; lauta minus, sed nõ peiora, sed ipsis

Diuis placitura prandia.

Prandia formosis celebrauimus aucta puellis

O Iuppiter quæ qualia

Sed quia tu poteras sine Regibus esse Michaël

Iratris parce Regibus.

AD EVNDEM.

uod pro scommatibus iocos remittis

Q *Cultos pro rudibusq; frigidisq;*

Pro tam uilibus utiles, facetos,

Pro uanis leuibusq; ponderosos:

Hoc quod te decuit facis Michaël

Quod nostræ potuit decere leges

Consuetudinis, hic fidele pectus

Hic agnoscimus, aureosq; mores

S Y L V A R V M

Qui charum mihi te meisq; Musis
Fecerunt, faciuntq;: sed quid hoc est
Quod Musis ais excidisse nostris?
Tanquam scilicet excidisse possint
Quæ uinclis adamantinis ligarunt
Nostra in pectora perpetes canoena.
Quare ne dubites amice noster
Constantes in amore nos manemus.

AD PETREIVM APERBACCHVM

Iocus.

oturo lutulenta per diurnos
L Soles corpora pulueremq; foeda
Sudorem cito fortiterq; agentis
Centum Theriacæ recoctionis
Drachmas mittere ne graueris Hesso,
Puræ, nobilis, optimæ, probatæ
Qualem cautus habere Mythridates
Contra toxica lenta consueuit.
Quo facto ut uenias simul lauatum
Dux te per medicas rogamus artes
Per numen recubantis Aesculapi
Vicini prope uortices Hieræ
Quos Aurelia templa conspiciantur.

AD EVNDEM IOCVS

i recte tibi creditam gubernas
S. Regni nobilis insulam, facisq;
Regi

LIBER III

Regi munera Satrapæ fidelis:
 Si non stulticiæ beata regna
 Et Regem Ioue gloriosiore
 Spernis, nec sapientiæ tyrannos
 Grassari sinis in tuos colonos:
 Si uera est tibi cura Morionum
 Quos Encomia nulla, nec poëta
 Vlli pro meritis referre possunt:
 Nunquam deniq; si cupis uideri
 De quadam sapientiæ farina
 Ne gratas hodie sequare nymphas
 Nec passim Veneres libidinantes
 Ut cum tempus erit uenire possis
 Ad Regem tibi debita imperantem
 Pro re dicere publica uolentem
 Communis ditionis insularum
 Terrarum omnigenum prouinciarum
 Quas toto tot in orbe possidemus
 Regnum cum superis idem tenentes
 Mandamus tibi gloriose ductor
 Stultorum, & generis noui repertor
 O donande potentiore sceptro.

AD IONAM CVPIT AVDIRE

noua.

ingua nobilis, ore fulminator,

L Cui mentem genius dedit beatam

S Y L V A R V M

Dignum caelo animum parente, quis te
 Fortunæ modus interim rotavit
 Pulchri moenia donec Isenachi
 Orator colis, Hæsiamq; nostram
 I sti pene uiragini Camillæ
 Ereptam cupis, arte, iure, lingua,
 Dic quæ nam noua? quæ strepunt in aula
 Regum nomina? bella, qui tumultus
 Nostris urbibus imminent? quid audet
 Extorris patria manus Suæui?
 Lugentes Aquilas quis excitabit?
 Quo uiuunt Zephyro beata nuper
 Galli lilia? quas Iberus undas
 Quas turbas uomit? unde Lilileto
 Sub uer sæuit hyems? futurus an sit
 Cæsar Carolus? an ne Ferdinandus
 Quæ μῶρον modo copiae Tyranno
 Cudunt exitium? fauete Diui
 Romanis Aquilis. & impotentes
 Roma pellite, serte sanguifugas.
 Qui nostrum penitus bibunt cruorem
 Epotos nebulis replent & aura
 Et bullas iaciunt inaniore
 Ipsi quas mare sudat æstuosum
 Bullas, plumbea uerba, monstra, nugas
 Quis credat precor improbis Cynedis?
 Piscatoribus

LIBER III.

Piscatoribus amnium aureorumque
 Tende retia Petre tende nassam
 Expiscare tui maris uenena
 Hydros, noxia monstra, scorpiones.
 At tu chare Deisque gratijsque
 Disertissime patriæ nepotum
 Tandem te mihi redde, quid moraris
 Vni te mihi reddidisse tandem
 Hesso non tamen, omnibus reuersum
 Quos tota tot in urbe delicatis
 Ardes ignibus. O beate Iona
 Quin tu deseris ista summa, et haste
 In ualles iacis? aut iubes uenire
 Quem si non habeas habere uelles,
 Quo non uerius alter est, amicum.

AD PETREIVM.

quod si balnea nulla te morantur
 Q Curata cute si uales uel omni
 Angue lucidior uires iuuenta
 Si constas tibi mentis ingenique
 Statu, robore, dote, flore, fructu
 Heus charum caput o beate Petrei
 Ad nos cum decimæ tenebit umbræ
 Metam Sol uagus, ut uelis uenire.
 Per Musas, per Apollinem, per omnes
 Oramus Veneresque Gratiasque

S Y L V A R V M

Per te, per tua purulenta crura.

His morem gere septies rogamus.

AD EVNDEM.

Petrei deliciae facietiarum

P Musarum decus eruditiorum

Quem blandae Veneresq; gratiaeq;

Omnes, quae uel ubiq; sunt uel unquam

Fuerunt, alijsue erunt in annis

Arrident, placideq; blandiuntur

Tanquam non alio prius receptae

Sinu tam genialiter quierint

Quem Musae socialibus choreis

Quem nymphae charitesq; coniugatae

Et castae tamen et libidinantes

Passim concomitantur, et decoro

Stipant agmine, qualis inter ipsas

Aut Phoebus pater, aut Iouis minister

Facundus uideatur Argicida

Petrei deliciae decus uoluptas

Musarum, Venerumq;, gratiarumq;

Et nostra fauor, aura, spes Thaliae

Per Musas Veneresq; Gratiasq;

Tam dulces tibi, tamq; coniugatas

Tam blandum tibi tam piuum canentes

Nam sanctas et amabiles puellas

Per nostram quoq; te precor Thalam

Si nostrae

LIBER III.

Si nostræ locus ullus est Thaliæ
 Quo te, quo Charitas tuas precetur
 Ut uillæ monumenta Tusculanæ
 Iamdudum mihi te illa pollicente
 Velis mittere, meq; pertinaci
 Et cura graui & anxia leuare.
 Pro queis munera si petis uicissim
 Tot uersus tibi muneri remittam
 Quot toto tibi suggerunt in anno
 Et Musæ Vneresq; Gratiæq;
 Risus, scommata, fabulas, iocosq;
 Urbanosq; sales, facetiasq;
 Petrei deliciae facetiarum.

AD ANTONIVM MELAM.

Antoni uenerande mi sodalis
 A Musarum decus atq; Gratiarum
 Quo cantante stupet lyramq; uictus
 Ponit cum cithara silente Phœbus.
 Sic te Piërides meæ tuæq;
 Reginae aureæ, & aureæ puellæ
 Blandæ, uirginis Aonoscamœnæ
 Diuæ Pierides amabilesq;
 Decerptis Heliconis ex uireto
 Ornent floribus & tuum sequaci
 Intexam hederæ caput, suoq;
 Pascant nectare, lacte, melle, succo,
 LL.

S Y L V A R V M

Quo uitam superi trahunt perhennem
Ut conuiua mihi meridiani
Solis tempore gaudeas uenire.
Est hospes mihi liberalis, et qui
Mirum te cupit in modum uideres
Et notus tibi quemq; amare possis.
Ne tardes igitur uenire, namq;
Nulla rei nisi te est opus, tuaq;
Præsenti faciliq; comutate
Antoni decus ordinis bonorum.

IN POETAS QUI HESSI COGNO
men sibi indiderunt.

uis tandem furor ille uos poëtae

Q Quæ uexat rabies, ut undecunq;
Communis patriæ genus trahatis

Hoc uobis quoq; mutuum uelitis

Quod primo mihi nomen est ab illa.

Nam cum tot modo prodeant ab Hëssis

Clari nominis et boni poëtae

Omnes hoc sibi friuoli poëtae

Raptant surripiuntq; præferuntq;

Quod primo mihi nomen est ab illa

Tanquam non alio nitere possint

Claro nomine friuoli poëtae.

Quare quisquis es Hëssus ex parentum

Natus sanguine, non honore famæ

Quantumuis

LIBER V.

Quantumuis bonus & bonus poeta
Quantumuis malus & malus poeta
Cum nequaquam Eobanus esse possis
Vellem desineres & Hesus esse.

AD PETREIVM IOCVS,

nelyte Dux $\mu\omega\gamma\omega\pi$ cui nobilis insula parat
I Felicitatis affluentis insula
Optime Dux, Regumq; potens, cui Regia
Et arma, & arua, sceptrum, pleetra & oia debet
Pœnam cerne tuo sed non irascere Regi
Hæri nec absq; causa facto inutili
Quam si forte uoles presens cognoscere dices
Rex æquiore mente non unquam fuit.

MICHAELI ROTINGO SVO.

Iluxit Rotinge & adest sacrata Michael
I Tuo Dies cognomini
Te decet hæc lucē festo celebrare quotannis
Conuiuiorum munere.
Sed quia turba sumus non luxuriosa poeta
Tibi quos habere contigit
Ter tria si ponas fœcundi pocula Bacchi
Te digna facta feceris.
Sic fortunabunt ter tres tua uota puella
Et tres amabunt Gratia
Si minus, iratae fugient tua nomina Musæ
Nec tres amabunt Gratia.

S Y L V A R V M

AD ANTONIVM MELAM PERE

gre reuersum.

audebam quia ueneris benigno

G Nuper sydere, nunc fere dolebam

Quod sic ueneris ut latere uelles

illum quem minime latere posses,

Tanquam non rediisse debeamus

Tecum credere uirgines camoenas

Nuper Slesiacis pie & pudenter

Pastus delicijsq; Gratijsq;

Fotas Sarmaticarum amoenitatum.

Si quicquam tamen est amoenitatum

Inter stercorea Sarmatæ bubulci.

Qui nunc milite turget impotenti

Quem nunc Teutonicæ manent Phalanges,

Enses, fulmina, tela, lora, flammæ.

At tu si quid adhuc memor tuorum

Antoni potes esse, si meremur

Tam chari tibi, tam pie fauentes.

Nigris omnibus, omnibusq; doctis

Quales Slesia plurimos beatis

Aedit syderibus, ueni per ipsum

Et uitæ atq; uiæ ducem rogamus

Christum matris Apollinem puellæ

Natum uirginis, hoc sed impudenter

Quod mandare meum fuit precabar.

Sed ne

L I B E R III

Sed ne dum properas nimis citatis
Præceptis passibus, excidat Michaël
Captiuum mihi siste, sicq; forsitan
Ista suspicione te leuaris.

AD IOANNEM GRONINGVM AL
gesinum suum.

C ancillis prohibentibus molestum
Et quantum tamen est satis nouatum
Admittentibus in cubile solem

Solus, non tamen usq; quaq; solus
Inclusus sedeo, sed inter ipsos
Musarum Charitumq; Cypridumq;
Amplexus & amabiles choreas.
Risus, oscula, neniis, lepores
Iam non grandibus improbum Culullis
Nec Bacchum uice mutua laceffens
Ipsis sobrior omnibus Catonum
Turbis, milibus, integerrimorum
Adsistunt mihi nobiles sodales
Et muti, & tamen utiles magistri
Qui totos mihi iam dies & horas
Verbis dulcibus eximunt leuantq;
Exhausti bene tædium laboris.
Hæc inter mihi proxima renidens
Spirat nobilis hortus è fenestra
Diuum nectara, perpetesq; dulcis

S Y L V A R V M

Succos Ambrosiæ. Sed ista soli
Quantumuis bona uera, magna, firma
Sordent gaudia dulcis Algesine
Si uos non habeant meæ sodales
Et Musæ, Charitesq; Cypridesq;
Quare nunc agite aduolate, postquam
Ossuentrem, stomachumq; colluistis
Poturi nihil, at libet, futuri
Nobiscum hydropotæ, uale Bacchi,
Turba sobria nos sumus poëta.

CANTICVM VENI SANCTE
SPIRITVS.

eni maxime spiritus, tuorum
V Reple corda fidelium, tuiq;
Accendas in eis amoris ignem.

Qui gentes fidei sub unitatem
Per discrimina multa linguarum
Solator paraclete congregasti
Quem nunc mittere spiritum per orbem
Digneris pater omnia innouabis
O qui corda fidelium benigni
Flatus numine doctiora reddis
Da nobis, age spiritu ex eodem
Et rectum sapere, & frequenter eius
Consolamine uiuere & ualere.

AD MARTINVM HVNVNVM
iocatur de marsupio sibi coëmpto.

LIBER III

es est quam Cato rideat, nec ipsi
R Tristes aspiciant Timoniani
 Quam spectans ἀγέλας & Heraclitus

Multum rideat, immemorq; frontis
 A nullis sibi temperat cachinnis.
 Hunus marsupium coëmit Hesso
 Hesso, qui quod habet pecuniarum
 Si quicquam tamen est pecuniarum
 Tam nudis & egentibus poëtis
 In testa nucis, aut toga cumini
 Quantumuis modico cucullione
 Totum ferre queat, sed ille tanquam
 Montes possideat pecuniarum
 Hunus marsupium coëmit Hesso.
 Finis.

IOACHIMO CAMERARIO VIRO
 doctissimo amico summo suo, Eobanus
 Hessus S. D.

CVM totus hic liber charissime Ioachime,
 paucissimis exceptis tuus sit, & tam titulo q̄
 argumento tibi debeatur, quid opus erat ut eum ite-
 rum tibi dedicarem longiore epistola? cum per sin-
 gula capitum lemmata iam dedicatum & commen-
 datum satis habeas. Sed video morem etiam hūc uo-

LL +

EPISTOLA

teribus, uel illis certe qui uere ueteribus proximis
fuerunt non displicuisse ut epigrammata & syluas
suas epistolis tamen uel amicis uel posteritati com-
mendarent. Et quoniam semel constitueram sub sin-
gularum patrocinijs hos libros emittere hunc tibi
qui ordine ut uides quintus est, tuendum committe-
re uolui ea maxime fiducia fretus quod satis intelli-
gebam nõ sine ingenti pudore eius te patrocinium
posse deserere, cum & totus ad te & tecum scri-
ptus, & tantum non domi tuæ natus sit. Cõsiliij mei
rationem breuiter habes indicatam, superest ut li-
brum tibi nominatim etiam per epistolam dedicatiõ
& uelut iterum commendatum eo suscipias

animo, quo ad te, etiam ante quam tibi

inscriberetur, est perscriptus,

quod si facis satis te patro-

cinij & mihi & libro

exhibuisse existi-

mabis Vale.

Norinber

gæ Men

se Mar

tio.

M . D . XXXIII.

HELII EOBA

NI HESSI SYLVARVM LIBER

Quintus ad Ioachinum Camerarium

IMIS THEATRIS
nate frequentibus
Et inquietis flucti-
bus urbium
Non ante Musarū
recessus
Respicias, aut sub-
ijisse queris.

Quam te remissis alea lufibus
Damnosa liquit, cur tua Gratia
Sic alligant charis amicis
Pectora, ut inuideant poëta
Ut rusticano & prorsus inutuli
Sic te sequitur sed quia non potes
Vacare nobis, quod relictum est
Temporis, hoc sine te exigemus.
Quando id necesse est, non tamen improbe
Nec forte frustra, nam mihi cum lucro
Nunquam recedentes camœnæ
Tempora non onerosa fallent
Tu non pudendis lufibus interim
Curas remittes, uerum alie manent

LL 5

S Y L V A R V M

Curae quibus te sauciatum
Lege Venus merita domabit.

Heu quanta molli pectore uulnera
Sensure, quantis ignibus à miser
Vrere, quis te liberatum
Expediet grauibus catenis.

Tunc te uocantem numen Apollinis
Apollo spernet, tunc ego te graui
Fato laborantem uidebo
Latus & auxilium negabo.

ADEVNDEM, PETIT EXPLICARI

propositum sibi enigma.

uod nuper mihi dis colore uersu

Q Versu nec numero nec arte eodem
Versu nec pede compari, nec una

Multarum ratione linguarum

Constanti sibi lubricum torcum

Misisti Ioachime non peregi

Inspectum satis, & tamen peregi

Inspectum minus, & satis peregi

Quanquam friuola quattuor diebus

Me pictura fefellit, & latebat

Sub ueri specie litura fallax

Et deluserit artifex imago

Illunes oculos, & humidarum

Spisso puluere nubium uatantes

Nam

LIBER V.

Nam qua purpura parte prominebat
 Vix ductu mihi lineæ recuruo
 Depictæ poterant satis notari
 Quas furuæ modo sæpiæ colores
 Ceu caligine miscuere densa
 Et nunc omnia mutuis ligabant
 Sese amplexibus in caput recurso
 Mæandris redeunte flexuosis
 Heu qualis labyrinthus ille, quantis
 Nos ambagibus impediuit, ille
 Structura labor omnibus theatris
 Sumptuosior implicatioq;
 Irretitior omnibus molarum
 Versuris, & cunctium rotarum
 Se uertente uoluminum meatu
 Tortuosior, erudite pictor
 Tam depingere lubricum toreuma
 Et uersu simul erudite uates
 Tam describere uerba tortuosa
 Tam linguas quoq; miscuisse plures
 Musas mittere discolore uultu.
 O doctissime mi poëta salue
 Et nobis precor æquus esse pergas
 Qui nec talibus utimur figuris
 Nec tam possumus elegante Musa
 Nec tam fallere discolore uersu

S Y L V A R V M

Nec rescribere, iam ferente Phoebō
 Rebus lumina, quale uos soletis
 Seras scribere carmen ad lucernas
 Sed quo friuola Musa? quo uagaris?
 Quo te proijcis istiusmodi res
 Consectata, & inutilem laborem?
 Cum te uera domi negociorum
 Expectet series, & inquietam
 Haud quaquam esse sinam, tibiq; reddi
 Lusus Simichidae uelim poëta?
 Ergo quod superest roga poëtam
 Admirabilium iocationum,
 Ad nos ut ueniat domiq; uisat
 Quos quaesuerit ante tot diebus
 Necdum inuenerit, esse nunc quietos
 Et cessare domi, nec euagari
 Sicut nuper abire consuerint
 In syluas, & in ebrias tabernas,
 In pagos, & in abditos recessus
 Hæc dices mea Musas dein redibis.

AD EVNDEM ROGAT REMITTI

sibi Piscatores Theocriti &c. & simul Me
 garam eiusdem mittit.

um piscem minus aureum remittas

¶ Quem multi tibi farre condiendum

Meßis misimus Indicæ, sed ipsum

Crudum

LIBER V.

Crudum puluere sordido refertum
 Insulso male iusculo natantem
 Nec mandis Ioachime, nec remittis.
 En pro pisce tibi duas puellas
 Vno mittimus improbas uoraces,
 Incultas quoq; & ebrias ueratro
 Circum littora germinante Letes.
 Hæ piscem tibi ni caues uorabunt
 Istum protinus aureum mihiq;
 Concisum referent, & expuentes
 Rursum mandere frustra me iubebunt.
 Et scis aurea non minus ualere
 Quamuis paruula frustra, quam coacti
 Massam ponderis auream. Sed huius
 Non caussa est eadem, quod ipse frustis
 Vti nescio, ni tuis locentur
 In formam digitis, & ordinentur
 Quem sit massa futura per laborem.
 Te nunc hæ Ioachime mi puellæ
 Ut se suscipias rogant, & ipsas
 Tractes molliter, hospitesq; nudas
 Inuestes & inutiles, ineptas
 Exornes melioribus corollis
 Excultasq; pio labore, tandem
 (Si piscem prius exigas molestum)
 Dignas hospitio tuo remittas.

S Y L V A R V M

A D E V N D E M

in uacis negocijs

S Nec auocaris efficaciori

Forte contubernio

Adesto noster huc adesto queso

Dum student latrunculi

Modos locumq; preparare nostri

Te quibus sefellerint

Manentq; uinate parata quouis

Dulciora Massico.

Quod ipse solus esse si graueris

Micalum uocabimus

Amabilem uirum, bouemq; Lucam

Si libet, sed illius

Vt omnis aura copiam negarit

Nos tamen manebimus

In arce Regiæ beatioris

Regis arce Caroli

Licet choruscet illa diues auro

Nostra litteris nitet

Nec has inops camœna mutet illo

Huius arte uiuitur

Ab illius parata sæpe mors est.

A D E V N D E M C V M S Y L V A S E S

set æditurus scazon.

Tibi

LIBER V.

ibi placere nostra scripta non miror
T Quamuis inepta, nec satis elaborata
Sicut tui testes fuere Scaxontes
Heri Ioachime quos mihi misisti
Tibi cum & ipse displicere non possim
Quamuis ineptus & parum elaboratus
Vitaq; & eruditione, quæ possint
Existimationibus tuis de me
Vlla satis ratione prorsum fecisse.
Nunc ergo postquam cuncta nostra sic laudas
Ut pene mireris, quid esse tu credas
Aut esse quanti rere, si quod est usquam
Ad te meorum, ad me tuorum scriptorum
Huc adde quicquid hac in urbe perscriptum
Nobis utrisq; Sed nec est euulgatum.
Nunc colligamus atq; tandem euulgemus
Ne crescat ingens interim domi nobis
Aceruus ille, & illa turba nugarum
Non comprehendi possit amplius, nec nos
Decet silere Seriphias uti ranas
Et esse mutos, atq; non ineptire
In his ineptis temporum cataclysmis.
In hoc parata nostra nunc ergo mens est
Ut hoc laboris urgeat, hocq; conetur
Quando parum expedire Simichidas Misas
Licet, quid ipse sentias uel rescribes

S Y L V A R V M

Vel nos adibis, ut super hoc consultemus.

A D E V N D E M

condum constituo quid esse dicam,

N Aut quid suspicer accidisse causse

Quod nostras minus aduolas in aedes

O non inter aues inauspicatas

Aut inter numerande nidulantes:

In terra, sed ad astra porrigentum

Sedes, & capita arborum colentes.

An postquam tibi coniugis pudicæ

Amplexus redierè dilibati

Nudarum sale, melle gratiarum

Nos contemnis? & incipis tuarum

Obluiscier institutionum

Et morum quibus ante præualebas

Ipsarum Charitum suauitati?

A D E V N D E M H O R T A T V R V T N A

talem Virgilij secum celebret.

ifestos Ioachime feriarum

S Claudendosq; epulis dies paramus

Burchardo madidoq; Chiliano

Quorum numina talibus putamus

Nobis esse propinquiora sacris.

Cur non quæ magis attinebat esse

Nobis numina sacra, qui Latinas

Musarum colimus uacationes

Abiectis.

Abiectis ueneramur ociorum
 Curis omnibus, & sumus parati
 Ad conuiuia noctis ociosæ,
 Quæ cras omnibus bonis reducet
 Idus Mintiadæ sacras Maroni?
 Quas olim mihi Sarmatæ solebant
 Torpentesq; gelu trucesq; uultu
 Ante ignes celebrare luculentos
 Instructis gelido foco caminis
 Per conuiuia lautiora nostris
 Et per pocula crassiora nostris.
 Nunc nemo mihi Noricam per urbem
 Idus concelebret sacras Maroni?
 Tanto barbarus elegantiori
 Præstet pectore Norico bubulcus?
 Sed tu si sapiens, & approbabis
 Quis nascens Maro consecrauit Idus
 Idus nos celebrabimus Maronis

AD EVNDEM INVITAT AD
COENAM.

i non est hodie tibi molestum
 S Et te gaudia nulla demorantur,
 His nostris potiora: nec puellas.
 Inter blandiloquas & elegantes
 Vsto pectore forsitan sedebis,
 Ad nos ut Ioachime ne graueris

S Y L V A R V M

Longis passibus, ut soles uenire
Adsumpto tibi Micalo rogamus
Cui sarcimna multa nos paramus
Atq; artolaganos, merasq; quales
Striblitus dedit ille Martiali
Qui mensam miser ore concacauit.

AD EVNDEM VT SCRIBAT SATYRAM

Mercuriū citharæ, Neptunum flumina pos-

M Iouem decere fulmina. (sunt

Virginæ Phœbū lauri, sua cornua Bacchū

Virens oliua Palladem.

Te decet in Satyra censorem effingere Momum

Et quos potenter exprimis

Arte stili mores Germano nomine dignos

Et te decente carmine.

Mens præsaga boni nec me Ioachime se fellit

Sic perge fies maximus.

AENIGMATA QVAEDAM IOACHIMO

proposita. PRIMVM

Matris Deorum sanguine

Mater Mineruæ debria

Ex matre crebro fit pater.

SECVDVM

Ardente spuma si linas

Terræ peremptum fomitem

Incendet orbem protinus.

Tertium

L I B E R V

TERTIVM

Pyrrhæ tenacis filij
Reddunt coacti semina
Quæ præter ipsos omnia
Vi prævalenti conterunt.

QVARTVM

Quis esse quæso te potest
Qui cum pepedit maxime
Et minxerit largissime
Matrem leuat rectissime?

QVINTVM

Coelum tulit Tyrinthius
Agenoris cœli patrem
Quis hunc & hanc hoc omnia?

SEXTVM

Quædam libidinosa anus & ebria
Vultuq; deformissimo
Sapientibus pulcherrima consilia expedit
Si consulatur dextere.

AD EVNDEM PRO SOLVTIONÈ

præcedentium ænigmatum carmen uarie
mixtum

olutor eia gloriose ænigmatum

S Maiorq; quouis Oedipo

Et ipsa tortuosa Sphynge doctior

Vtcunq; sese res habet,

MM 2

S Y L V A R V M I J

Siue inepta Quintia
 Mensis apposuit suis
 Nos atq; liberaliter
 Instruxit uitulans mirificis epulis,
 Siue nos cupedijs
 Suis ditauit somniorum ciuitas,
 Dum tu pro talibus offers
 Nec Quintiana fercula
 Nec tortuosa ænigmata
 Sed plenas mensæ liberioris opes.
 Quas, nisi misissem fatuæ tibi somnia noctis
 Terogo per Musas an ne daturus eras?
 Sed me Saturni præsentia nomina magni
 Luminis exortu prosperiore uident.
 Quando igitur numeris constant tua carmina miris
 Si non mirarer θαύμα μέγα πρηνόμω.
 Sed neq; te dubito campos peragrassse Pelasgum
 Quasq; tenes lectas inde tulisse rosas
 Hoc magis admiror nostræ te ænigmata Musæ
 Ceu nodos facili dissoluisse manu.
 Scilicet hoc mea monstra uolebant
 Et intricatæ somniorum fabulæ
 Et Musæ fatuæ, & prætenues fame
 Consuetudinis o Ioachime tuæ
 Cras igitur ueniemus
 Quando ita tu iubes

Cui

LIBER V

Cui nec debeo nec negare possam
 Quicquid iusserit. Interim ualeto.
 Hæc tibi scribebam posita iam lance latronum
 Nabat adhuc madido pinguis in ore Ceres.

AD EVNDEM, ITEM VARIE MI

xtum carmen quo ipsum ad cœnam inuitat.

eu te Ioachime tenaces

S Exercent curæ, atq; morantur:

Seu te leta remissis

Fortunæ ocia flatibus

Debebis nihilo minus

Huius diei ad uesperam

Te nobis haud quaquam negare

Cœnæ frugalis hospitem

Quam dabimus tibi cum reliquis

Paucis sed electis amicis

Haud quaquam similem tuæ

Quam tu dedisti nuper ebriam

Sumptibus eximijs.

Illa nobis namq; desunt omnia

Dona, quæ conuiuia possunt facere splendida.

Verum animus non deest liberrimus

Liberatissimusq;: quod si copiæ

Desint, ipse sibi satis est

Omnibus atq; bonis.

Quid ergo restat

SYLVARVM

Nisi ut ipse uenias

~~Aderunt alij quoq; quos amas tu maximo~~

~~Sed sine coniugibus.~~

~~Nam mihi cum mulierculis~~

~~Non ita belle conuenit.~~

Quam tecum & similibus tui

Ergo age mi bone Comice,

Mi Lyrice, mi Melice argutissimo

Ad quartam uenias precor:

Coenula namq; diutius

Nostra differri nequit.

Sed ut hoc etiam scias

Coena incempta te manet

At uina non gratis bibes

Nam nos de fundo paupere

Vilia dona damus.

AD EVNDEM OSTENDIT SE NON

posse soluere proposita

enigmata.

unc ergo te rogo per improbissima

N Quæ me enecant enigmata.

Quis est amicus ille de communibus?

Quæ dona misit Lypsia?

Quæ nam uolucris illa Pœonis tibi est?

Quæ dulce Musarum melos

Cantare possit affulgente spe lucris

Quæ

LIBER V

Quæ frons sit isthæc rutea?
 Quæ nam corona? quis arcus? & quæ linea?
 Quis est ferox istic Leo?
 Qui sunt bis octo, quos mihi tu nominas?
 Quæ canssa uitæ? quæ uigor?
 Demum quid illa habere ponderis queant
 Quàm scire totus gestio
 Nam nulla nunc mihi tu afferre somnia
 Videre, sed miracula
 Rerumq; portentosa monstra plurima
 O Sphynxes o enigmata
 Adeste Musæ, adesto Apollo Delphice
 Huc o Sybillæ uirgines
 Quin huc reditis uniuersa protinus
 Vatum priorum secula
 Et expeditis ista quæ nos enecant
 Plus quàm stupenda enigmata.
 At tu magis intricate quouis Oedipo
 Quin ista soluis protinus
 Quod si moraris ista monstra soluere
 Di te ligatum deferant
 Extremam ad usq; littoris rubri plagam
 Hæc monstra ubi nascuntur tibi.

AD EVNDEM.

i non est hodie tibi molestum
 S Et forsân uacat, & potes uenire,

MM 4

S Y L V A R V M

Ad nos ut uenias precantur omnes

Pastores Siculi Theocritiq;

Omnis fistula, ὄδι τὸ ποίτ' ἀφῶνοι

Omnes te sine, sed tamen loquentes

Mecum non nihil, at parum expeditum

Vt quondam puerile uagientes

Ad cunas mihi reguli loquuntur

Quos ut tu doceas loqui uenito

Illo tempore quo soles uenire

AD EVNDEM INVITAT AD COENAM

anser pinguior omnibus medullis

A Carne molliora omnibus Cyuris

Esu suauior omnibus capellis

Fotis lacte recentibus capellis

Qui certare cuniculo sequaci

Possit, quem uel Apicius pararit

Cui cedant leporumq; delicati

Ventres, inguina, tybiae natesq;

Et pectuscula gestientes hœdi

Qualem Iuppiter esse possit ipse

Cum Dijs Oceanum sedens ad altum

Qui nec Pelea dedecere possit

Nympha coniuge nuptias parantem

Quas Diuis dedit omnibus uocatis.

Sed ne fabula longa te moretur

Talem noueris anserem parari

LIBER V

In cœnam Ioachime te manentem
Sed cœnam modicam, sed elegantem.
Castam, frugiferamq; sobriamq;
Quæ te non potuit carere cœna
Quæ nec te sine debuit parari.

AD EVNDEM.

ua te tanta negocia occupatum

Q Tanto tempore distrahunt, morantur.

O nostræ Ioachime pars Thaliæ

Multo maxima? de sinis ne nostras

Qua nuper pietate consuëras

Musas appetere, approbare, amare?

Atqui nunc tibi sedulæ laborant

Nostræ Pierides, novosq; flores

Aeternæ tibi diligunt coronæ.

Tu nos negligis interim fugisq;

Ceu longe tibi distitos, nec audis

Quos inuisere sæpius decebat

O ingrata tuis notande Musis.

AD EVNDEM DE LVDO SCACQ

rum a Vida poëta descripto.

ella per instabilem plus q̄ socialia cãpum

B Quadam tenuis perlegimus.

Bella quidem belle, quisquis fuit ista p̄git

Nec Vida uidit improbe,

Quàm deceant faciles etiam sua prælia Musas

MM 5

S Y L V A R V M

Diuosq; longe principes
Arcitenens magno quæ cum Ioue tractet Apollo
Tuq; Argicida Mercuri
Iamq; nec ingenij, nec in istas temporis artes
Quondam locati poenitet
Te quoq;, cui Phœbus cedat sub talibus armis
Non poenitere suspicor
Quas tibi nunc tanto soluam pro munere grates
Ioachime mi charissime
Sed tamen eximio Bilibaldo plura fatemur
Debere nos, huiusmodi
Pro merito, siquidem gratam dedit ille palæstram
Iam non latrocinantium
Magnorum superum sed suauiter ista gerentum
Musis amica prælia.

AD EVNDEM IOCVS.

usas spernere posse non putaram

M Cum sic carmine scriberem iocoso.

Sed sic carmine ludicro iocabar

Tecum mi Ioachime, quem puellas
Omnes urere, et omnibus sciebam
Formosis placuisse, sed puellis
Nil formosius est eritq; Musis
Quas totis adamare te sciebam
Captum sensibus, ossibusq; totis,
Totis ista trabentibus medullis

Flammæ

LIBER V.

Flammæ incendia pulchra non nocentis
Sed quas tu mihi nunc cacationes
Mittis, quas tibi fuderint forenses
Hostes Pieridum? sed huc uenire
Si credis satis esse polliceri
Croeso ditior es Midisq; asellis
O doctissime multa polliceri
Nil præstare, sed ut uenire possis
En uersus tibi mittimus uolantes.

AD EVNDEM HORTATUR UT
promissa præstet.

i nostras tibi reddidit lituras
S Quisquam, cur dare iussimus, tuorum
Cur non quod petimus facis? nihilq;
Respondes Ioachime? cum negoci
Sit res nullius hæc tibi, que asq;
Hoc nobis quoq; somniare factum
Cum si tanta mihi negociorum
Mandes pondera quanta per labores
Alcidas quoq; plurimos grauarint
Haudquaquam dubitem libens uolensq;
Etsi perficere haud queam, subire.

AD EVNDEM NON AGNOSCERE
se laudes sibi ab ipso
tributas.

S Y L V A R V M

ergo reductarum Phoebi Ioachime sororum

B iudice te, merito gloria nostra fuit.

Nō agnosco equidē tamē hos reuerēter ho

Amplector toto pectore, sicut habes. (nores

Tu tamen hoc peccas nimia pietate, quod audes

Ponere te nobis inferiore gradu.

Vt tamen hoc nostro tribuam, quia credis, amorē

Nonnihil uberius culta thalia mihi est,

Idq; quod esse parum fateor, prædiuite fluxu

Ingenij superat uena beata tui

Et nisi me fallunt animi præsagia, in isto

Tu quoq; si perges puluere uictor eris.

Nec tibi ductu opus est adeo, ne concipe, nostro:

Quæ iugate cupidum quærere scribis, habes

Nec tibi mons gemina qui uertice sydera pulsat

Nec sacer ignotus fons pede factus equi

Omnia Musarum facili pede regna subisti

O humiles inter non habitare locum.

Desine me uanis obtundere laudibus istis,

Ipse quibus longe dignior unus eras.

Nos tibi, quod reliquū est, socialia plectra feremus

Lusuro resona carmina multa cheli

Quæ tamen, ut scribis, nulli meliora poëtæ

Quam quos blanda Venus iussit amare, canunt.

Quæ tibi sic pulchris res est monstrata figuris

Non possis credi non ut amare mihi.

Qualia

LIBER V.

Qualia dum scribis quereris tibi deesse carmenas
 Grate parum proprijs o Ioachime bonis
 Quæ si forte mihi dicam placuisse uidebor
 Blandior, & nimio forsân amore rapi.
 Viderit hoc sors ipsa, satis sibi conscia mens est,
 Quæ nisi iudicio non eget ipsa suo.
 Blanda uidebatur genialem gratia uersum
 Pingeres, & in uenis multa calere Venus.
 Tam bona si dicat tibi carmina mater amorum
 Quod facit, Euterpe est ista colenda tibi
 Quam tibi sic facilem possis ut semper habere
 Semper habe quod sic semper amare queas.

AD EVNDEM QVOD OPTIMA

scribant carmina qui amant.
 iue est uera tuæ ratio seu falsa querelæ
S Tempore quo uenit littera, lecta mihi est.
 Et placet, & uellem uere Ioachime doleres
 Est etiam quate parte dolere uelim.
Artibus experto si quicquam credis in istis
 Ingenij stimulos ista uenena mouent
 Siue ita naturæ ui liberioris agamur
 Siue aliqua fatum nos ratione trahit.
Pierias uere quicunq; urgemur ad undas
 Ignibus Idalijs obuia turba sumus.
Dum uelut in proprios abiit mens nostra recessus
 Se uidet, atq; ortus semina prima sui

S Y L V A R V M

Inde amor, inde fluunt cœlesti carmina succo
 Viuida, & ambrosias gratia picta genas.
 Et nisi diuinum censes errasse Platona
 Agnatos cœlo nos docet esse Venus.
 Quid mirere igitur si uere, ut nuper, amanti
 Pierides uena diuitiore fluant?
 Hæc mihi te ratio uere deprehendit amantem
 Quod Venerem melius, quàm tetrica ista canis.
 Sed perge & quâcunq; ardes foeliciter arde
 Hæc erat ingenio digna palæstra tuo.
 Carmina tum uenient, nec amanti carmina deerunt
 Carmina quæ stupidis nulla uenire solent
 Quàm Venus ardentem exerceat ipsa camœnas
 Crede mihi exiguo tempore doctus eris.

AD EVNDEM PROMITTIT

Genethliacon.

Tempore quo tepidi uernantia lumina solis
 T Florida mille no prata colore nouant.
 Exieram petijq; uirentis proxima syluæ
 Antra, Heliconiadum ceu bibiturus aquas.
 Iam nemus intraram densum florentibus umbris
 Roris adhuc prægnans foetibus herba fuit.
 Vallis erat uiridi nemorum secreta recessu
 Plurimus herbosam fons rigat intus humum
 Hic ego per uirides socijs errantibus herbas
 Gramineo posui corpora fessa thoro
 Venie

LIBER V.

Venit & Aonidum prope constitit una, Dea q̄;
 Vestibus inscriptum nomen amoris erat.
 Et nisi uirgo foret, potuit Venus illa uideri
 Hanc ego dum stupido pectore miror, ait
 Quos nuper thalamos quæ sacra Hymenæa canea
 Nūc tibi sunt iterū uoce canenda noua. (ba)
 Nunc cane qua sponsum cecinisti, uoce parentem
 Quæ tunc nupta fuit, nunc tibi mater erit.
 Et nunc ille tui cupidus te quærit, & uni
 Quæ noua concepit gaudia ferre cupit.
 Tu nemora & saltus præruptaq; saxa per agras
 Ille tuas frustra pulsat aditq; fores.
 Dixit, & in tenues fugiens euauit auras
 Me subito celeres inde tulere pedes
 Et tibi nunc reduces tibi nunc Ioachime uacamus
 Dum loca sylvarum sunt peragrata satis.
 Nunc tibi seruata donatam coniuge prolem
 Gratulor, hoc dextris yderis omen habes
 Crescat, & instantes foeliciter impleat annos
 Cuius honore tua est pignoris aucta domus.

AD EVNDEM VT CARMINA E.

Theocrito uersa remittat.

Carmina Simichidæ per nos descripta poetæ
 Num data sunt manibus mi Ioachime tuis?
 Quæ tibi si data sunt & lecta rogantia uer
 Quid crucias læta pectora nostra moras? (ba)

S Y L V A R V M

Non magis expectat stimulantibus anxia curis

Si qua sit absentem quæsta puella uirum.

Non magis expectat morbis populantibus artus

Si quis Apollineam postulet æger opem

Quàm tua nos animi cupimus rescripta, timete

Ne sua pro nullo pondere uerba cadant

Neue igitur credas nos ludere talia, neue

Scribere de uulgo quemlibet ista tibi.

Ecce coronatis etiam metuenda Tyrannis

Subijcimus manibus Regia sceptrata tuis.

Atq; ut rescribas per Musica sacra rogamus

Auspiciis Musis cognita sacra tibi.

Iura fidemq; igitur nisi deseris ista sacrorum

Scribere si forsitan non libet, ipse ueni.

AD EVNDEM DE PSALMO E DAVI
de uerso.

uos mihi Iesseo factos de carmine uersus

Q Misisti, dignos dicimus esse legi.

Atq; utinam tam te pudeat Ioachime latere

Quàm scriptis orbi pœnitet esse palam.

Non ego te multis dubitem præferre poëtis

Quos inter primos secula nostra locant.

Crede mihi, ex animo uera hec non falsa loquentis

Laudari scripto carmine dignus eras.

Vtilis ambitio est fructus et multa ferentum

Commoda, inutiliter gloria uera latet.

Quare

L I B E R V.

Quare age quæ nostris tribuis Ioachime carmenis
Sume animum ut possis adseruisse tuis.

AD EVNDEM VT DATA CARMINA
reddat.

i mea non tineas, chartarum dāna, meretur

S Quæ tibi cōmonstrant carmina trade uiro.
Neue moræ ratio tibi longior ulla trahatur

Hoc hodie pactum te soluisse uelim

Quod nisi præstiteris sua tempora littera perdet

Et poterit credi falsa fuisse fides,

Non tamen ut mittas, sed ut ipse ea carmina reddas

Te rogo, siq; sinas ipse iuberes uolo.

Maior enim nostris accedet gratia Musis

Duxeris iniecta quas Ioachime manus

AD EVNDEM IOCVS.

udere nobilium doctissime bella latronum

L Nunquid ab ingenio deficis ipse tuo

Nāq; qd usq; adeo rarus mea regna salutas

Ragua suos etiam nuper adeptus Mydas

An quia duxisti talem Ioachime puellam

Quali tu tantum coniuge dignus eras?

Clause domi nunquid iuuenili in amore senescis?

Me iuuenem reddit quando senilis amor?

Viue uale, nam quæ nunc scribere plura uolebam

Non subeunt, nec me Pieris ulla iuuat.

AD EVNDEM.

NN

S Y L V A R V M

quod mihi pmittis sub prædia carmē ἄδ' ἠ λ ὄ ν ο

Q Mittere sub coenam mi Ioachime uelis.

Et nisi te cupidum teneat bellissima coniunx

Accena saturis uentre gulaq; ueni.

Hoc rogat ille tibi cognominis improbus infans

Qui, nisi tu uenias, uagiet immodice.

Sic tibi salua domus maneat pulcherrima coniunx

Quæ prope te solo coniuge digna fuit.

AD EVNDEM VT LAETETVR SCRIPTO

Epithalamio.

unde merū, Geniūq; uoca, Venerēq; maritā

F Concelebra, nardo tingere, sparge rosas

Abijce qcqd habes quod mordeat, indue q; c

Læticie moueat gaudia plena nouæ (quid

Cur ita? nam te ipsum tibi mittimus ecce renatum

Nunquid erat nasci te uetuisse mori?

AD EVNDEM RESPONDET QUID

sentiatis de erudito quopiam hospite.

arminis Aufidij nimium studiose, requiris

C Quis mihi sit uisus quē tecū uidimus hospes,

Dignus amicitia nostra ne sit, accipe paucis

Quæ multis à me uerbis Ioachime petisti.

Quòd libros Latijs nactum mihi scribis in oris

Tam raros, tam non aliqua quantumlibet auri

Merce rependendos magna, decus illud honesto

Accedit titulo, uelut à uirtute trophæum

Quod

LIBER V.

Quod petitur: quid. n. credas hoc munere dignos
 Qui retrahant studijsq; negent sua cōmoda rectis
 Hospitis inde tui mores, quantum unica nobis
 Cœna probare potest, ita sunt mihi ad omnia uis
 Exacti momentas boni, faciles, & honesti
 Candorem præ se multum sine labe ferentes.
 Lingua diserta satis, multa experientia rerum
 Ingenij splendor, studiorum multa supellex.
 Et quid plura loquar? nec enim describere laudes
 Illius institui, nec tu Ioachime uolebas
 Digni laude satis. Sed enim nec laudis auarum
 Esse bonum decuit, nec plus quàm profit egentem.
 Est aliquid transisse Alpes, ut scribis, & hæc sunt
 Quæ uere iactas temulentæ insomnia Musæ.
 Nam si non animum mutant qui trans mare currunt
 Ut tuus ille canit, non plus tibi cognitus Alpibus
 Contulerit, quàm uisa Tagi prædiuitis unda
 Nuper, & Herculeo summato gurgite Gades.
 Et mihi Sarmaticæ Borealia regna paludes
 Piscibus & plenas per sæpe natasse lacunas.
 Tu quoq; uidisti subiectos Parrhasis ursæ
 Et late populos, ad Baltica stagna colentes.
 Quos tamē inde boni flores quæ commoda fructus
 Extulimus? me mille modis uidisse iacentes
 Poenitet Arctoo sub sydere Sauromatarum
 Hydropotas populos & terras fruge carentes.

S Y L V A R V M

Crede mihi multis nocuit uidisse remotas
 Orbe alio gentes: si paucis profuit autem
 Ergo ne cuncta tibi subeunda pericula censes?
 Et mala tot subeunda mari terraq; ferenda?
 Fœlicem quem parua domi res tuta, & honesto
 Nomine parta manet: quòd si illum diuitis auget
 Ingenij decus, & uirtus, & gloria famæ
 Quis hūc Semideis, quibus hūc nō regibus æques?
 Omnia quæ tibi cum data sint Ioachime Deorum
 Munere, cur alio gentes sub sole repostas
 Cur aliena uoles inuisere regna? quid autem
 Tam fragilis millena subire pericula uitæ
 Casibus expositæ uarijs? cum te tua uirtus
 Parta labore tuo notū satis atq; beatum
 Contentum paruo faciat, magna ista potentis
 Fortunæ deridentem ludibria, quanquam
 Quanquam ò, sed paucis contingit adire Corinthū
 Idem ait ille tuus, cuius quia uerba stilum q;
 Consectaris, in hoc quoq; consentire necesse est
 Consilium, quo suadet ut oia tuta capeffas
 Non adeas grauibus commercia plena periclis
 Nam si uis, inquit, bene uiuere, quod petis hic est.

AD EVNDEM.

ic tibi sint faciles, ut sunt, in carmina Musæ
 S Sic cytharæ nervis cedat Apollo tuo
 Sic habeāt, ut habent, Charites tua pectora nudæ
 Sic tibi

LIBER V

Sic tibi perpetuo constet amica Venus
 Sic tibi quicquid habet locuples fortuna bonorum
 Tandem non uaria conferat omne manu
 Si Ioachime meas non ire graueris ad aedes
 Hoc tibi ut arripias quando uacabit iter.
 Nec proprijs studijs mea te curare relictis
 Sed peto quod uacui temporis esse potest.
 Nec tam saepe domi te conuenisse decebat,
 Curarum praestat iam satis illa tibi.
 Et cupio & nequeo te conuenisse frequenter
 Hic animus cura fluctuat ancipiti.

AD EVNDEM.

ostq̄ iterũ reduces Pegnesida uenimus urbẽ
 P Tertia coeli uagus lumina Phoebus agit.
 Nec Ioachime uenis solito nec more salutẽ
 Regia dicturus limina nostra subis.
 Ipse tuã patriã uidi moresq; uirosq;
 Queis non exiguo cultus honore fui.
 Et potes hæc absens iam tot nescire diebus
 Quæ sinui cupimus deposuisse tuo.
 Et mihi uis a uia est hæc certe longior illa
 Qua stadia Hysspanæ mensus es ipse plage.
 Officium ergo tui nisi deseris omne poëtæ
 Si potes huc hodie mi Ioachime ueni
 Et simul Aetnigenæ peruersa poemata uatis
 Hac redeant cultu sed meliore, uale.

NN 3

S Y L V A R V M

AD EVNDEM.

is color errantis si te iuuat area pugnae
D Et posito praefers lignea regna mero
Chare salutatum nostros Ioachime penates
Post tibi quam fuerint prandia sumpta ueni
Namq; aderunt quos tu non dedigneris amicos
Si, quod habes, quicquam pectoris huius habes.

AD EVNDEM.

uid prodest uenisse eadem sub moenia, si te
Q Non datur optata conditione frui?
Sic sitit & medias, quos quis fuit ille, per undas
Esurit, & frustra quas tenet ambit opes.
Non habiture igitur faciles Ioachime puellas
Perge tibi natas spernere Pieridas.

AD EVNDEM.

am non aucupio sequor auia stultus inani
I Ruraq; brumali semiperusta gelu
Nam quia te toties frustra uenisse dolebam
Iam totis statuo solibus esse domi.

AD EVNDEM.

uper ut abstulerat tibi me punita uoluptas
N Languentem fuerat deseruisse pudor
Nunc cum reddiderit tibi me reparata uoluntas
Sit rogo sanatum deseruisse pudor. (ptas)
SEBALDO HEIDO SVO LVDIMAGIS.
Sebaldino Norinberge.

Non

L I B E R V.

on quia cessarint iam dudum in mutua Musa
N Carmina siue meae siue Sebalde tuae
Mutatam uereare fidem, nec credere debes
Tempus amicitiae dissoluisse uices.
Sed tua quod uerita est uiolati crimen amoris
Mansit in officio Musa benigna suo
Quae sic blanda fuit sic ornatissima uenit
Ut stupidum forma fecerit esse sua.
Adfere tam faciles Dijs chare Sebalde camoenas
Quas grauis est pulsas restituisse labor.
Nec dubita quin nostra fides tibi constet amorq;
Dum sibi constabit Noridos urbis honor.

AD IOACHIMVM CAMERARIVM

ualia nec Latias pudeat describere Musas
Q Si legat abiecta flauus Apollo lyra
Ad quorum saliant alacres modulamina nym
Et succensa nouo pruriat igne Venus (phae
Qualia lasciuum poterant decuisse tonantem
Dum sedet et placito de Ganimede bibit
Qualia Teutonicis nuper non aequa poetis
Gratia ametsiunctis blanda cupidinibus
Talia cum facias, cum talia carmina scribas
Dic mihi per Musas cur Ioachime premis?

AD EVNDEM IOCVS.

ite Musarum comes unice nostra momordit
S Littera, quod ludos obijcere ausa tibi est

NN *

S Y L V A R V M

Non alia credas factum ratione uelimus
Quam quia nil aliud quod loqueretur erat
Et tam non acidis salibus perstringere amicos
Auriculasq; iocis uellere sæpe iuuant
Nunc tamē hoc gratū est q; magni carmē Homeri
Institutis uiua tradere uoce tuis
Sed quia tu scribis non faustum est μῆνιν ἀείδειν
Non adero μῆνιν ne tibi commoueam.
Cur etenim ueniā cum pergās μῆνιν ἀείδειν;
Ni dicas fictam μῆνιν ἀείδειν θεῶν.

A D E V N D E M

Obuius a coena Plutarchus uenit eunti
A Plini tenebris ad Ciceronis opes
Dum cupio iniecta properantem uoce morari
Inceptum fallax alea rupit opus.
I nunc nostra tuis ἀνίγματα confer ὀμήροισι
Qui tamen hoc casu ne moriantur ades.

A D L V C A M M Y S N E R V M D E I P
sius nomine Iocus.

adalon aëreas sumpsisse et Pegason alas
D Vix habet exiguam fabula nota fidem
At bouis effigiem qui Lucæ fecit et alas
Credimus audaces non habuisse manus?
Insolitas tantum uolucres finxere poetæ
Ex homine ille bouem de boue fecit auem,
Quo quia tu gaudes Diuo cognomine Lucæ

Sume

LIBER V

Sume tuo capiti cornua taurus eris.

AD EVNDEM

esta sui celebrans cognominis ocia Lucas
F. De lacubus captam putribus emit avem
Scilicet hoc uolucrum ueneratus nomine Lucam
Oblitus credo quem colit esse bouem.

DE EODEM.

Rectius altiuagum celebrasses corpore Lucam
Non auis exigua, sed bouis eximij.

AD EVNDEM IOCVS.

ua fuerant nobis asinine credita pelli
Q. An tibi sunt Luca credita scripta parum
Siue quod est asini $\epsilon\alpha\sigma\lambda\epsilon\upsilon\varsigma\ \omicron\nu\omicron\varsigma$ ore lo-
Ista parū possunt scripta placere tibi (quutus
Commoda seu quoniam non legeris ocia nactus
Seu quia dissimulas lecta fuisse tibi
Quicquid id est uel adhuc asininas inspicere chartas
Quodq; iubent illae perfice, sanus eris.

AD GREGORIVM HOLOANDRVM

uris Holoander nouus instaurator adempti
I. Cuius in hac reuocas tempora nostra decus
Sitamē hesternae & des inter pocula coena
Pollicitus, memorem non pudet esse ueni.
Non quia sis fulgentem opibus uisurus amicum
Sed potius Musae pauperis inferias.

AD OTHONEM CORBERVM SVVM.

NN 5

S Y L V A R V M

ū tot abortiuus celebrent te uersibus Heßi

C Non uideo cur non maximus esse queas

Qui licet exiguo sis corpere, fama Gigātē

Te facit, Hessorum quam tibi Musa dedit.

Alter carminibus, Rythmis te concinit alter

O celebrem multa te ratione uirum

Debes ergo tuis, si te non poenitet, Heßis

Corporis & fame nomina magna tuae.

Sed tamen ex illis qui Regia sceptrā gubernat

In te plus meriti plus quoq; iuris habet.

Quare age mandanti pare Corbere tyranno

Pransus amica tui limina Regis adi.

Ecce nitent uerni purissima lumina solis

Et clarum rutilans explicat aura diem.

Rura per & riuos leti spaciabimur amnes

Tu comites nobis quos potes ante para.

Sed comites non praefractos nec fronte seueros

Sed faciles apta dexteritate uiros.

Qua uergunt prono Pegnesia flumina lapsu

Ibimus, ipse locum conijce, deinde uale.

IACOBO SCHONSTETERO DISCIP. SVO

uod petis, auxilio iam te nullius egere

Q Testantur uersus quos Iacobe facis

Talia nāq; tibi cū dictent carmina Musae

Qualia Pieria cantet Apollo cheli

Quid petis auxilium scribenda in carmina nostrūē

Hoc quoq; inducendum si quod habemus, habes.

LIBER V

Tu modo Pieridum sic ludere perge sub umbris
 Dum tener ætatis flos uiret iste tuæ
 Venturamq; tuo captiuiam nocte coronam
 Quam nequeant longi comminuisse dies.
 Hæc tibi maturo semper florebit honore,
 Tunc etiam cum te cana senectia premet.
 Tempore non ullo nam uiuida Musa senescit
 Imberbem Phœbum sicut & esse uides.
 Vis igitur, uis uitæ omnes florere per annos
 Ipse tuæ Musas tempore ueris ama.
 Sed facis, & non es nobis hac parte monendus,
 Iam satis appositum mens tua calcar habet
 Perge modo & nostro contemptas tempore Musas
 Nullius impulsu deseruisse uoles
 Tempus erit quo te possis gaudere sequutum
 Consilia hæc Hæsi qualiacunq; tui
 Isto te interea figentem in puluere gressus
 Si libet, ad Musas dux eris ipse tibi
 Ecce uides per nos monstrata cacumina montis
 Quem petis, hoc tantum nunc tibi restat iter.
 Immodo nec dubita magnos superare labores
 Non eris Aoniæ gloria parua chori.
 SEBALDO HEIDO SVO.
 xieram gelidas apricaturus ad undas
 E Pura uelut uerni lumina solis erant
 Deflua adhuc hæsit nix in Pegneside ripa
 Rara hyemis facies ceu fugientis erat

SYLVARVM

Leta renascenti meditabar carmina Phœbo
Nostra hoc si nescis, pectora numen agit.
Qui tamen Hesperias ubi se incliuauit ad undas
Inuito redij sub mea tecta gradu
Iamq; reuersus eram, ium limina nota tenebam
Inuenio digitis uerba notata tuis.
Expedit chartamq; auido dum lumine lustro
Inscriptum folijs nobile carmen erat.
Hoc erat aprici gauisum ad lumina solis
Hoc erat æthereo pectus amore rapi.
Scilicet idem animum rapuit deus obtulit idem
Que legerem tereti carmina facta pede.
Gratulor applaudoq; tuæ Seobalde camœnæ
Lumine te dextro Christus Apollo uidet.

AD LVCAM MYSNERVM SVVM

i quid amicitiae nostræ comes unice Luca
S In te nos iuris si quid habere putas
Sed quod amicitiae non ledat iuris honorem
Polliciti memorem te decet esse tui.
Non quia promissi possis hac lege teneri
Quam transisse tibi debeat esse nefas.
Sed quia nunc discas sub Regibus esse tyrannis
Ledere quos eadem sit ratio & facere
Hoc simul imperij nostri pro iure iubemus
Vesperere ut hoc hodie nos adijisse uelis.
Aurea uisurus condentem lumina solem
Illum uidisti quem stupefactus heri Helij

HELII EOBA

NI HESSI SYLVARVM LIBER

Sextus Bilibaldo Pircaymero.

V. C. Norico.

TSI NOSTRA BONIS
nō sunt satis æqua camœnis
Tempora, & ingenijs
nullus habetur honos
Quando tot obscurant do
ctos mala nomina, sed quæ
Nomina posteritas nul
la probare queat.

Qui sibi splendorem Musis peperere fugatis
Per scelus inuento quod modo nomen habent
Si tamen existat studiorum uerus amicus
Hunc tu sni lateat, posse manere putes?
Heu male compositos per inertia tempora mores
Ergo ne stulticiæ non modus huius erit?
Sed tamen hæc inter fatui studia improba uulgi
Non patitur laudes fama perire tuas
Nec minus hoc tristi tua gloria tempore floret
Quàm si sint studijs præmia iusta bonis
Quod tibi de studijs nomen Bilibalde paratum est
Inuidia saluum iudice nomen habes.
Et cum multa orbi dederis documenta tuarum
Virtutum, linguæ, pectoris, ingenij

S Y L V A R V M

Cūq; tot a populo passim tua scripta legantur
 Et uacet in laudes utraq; lingua tuas,
 Non leuis illa meam subit admiratio mentem
 Cur mihi sis totus cognitus ante parum.
 Nouimus eloquij præstantem laude pedestris
 Et lingua quiduis Attide posse loqui.
 Nouimus ingenio callere mathemata miro
 Et quicquid Sophiæ totius orbis habet
 Expedisse sacri scrupulosa uolumina iuris
 Vtilibus nulli cedere consilijs.
 Hactenus hæc orbi de te sunt cognita, nobis
 Pars ignota tui maxima pene fuit.
 Quod bona tam facili deducis carmina uena,
 Ista me poteras parte latere tui?
 Vidimus, ut ratio constet tibi carminis huius
 Quales Durero solueris inferias
 Funebres uidi, dij qualia carmina Musas
 Impia Durero fata fuisse quer
 Quæ quia tam faciles tibi sunt in carminas quid ni
 Laudibus accedet splendor & iste tuis?
 Quid tua ceu lucem fugiat tam sola uagatur
 Pieris, in scena digna patente legi
 Musa coronatis spectari digna theatris
 Non ita diffidens debuit esse sibi
 Et nisi, quod nolim, populo sese inuidet ipsam
 Ingrata est nimium dotibus ipsa suis
 Adserè

LIBER VI

Adfere nunc ergo residem uir docte camœnam
 Adfere & in populo fac tua scripta legi
 Multa quidem populo passim tua scripta leguntur
 Carmina de multis pauca fuisse uoles.
 Quare age quæ nostro funebria ludis Apelli
 Da rogo cum nostris carmina posse legi
 Nos iterum dabimus quæ scripsimus ante legenda
 Pluraq; iudicio sed statuenda tuo
 Te duce nostra suos acquirent scripta fauores
 Nec te nostrorum forte pudere potest
 Accedent aliorum etiam, sed qualia possis
 Ferre nouos tumulos inter & ante legi.
 Viue decus patriæq; tuæ præsentis & æui
 Dotibus ingenij uix habiture parem.

AD EVNDEM, DE STUDIORVM
 contemptu.

nelyte Germanum fama Bilibalde per orbem
 I Note per Hesperiaë littus utrûq; plagæ
 Sæpe tuas tacito mirantem pectore dotes
 Iussit inarguta scribere Musa cheli
 Ante tuos uolui uultus & docta uidere
 Pectora, quàm rudibus sollicitare modis
 Contigit, & uoto fauit fortuna, deditq;
 Nuper amicitiaë proxima iura tuæ
 Docte uir & studijs & honoribus aucte probatis
 Forte uoles causam noscere, certa subest.

S Y L V A R V M

Ipse uides isto quàm nulla tempore Musæ
 Iamq; ut sint aliqua quàm sine laude canant
 Quin potius quàm futilibus plena omnia nugis
 Quàm sine rixosis omnia plena libris
 Fata senescentis quæ nam sine pessima secli
 Quæ numeris constet littera nulla placet
 Nec tantum numeri fuit hoc fortasse ferendum
 Gloria linguarum quæ stetit ante iacet
 Non tamen hic locus est, non isti caussa querelæ
 Quod loquerer tecum uir memorande fuit
 Tam mala dum uideo, tãq; improba tēpora Musis
 Ad Musas timido discimus ire pede
 Atq; hæc sera meæ quod uenit littera dextræ
 Dum pudet, & timeo scribere caussa fuit
 Non quia te Musis dubitem uehementer amicum
 Quem proprio fouit Musa benigna sinu
 Sed quia me studij iam dudum nausea talis
 Cepit, & elinguem garrula turba facit.
 Nempe uides postquam tam praua licentia facta est
 Omnibus ædendi barbara scripta plagis
 Egregia interea longo monumenta ueterno
 Passa graues tineas & sine luce iacent
 Omnia Teutonicis implentur scrinia chartis
 Doctus in his uulgo quilibet esse potest.
 Non ego dedignor patrij sermonis honorem
 Præferri ueris commoda falsa queror.

Nam

L I B E R V I

Nam quis non uideat peritura hæc cuncta sine illis ?

Inualida hæc tempus dissipat, illa manent.

Nos tamen hanc facimus iacturam temporis huius

Queis, nisi apud Musas uiuere poena fuit.

Hæc tamen in paucis, qualem te nostra tulerunt

Secula, solamur uulnera nostra, bonis.

Ista nec usq; adeo grassata est improba pestis

Vt ne parua quidem spes superesse queat

Quæ tamen hoc maior meliorq; affulsit, ut isthæc

Talem te nobis nuper in Vrbe dedit

Cuius ut ante decus mirati nobile famæ

Nunc etiam experti pectora docta sumus.

Hoc quoq; plus nobis quàm possis credere gratū est

Hospuij defers quod mihi iura tui.

Si tamen officio nostras dignere camœnas

Vt uideas, magni hoc muneris instar erit.

Et tantum uideas, nec enim te plura rogatum

Quiq; nec audacem me sinit esse pudor.

Namq; ego tam uecors quàm sim sine fronte molestus

Si turbem studijs ocia nata tuis.

Et quæ tu curis longe melioribus offers

Non decuit nostra tempora sordeteri.

Hoc quoq; uix aliquo deductum tempore carmen

Anxius an posset displicuisse fui.

Quod si responso tu nos ueneraberis ullo

Musica adhuc aliquas Phocis habebit aquas.

S Y L V A R V M

HIERONYMO BAVMGARTNERO

V. C. Norico.

am Sol Hyberni fugiens Chironis ab arcu

I Capripedem reduci lumine Pana uidet.

At memini cū nos Pegnesida uexit in urbē

Vndiuagi tenuit cornuatorua bouis.

Interea toties latuit totiesq; renata est

Iam nouam reficit menstrua Luna rotam

Et nulli melius numerarunt tempora amantes

Quam nos Hercinia donec in urbe sumus.

Longa mora est, & degeneres mihi tēpus in horas

Crescit, & utilium copia nulla datur.

Obtulit arridens unum fortuna sodalem

Arte parem studijs ingenioq; meis

Is fuit Aonidum comes unicus inter amores

Qui procul à nobis nunc Ioachimus abest.

Siue elegos nobis seu grandia plectra moueret

Seu caneret lyrico garrula Musa pede.

Ille meos cupido miratus pectore uersus

Reddebat numeris consona plectra meis

Cumq; inhonorata iaceant hoc tempore Musae

Illarum indoluit pectore & ore uicem

Nunc illum Hesperios fines & Ibera petentem

Littora tu reducem sistere Christe uelis.

Tu quoq; qui cultis patrium cognomen ab hortis

Ducis, & ingenio clarius esse facis.

Tu

LIBER VI.

Tu quoq; contigeras nostris Hieronymus Musis
Non secus ac fessæ portus & aura rati
Sed rapiunt patriæ præclara negocia, nec te
Natum dura tuis esse tibiq; sinunt.
Causa quidē iusta est longe & pulcherrimas si quæ
Ponderis altiloqui uerba Platonis habent
Qui tamen in partes uitam quia distrahit æquas
Nulla trium numero prætereunda fuit.
Quamuis ipse quidem, quantū licet, omnibus æqua
Insumpsisse operam conditione soles.
Sicut ut hanc nuper fatis ducentibus urbem
Venimus, experti non sine teste sumus.
Sicut & ingenuo tua Musa pudore fatetur
Contrahit in celeres dum sua uerba modos
Sed tamen ingenio florenti, & rebus agendis
Enato ueniam nos tribuisse decet.
Et tibi non aliud præclarius esse fatemur
Quam patriæ utiliter consuluisse tuæ.
Sed tamen & quosdam rebus patriaq; potitos
Non semper curis inuigilasse ferunt.
Tempestiua graues leuat intermissio curas
Liberatq; utilibus gratia mista iocis.
Sicut multa grauant sic ocia pauca leuabunt
Præcipue letos Musa iocosa facit.
Ergo age si nondum toto de pectore cessit
Qui tibi Musarum nuper inhaesit amor.

S Y L V A R V M

Cur tam pauca tuæ ueniunt mihi scripta camœnæ
Cur minus es nobis, quàm decet esse, frequens.
Quin potius celeres: tua carmina nuper: lambos
Sæpe animi testes iusseris esse tui.
Turpe quidem non est præclarum munus agenti
Dum uacet à magnis ista minima sequi.
Reddideris nostras alacres quoq; ad omnia Musas
Si uideam spretas non habuisse uices.
Quòd si, sicut habent nullas hoc tēpore laudes
Tu quoq; contemptis deseruisse uoles
Quæ prius undanti manabat copia fluxu
Stabit, & in medijs arida fiet aquis.

SEBASTIANO A ROTENHAN
EQVITI.

Alteram iam grato mihi uenit epistola uultu
Alteram dextræ sunt data scripta tuæ
Nostra tamē meritā nō reddidit ulla salutē
Musas nouo prorsus crimine facta nocens.
Per sacras ignosce uir o clarissime Musas,
Auspicio nobis quas meliore colis.
Nam neq; quo purget manifeste crimina culpæ
Muta prius facta est garrula Musa mihi.
Sed magis ut ueniam commissum fassa reatum
Impetret, & præsens, quod petit, ipsa ferat.
Non ego non uolui rescribere sæpe, sed ipsum
Quod uolui ratio quæ prohiberet erat.

Quæ

LIBER VI.

Quæ tamen, ut fatear, non est ita magna, sed huius

Hoc animi uicium non habuisse uelim.

Quod quia consilio procrastinat omnia lento

Tardior hoc uenit littera nostra tibi

Adde quod exulibus tam sunt hæc tempora Musis

Improba, ut ipsarum te puduisse queat

Non tamen hæc nostræ ratio est satis apta querelæ

Ad te qui Musas ut tua sacra colis

Cuius ab ingenio ceu Musica flumina manant

Blandaq; Phœbeas gratia spirat opes.

Qui sacra Musarum claris natalibus addis

Tamq; his quàm patria nobilitate nites.

Hoc gentilijs noua condere nomina fastis,

Hoc specimen ueræ nobilitatis erat.

Maeste animo patriam laudem Rubigalle per istos

His auctam titulos moribus esse facis

Vtq; nec admirer quæ sunt communiæ tecum

Pluribus, et magni nominis instar habent.

Scilicet est aliquid gentes uidisse repostas

Orbe alios, nec te consenuisse domi

Gloria sic facta est patientis maior Vlyssi

Quàm tua uel Phineu uel tua stulte Mida.

Si c totum Alcide uirtus est nota per orbem,

Primaq; ceruleas turba profecta uias.

Plurima multiplicis callere idiomata linguæ

Hoc est ingenio non statuisse modum.

S Y L V A R V M

Et quæ præterea mirantur inertia vulgi
Pectora, quæ dici magnaq; esse solent
Si minus hæc in te, quando adsunt omnia miror
Quæ magis admirer sunt tibi, caussa fuit.
Fœlix ingenium nec pressum pondere rerum
Quo tua uita istas non caret inter opes.
Quæq; tibi floret facundæ gratia linguæ
Vita tenax fidei, mens pietatis amans
Tandida simplicitas & liber in omnia candor
Quæq; tot ex multis dicere longa mora est.
His ego te instructum tot dotibus, esse beatum
Si mihi sit uisum dicere, uerus eram.
Sed quia non adeo contentus es omnibus istis
Ni Musis etiam præmia iusta feras.
Qui te non merito talem ueneretur honore
Hunc ego de Musis nil habuisse putem.
Hunc ego plus animum miror quàm cuncta tuorum
Stemmata, fortunæ quicquid & omnis habes.
Nunc igitur fortissime Eques, laus prima tuorum
Cor tibi deuotum pectoris huius habes.
Sic equidem tua me uirtus tibi fecit amicum
Ut tibi deberi carmina multa putem
Quæ certe dabimus quando hæc placuisse sciemus,
Hæc sit amicitiae ianua prima. Vale.

AD IOANNEM MYLIVM HERBI
politatum Iureconsultum &c.

Inter

LIBER VI

nter amicitiae quondam pars unica nostrae
I Nomina, nunc etiam maxima doctae Myli
 Quae tua quae meritis studia et uiribus aequas
 Tam simul adiunctis legibus ista polis.
 Nec modo sacra pias illustras iura per artes,
 Sed colis et nostri Musica sacra chori
 Crimine quo nostris tu non ponare libellis
 Qualibus his annis ludere cunq; licet.
 Cur mea te fileant tam fidum carmina pectus
 Quae mihi nunc Musae qualiacunq; canunt.
 Namq; nec ignoras quia uena beator olim
 Fluxerit haec quae nunc arida facta mihi est.
 Nec tu dissimulas quia candidiora fuerunt
 Quae mihi primaeui tempora ueris erant.
 Qualem cunq; tamen uel tempora dura, uel aetas
 Serior admittunt, uena ea tota tua est.
 Namq; ita tu meritis cumulatum semper amasti
 Ut pudeat meritam non retulisse uicem.
 Et me saepe aliquas conantem reddere grates
 Hoc graue Musarum terruit exilium
 Namq; quis exulibus in tecta negata camoenis
 In male consutis audeat ire togis?
 Sed quia quae Musas potuit contemnere, non tamen
 Quam reliquis ratio conuenit ista tibi.
 Et quia tu contempta alijs Probaeia nondum
 Abijcis, et toto pectore sacra foues.

S Y L V A R V M

Ergo alacres ad te uultu uenere remisso
 Non est ut quondam Musa superba mihi.
 Non sumpserunt graues lauri de fronde coronas
 Has miseras equum non habuisse fuit.
 Non aurum in digitis rutilat, non uestibus ostrum.
 Taliter extorres quis coluisse uolet.
 Simplicis in uultu fidei pudor emicat ipso
 Quem non abiectas dedecuisse putas.
 Si tamen exulibus blandis accedere uerbis
 Dignatus fueris non nihil inde feres.
 Nam licet hoc iaceant abiectæ tempore laudem
 Reddere mansuris uita futura potest.
 Et licet hæc ætas nostris sit iniqua camœnis,
 Illis posteritas æquior omnis erit.
 Hæc spes abiectas hæc tollunt uota iacentes
 Examines, ut spes nulla supersit, erunt.
 Et neq; nos ideo fugiunt, neq; spernimus illas
 Qui colimus, quoniam commoda nulla ferant,
 Sed magis hoc illas colimusq; et amamur ab illis,
 Nostra quòd à fato gloria maior erit.
 Adde quod ingenui non est hoc pectoris, istud
 Metiri sola commoditate decus.
 Diuitias animi mirantur ad omnia parui
 Quas qui contemnit maximus ille uir est.
 Mirentur quicuuq; uolens dum laudis auarum
 Me non hoc uitium pectus habere sinat.

Quo

LIBER VI

Quo tamen ista? Myli doctissime forte requires
 Ut uideas quàm nos tempora dura premant
 Iam mea Cumanas equassent carmina frondes
 Noridos armiferae donec in urbe sumus.
 Esset Meonio iam notior Hestus Homero
 Qua patet Herciniæ nobilis ora plage
 Si quàm tu nostras adamas laudasq; canœnas
 Tam uulgo charæ plausibilesq; forent.
 Ergo quid assiduis iuuet induluisse querelis
 Et toties surdis auribus ista loqui.
 Quandoquidem nostros ita ferrea corda sub annos
 Truserunt studijs fata inimica bonis
 Ut licet ipse suis monstris comitantibus Orpheus
 Protinus è stygia redditus extet aqua.
 Non tamen hæc moueat qui mouerat omnia quondã
 Pectora Sitonia frigidiora niue.
 Sed stupeat potius se saxa ferasq; canendo
 Quàm posse hos homines ducere quo sit opus.
 Vsq; adeo stupidos homines, tam frigida corda
 Tam prauos mores tempora nostra ferunt.
 Hæc questum toties iterum tibi dura libebat
 Tempora, sed Musa non sine teste, queri.
 Quæ nulli melius poteram charissime questum
 Quàm tibi lugubres mittere Pieridas.
 Ut simul officij memorem fateare fuisse
 Quòd tibi amicitia iura dedere meæ

S Y L V A R V M

Et caussam posses cognoscere reddita quare
Sit tibi adhuc dextræ littera rara meæ.
Et tibi sæpe meæ doluerunt uulnera Musæ
Et mecum iniustas questus es ipse uices.
Posthac si dabitur, si littera nostra placebit
Plura feres nostra carmina ducta manu
Nam quoniam semel ausa tuos adijisse penates
Est mea non solitis Musa referta iocis,
Postmodo nec quæ sisse tuas reueretur ædes
Sit licet arentes extenuata genas.
Interea nostris superesse precare camœnis
Ut possim fato prosperiore : uale.

SEBASTIANO MAGNO . V . C .
Norico.

Subdola mendacis quereris conuicia lingue
S Ex aliqua famam ledere parte tuam.
Nec noua, nec nostros res admiranda sub æuo
Quam quereris, quam te ledere Magne doles.
Digna nec assiduis ratio fuit ista querelis
Contemptu potius prætereunda graui.
Nam sibi quæ constat, quæ mens sibi cōscia recti est
Nulla leuis uulgi murmura uana timet.
Verum animus scelerum depressus uulnere, semper
Aestuat, alterius fata secunda uidens.
Quando igitur nulli turpant tua pectora neui
Quid tibi qui malus est quòd bonus esse nequit?
Cur

L I B E R V I

Cur te uana leuis turbent mendacia linguae?
 Inuidiae ne suum uirus inesse doles?
 Me iuuat opprobrijs lacerari saepe malorum
 Dum mea sit nullo crimine uita nocens.
 Liutor iners animum sincere laudis amantem
 Excitat, hoc uirtus languida calcar habet.
 Liuidus ipse sibi quantum uolet arroget osor
 Sydereas captos detrahat arce deos.
 Dum tibi tu constes, dum sis sine crimine uitae
 Cur metuas de te qualiacunq; loqui?
 Quin age fer potius sortem patienter iniquam
 Crimina liuoris fer mala, uictor eris
 Aurea degenerem superat patientia fastum
 Si meruit certam littera sacra fidem
 Quare age Magne tuae gentis decus abijce tales
 Curas, sunt animo certa uenena tuo
 Vis etenim uitaq; Deo meritisq; placere
 Atq; hominum studijs officijsq; coli.
 Cura sit errantem dubijs in rebus Vlysseni
 Qua se, quaq; suos extulit, arte sequi.
 Qui uagus Ionij dum nauigat alta profundi
 Pertulit in medio monstra canora mari.
 Quae quia blada ferunt certam per carmina morte
 Incautasq; solent praecipitare uates.
 Obstruxit comitum ceris retinacibus aures
 Ne dulce incautos perderet exitum.

SYLVARVM

Sic quia nunc totum blandæ Sirenes in orbem
Se uelut è medio deuoluere mari.

Si sapis obde tuas certis rationibus aures
Nec uento expositas cui libet esse sine.

Sæpe quidem quæ non uelles audisse dolebis
Sæpe audita etiam quæ placuere uocent.

Nec leuia ambigui moueant te murmura uulgi
Seu tua diffament nomina siue probent

Solius, ista suo qui temperat omnia nutu
Arbitrium specta iudiciumq; proba.

Qui nihil ut nescire potest, nec fallere quenquam,
Sic nulla falli conditione potest.

Fallitur humanas ratio ingeniosa per artes
Et cæca est cum se cuncta uidere putat.

In domino confide igitur, qui facta re pendet
Omnibus attribuens omnia lance pari.

Ille ut uera bonis æternaq; præmia soluet
Vindice sic culpæ puniet igne malos.

Ne quem uana igitur tollat fiducia, quo se
Illius arbitrium posse latere putet.

Cuncta uidet uigilans oculus Iouis, omnia nouit
Nec peccare oculum te pudet ante Dei?

Siue audita igitur moueant te uisæ turbant,
Si sapis, hæc soli deser, & ista Deo.

Sic te nulla hominum famæ contagia ledent,
Fortis, & inuicto pectore semper eris.

Viue

LIBER VI

Vive meis dicende iterumq; & sepe camoenis
Paucaq; quæ dedimus consule Magne boni

PHILIPPO MELANC.

    nica Musarum morientum uita Philippe,
V Quàm merito laudē nominis huius habes
    Ut reliquæ taceant nostræ tua facta loquē
Contigit his certe munere uita tuo.   (tur
Ad uada nam miseri cum iam morerentur Hieræ
    Prorsus & humana desererentur ope,
Ad uada duxisti miseras Pegnesidos undæ
    Hinc noua quæ uenit mollior aura fuit.
Illic exulibus domus est duce parta Philippo
    Nunc domus est Musis esse ubicunq; licet.
Nam quia sola suas urbs nouit Norica dotes
    Artibus ingenuis ingenijsq; fauet.
Quanquã ò, sed tristes ut amant hæc tēpora Musas
    Præcipua hic populus laude uehendus erat.
Nam plenos optare gradus priscumq; nitorem
    Ingenij specimen desipientis erat.
Nunc ea sors miseris studiorum est facta ruinis
    Ut quota sit miseris esse licere, salus.
Sed tamen hanc alia dudum ratione querelans
    Heu nimium surdis auribus occinui.
Et te sepe meis memini subscribere Musis
    Atq; eadem simili fata dolore queri.

S Y L V A R V M

Exlant & totum uiuunt tua scripta per orbem
 Quis nescit nomen docte Philippe tuum?
 Nam tu siue probas seu nolis esse quòd audis
 Non poterit fieri fama maligna tibi
 O merite eximiam laudem uirtutibus istis
 Esse quibus miror te potuisse parem
 Tu tamen odisti merita præconia laudis
 Da ueniam, Musa hæc semper inepta fuit
 Et quoniam non uis ad te tua nomina mitti
 Venturis de te gentibus illa canam.
 Nunc ut ad inceptum redeat mea Musa laborem
 Quæ quòd habet totum debet & omne tibi.
 Iam quater Austrinum Sol declinauit ad axem
 Torrida iam Cancri brachia quarta petit.
 Postquam me his terris & in hac regione morantē
 Qualicumq; oculo lubrica Diua uidet.
 Tempore tam longos quæ fas est omnia testor,
 Nil nisi te coram non habuisse queror.
 Consilijsq; tuis licuisset & omnibus uti
 Quæ tibi tam large parca benigna dedit
 Esset eo melior quo nos fortuna remouit
 Longius, & quererer tristia fata minus.
 Quanquam non alicui ratio est hic iusta querelæ,
 Omnia quàm merui sunt meliora mihi.
 Sola meis tua defuerat præsentia rebus
 Namq; futura loco numinis illa fuit.
 Sed

LIBER VI

Sed quoniam nobis fortuna ea uota negauit
 Qua uice solati possumus esse, sumus.
 Interea pro te nobis tua saepe loquuta est
 Littera, quae specimen mentis & oris habet.
 Nunc quia te nobis eadem fortuna propinquum
 Fecit, & hac cupidis parte benigna fuit
 Moenia Franciaci iam desere parua Cobyrgi
 Magna& cum socijs Noridos urbis adi.
 Hoc uolet ipse tuos non ultimus inter Ionas
 Hoc, nisi non noui te, Spalatine uoles
 Atq; utinam uoto pius ipse adsumat eodem
 Nec graue nec nimium grande Lutherus, iter
 Si tamen hoc stultum est optare, nec utile forsitan
 Qui prius hunc misit quo uolet ille ferat.
 Nunc per amicitiae te iura nouissima nostrae
 Per studia & Musas, utraq; nostra, rogo.
 Ut uenias, nec te ulterius patiare rogari
 Cur te aliquid moueat quam mea Musa magis?
 Quae si, quod superi faciant te forte mouebit
 Non poterit prorsus displicuisse mihi.

EXIMIO MEDICO D. IOANNI
 Magebuccho.

octe simul medicas tractare fideliter artes
 D Et quascunq; simul noster Apollo probat.
 Accipe de generis munus Leuidense poetae
 Quod facit oblitum muneris esse sui.

S Y L V A R V M

Qui quamuis animi curis grauioribus hæres
 Quàm tibi ut hæc possint friuola scripta legi.
 Dum tamen absistes curis animoq; uacabis
 Scripta leges Hæsi qualiacunq; tui.
 Atq; etiam quamuis studijs melioribus hæres
 Quàm leuia ut possint nostra placere tibi,
 Dum tamen à studio forsân meliore uacabis
 Ceu fatuas betas ista parerga leges.
 Vel quia sit studij nobis communis Apollo
 Author, & ex illo nomen uterq; trahat,
 Vel quia nos ratio uinclo propiore ligarit,
 Et sit amicitiae nostra probata fides.
 Debes exigui munus Megabucche poëtae
 Credere non falsi pectoris esse notam.
 Et me, si nimium est, primis adscribere amicis,
 Extremos inter nomen habere pati.

A D E V N D E M.

ate Machaonias studijs melioribus artes
 N Iungere, ceu blandis lilia uernarosis,
 Consulis ut medici subeã penetralia Phœbï
 Quo duce Musarum sit uia trita mihi.
 Atq; ita me duplicis referam sub Apollinis umbram
 Quòd foueat simplex quàm geminata minus.
 Et quæ contemptæ iaceant hoc tempore Musæ
 Quas nec fama leuet, sed premat atra fames.
 Erigentes

LIBER VI.

Frigentes Musas Coos consoler ad ignes
 Ut faueat caussæ Phœbus uterq; meæ
 Agnosco non ficta animum pietate refertum
 Agnosco fidei munera plena tuæ.
 Verum qua ratione sequar teneamq; quod opto
 Consule, si uere quæ facis ista facis.
 Sed neq; difficilis labor est duxisse uolentem
 Et uia non adeo est hæc peregrina mihi.
 Et uideor, faueat modo uirgine natus Apollo,
 Inuenisse uiam qua tua iussa sequar.
 Cætera quæ breuibus non cœpit epistola uerbis
 Quàm cuperem tecum uir memorande loqui:
 Nunc totam Phœbus te distrahit iste per urbem
 Idem qui residem me iubet esse domi.
 Ocia sed multo furari pauca labori
 Si potes, hæc Hesso da Magebucche tuo.

ELEGANTISSIMO POETAE
 IACOBO MICYLLO
 SVO.

andide Piëridum iustissima fama Micylle
 C Inter qui Musas temporis huius habent
 Scribis, ut admonitus toties totiesq; rogas
 Nō referā scriptis mutua scripta tuis. (tus
 Arguis, & merito, manifesti criminis Hesium
 Et potes hæc iusto facta dolore queri.

PP

S Y L V A R V M

Quid loquar? unde trahā quē caussæ iudicare possim
 Qui me damnatum non sinat esse color?
 Intentam ne aliqua culpam ratione tuebor?
 An fatear certi criminis esse reum?
 Ut tuear possimq; nocens non esse uideri
 Quis dabit ut non sim conscius, esse mihi?
 Ut fatear ueniamq; queam meruisse uideri
 Quis dabit ut uerum, quod datur, esse putem?
 Sicut in ambigua positus regione uiarum
 Non satis exactum quo sit iturus habets
 Sic me iudiciū duplici sub mole labantem
 Quam non hoc releuat, tam grauat illud onus.
 Et poteram, nisi plus uinci quam uincere uellem
 Non ægre caussam sustinuisse meam.
 Nam quid amicitiaē nostræ decus addite, nam quid
 Quod tu tam grauiter iure queraris habes?
 Non Iacobe tuis rescripsimus ulla camœnis
 Carminas non grauibus uerba soluta modis
 Ergo tui nostrum tenuere obliuia pectus
 Quiq; in eo sedit iam fugiebat amor?
 Dij melius, fidei quam mutua gratia nostræ
 Tam cadat, aut etiam stet ratione leui.
 Quamuis hoc quoq; q̄ non sit leue scire fatendū est
 Vix magis hæc alijs fœdera rebus ali
 Non tamen est ratio quæ me satis arguat isto,
 Crimine amicitiaē dissoluisse fidem.

Non

LIBER VI

Non scripsi, quid enim? sed scribere saepe uolentem
Diuersam ratio non tulit una manum.
Ut taceam ignaui turbis quibus obruar ocl
Mens uaria constat conditione sibi.
Scribere nunc libitum est, nunc displicet illius autē
Temporis est aliud quàm fuit huius opus.
Iam bona neglecta est, mala nunc occasio uenit
Adstruere hæc raro quod tulit illa potest.
Sæpe rudes libuit uel inanes mittere chartas
Sæpe mihi nullus qui tibi ferret erat.
Adde quòd hic animi procrastinat omnia torpor
Hei mihi quod causæ non satis illud habet
Ille tamen simplex & fraudum semper inanis
Quod sæpe instituit sæpe relinquit opus.
Sic tamen ut semper tibi candidus esset, & idem
Qui fuit, & qualem tu quoq; habere soles.
Iam ne uides quia me tueatur causa nocentem
Nulla satis? ueniam uerba rogantis agam?
Parce per afflictas communia sacra camœnas
Credere me nostram posthabuisse fidem
Ante feret nullas noster Pegnesus arenas
Ante me æ fient Noridos urbis opes
Desinet ante tuus Renum contingere Moenus
Ante retro cursus uertet uterq; suos
Quàm nequeam meminisse tui quàm pectoris huius
Dedita simplicitas desinat esse tibi.

IV SYLVARVM

Quamquam longe absis uicinus habere nobis
 Semper & hoc ueri pignus amoris habe.
 Nam mea seu teneras cantabit Musa capellas.
 Quæ scandunt uolucris Norica saxa pede.
 Seu Nymphas quas litus habet Pegnesidos oræ.
 Seu quicquid meritum est quolibet ore cani.
 Semper eris nostræ quota pars Iacobe Thaliæ.
 Semper eris Musæ cura secunda meæ.
 Tu quoq; seu teneras cantabis amice puellas
 Quæ celebris Mœni littora prima colunt
 Seu quæcunq; canes tali cantanda poetæ
 Me quoq; ser partem carminis esse tui
 Digna quidem Phœbo canis omnia, dignaq; Musis,
 Si modo sit Phœbus, si modo Musa super.
 Hoc decus inuideo, nec me pudet ista fateri,
 Cærule Mœne tibi, cærule Rhene tibi.
 Carminibus uobis Peneus cedit & Hebrus
 Hic uatis cithara nobilis, ille Dei.
 Quam cuperem uobis Pegnesus proximus esset
 Aut uos Pegneso proxima ferret humus.
 Nostra simul uestras resonarent carmina laudes
 Et quæ nunc capitis singula, bina forent.
 Inuida sed quoniam nobis hoc fata negarunt
 Nos ratione una qua licet esse decet.
 Hac ratione simul qua diximus esse licebit
 Hæc ratio quiddam corpore maius habet.

Nec tu

LIBER VI

Nec tu credideris si raro nunc quoq; ut olim
Scribimus oblitos nominis esse tui.
Scribemus tamen & uacuas onerabimus aures
Heu quales nugas, qualia monstra ferent.
Ipse modum cupies Musæ posuisse loquaci
Et modo te nullis auribus esse uoles.
Quando igitur quæsta est pro te tua littera nobis
Scribendo nullam nos retulisse uicem.
Scripsimus hæc Musis dictantibus omnia nobis
Carmina combustis aridiora focis.
Tu mihi rescribes dictantibus omnia Musis
Carmina textilibus floridiora rosis.
Et mihi quam debes ueniam tribuisse roganti
Non debes causam ducere, ut ipse roges.
Nam mihi purganti confesse crimina culpæ
Materiæ ereptum est commodioris opus.
Post meliora dabo sed liberiore camœna
Infans sub rigido iudice Musa fuit.
Et merito, quia sic ausa est committere, causa hæc
Non ornanda igitur, sed peragenda fuit.
Viue memor nostri charissime frater amoris
Quod precor ut possis nomen habere. Vale.

AD HIERONYMVM BAVMGART
NERVM DE THEOCRITO
A SE VERSO.

PP 3

S Y L V A R V M

nice qui uere nostras Hieronymus Musas
V Officioq; iuuas et pietate colis.
Nunc tandem Siculis ductas è montibus agnas
Pascere Romani iussimus arua soli.
Cuncta Syracusij sunt facta Latina poeta
Haftenus à nobis quae potuerunt legi.
Sed tamen errat adhuc nec habet grex aduena quem
Quo duce inexpertum carpere possit iter (quam
Praecipue cum de media ceu barbarici
Finibus in Latias gestiat ire plagas.
Heu mihi quod non sum uel in illo tempore natus
Quo sacra Musarum spernere turpe fuit.
Vel quod ab hoc alium non contigit ire sub axem
Quo magis in precio carmina nostra forent.
Heu uobis etiam donat e rure Latino
Quod melius fatum non habuistis oues.
Nam qui uos Sicula nuper deduxit ab Aetna
Quam metuo in Rheno ne uada precipitet.
Quaeq; Syracusia saturae recubastis in umbra
Teutonica timor est posse perire fame.
Nunc igitur nostris Hieronymus docte capellis
Consule, quemue ducem quodue sequatur iter.
Nam quod idem nostro cessit male nuper ouili
Est opus audaces non habuisse pedes
Non tamen optarim quales habuisse solebant
Simichides capris Virgiliusq; duces.

Da

LIBER VI

Da Musis facilem media de plebe patronum
 Da qui non odio carmina digna putet.
 Oia præstiteris, nec adhuc querar improba Musis
 Tempora, & hoc æuum laude carere sua.
 Hunc tamen in tanto populo si forte requiris
 Da ueniam nimium iusta querela mea est.
 Spes tamen est aliquem reperiri posse, poetam
 Qui queat hoc tantum, se coluisse, pati.
 Et nisi præripiunt te commoda publica, uellem
 Hac tecum coram de ratione loqui.
 Et simul informis partus ostendere Musæ
 Pluraq; quæ scriptis non potuere dari.

AD IOACHIMUM CAMERA
 RIVM REPETIT THE
 OCRITVM.

allerij prati frondes numerare cadentes
H Proxima quas Boreæ flatibus urit hyems,
 Par labor & frondes numerare & soluere
 Debemus meritis quas Ioachime tuis. (grates
 Sed licet innumera atq; tuo sint munere tanta
 Quantas difficile est persoluisse mihi.
 Maiores tamen esse uoles, & uelle frequenti
 Obsequioq; probas officioq; doces.
 Inde fit ut uerear minus esse molestus, & inter
 rumpere, conari quæ meliora soles.
 Quare age Simichidæ quæ sunt tibi scripta poetæ

S Y L V A R V M

Tradita sub limam iudiciumq; uoca.
Atq; ea tot neuis quot sunt in littore conchæ
Oblita, quàm minimo tempore redde precor.
Aut si non prohibent inuisa negotia, nobis
Quando ea cui tradas ambigis, ipse refer.

GEORGIO LEVCIO SVO.

xtulit Oceano croceos Aurora iugales
E Phœbæum rutilo spirat ab axe iubar
Succedunt placidæ formosa silentia luci
Syderis hoc uerni dixeris esse decus.
Iam resonant tepidum mulcentibus aëra linguis
Et blandum tremula uoce queruntur aues.
Turba salutantum rutilantia lumina solis
Iam ruit. & passim lucida rura petunt.
Tu potes occluso uel adhuc stertisse cubili
Tu potes exortum nolle uidere diem.
Me iuuat ad ripam stantes Pegnesida nymphas
Cernere populeis frondibus esse graues.
Me iuuat umbrifero uiridantia prata recessu
Visere, quàm multo germine sylua uiret.
Nunc quoq; si non est tibi nostra inimica uoluptas
Nec sunt tristitiæ gaudia nostra tibi.
Surge age, nec graue sit dulces abrumpere somnos
Mollibus & plumis exeruisse caput.
Candide candidius quo nil queat esse Georgi

Hue

Huc ades exorto dum tepet aura die.
 Mollia dum teneri ludunt per graminarores
 Dum ceu nascenti lux noua pube uiret.

IN ARMINIUM HVTTENI. GER-
 MANIS SCRIPTORES NON
 RES DEVISSE.

ot sua stat populis gestarum gloria rerum
T Salua, suum tot adhuc secula nomen habet
 Audet adhuc ueteres reminisci Roma triū
 Et mortis quadam uiuere parte sua. (phos
 Quæ nequit ipsa suas ostendere Troia ruinas
 Meonio clarum carmine nomen habet.
 Inuida non totas miserunt funera Thebas
 Viuit adhuc Sparta non moriturus honor.
 Nondum Palladiæ prorsus cecidistis Athenæ
 Quicquid est eximia Græcia laudis habet.
 Integra floret adhuc Pellææ gloria gentis
 Persarum nomen fama superstes habet.
 I numeræ Genes aliæ sua nomina seruant
 Quasq; superuacuum, quasq; referre mora est
 Vna suæ merito fraudata est laudis honore
 Semper est incelebris Teutonis ora fuit.
 Cur ita? quæ nobis res hunc inuidit honorem?
 Fida alibi, cur hic fama maligna fuit?

S Y L V A R V M

An quia non rebus clari: non Marte potentes?
 An quia nos uictos sæpe fuisse pudet?
 Non ita, nam rebus nec clarior ulla per orbem
 Gens fuit, aut ullo tempore uicta minus.
 Cur igitur? quia non rebus, sed nomina rebus
 Quæ facerent scriptis nos caruisse liquet.
 Præcipue cum floreret Germanica uirtus
 Et nondum hæc nostras luxus haberet opes.
 Tunc memoranda alijs nostri gessere parentes
 Tunc rerum uirtus unica caussa fuit.
 Tunc quia scriptorum nos defecere labores
 Gloria Lethæas nostra subiuit aquas.
 Nondum tota tamen, quoniam, licet inuida, nostris
 Non potuit totum fama tacere decus.
 Et sparsim Romana suis ea littera rebus
 Inseruit, quæ nunc pauca sed apta uides.
 Atq; ea, si quæras, quæ sint et qualia, debes
 Hutteni patriæ uindicis esse memor.
 Is quæsitâ suis patriæ monumenta libellis
 Aedidit, et lucem iussit habere nouam.
 Nam quia sparsa, alijs incognita, quæq; latebāt
 Qui legeret rarus quiq; teneret erat.
 Ille suas patriæ laudes atq; eruta passim
 Nomina digna legi, fecit ubiq; legi.
 Equibus unus hic est quem condidit ipse libellus
 Sed non auspicijs ædidit ipse suis.

Namq;

LIBER VI.

Namq; immatura præreptus morte reliquit
Hunc quoq; ceu partem funeris esse sui.
In quo si qua leges non qualia forte requiras
Parte bona ueniam qua mereatur habet.
Condidit Huttenus non ædidit, ergo futurum
Quod fuerat melius conijce, quicquid erat.
Hunc tibi Mauricius gentili Huttenus honori
Fidus ab æternis noctibus adseruit.
Hic ferus Arminius patrijs qui uictor in armis
Afflixit uires Martia Romat uas.
Hic nisi adhuc iuuenis periisset fraude suorum
Tu dominus Tybridi Rene futurus eras.
Hunc quod habes patriæ lector studiose libellum
Hutteno debes munera prima tuo.
Altera Mauricio, Ioachimo tertia, nobis
Quarta, aliquis nobis si locus esse potest.

Finit Liber Sextus & ultimus
Sylvarum.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

H A G A N O A E E X O F F I C I
N A P E T R I B R V
B A C C H I I

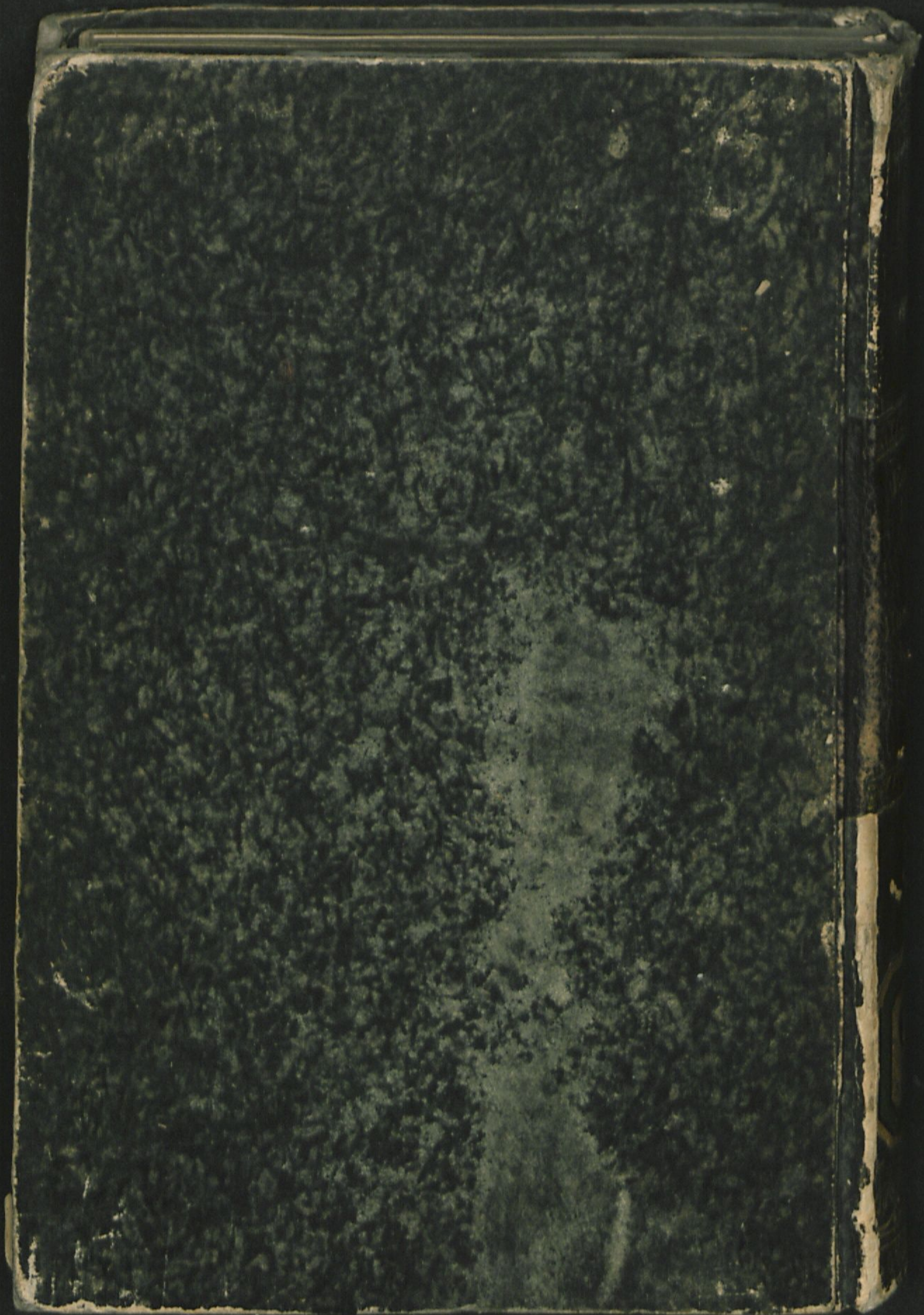
Anno Domini Millesimo
Quingentesimo trice
simo quinto,
Mense
Iulio.

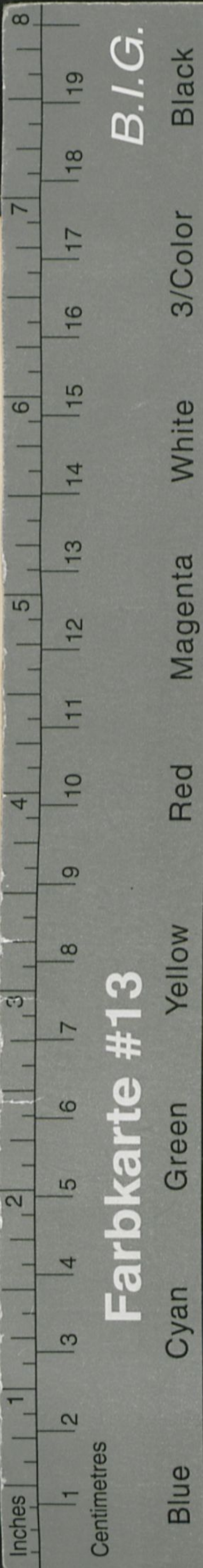

Cl 2131.

X 2203414

m. c

B.

HELII EOBA

NI HESSI SYLVARVM LIBRI VI.

Nuper primum æditi Anno

M. D. XXXV.

LECTORI

*Alcinoi legimus, miramur A donidis hortos
 Inuenit Hesperidum succina sylua fidem
 Que tandem inuidia est, non his permittere syluis
 Ficticij saltem nominis esse decus?
 Fallor, an huc aliquis tamen ingredietur amicus
 Quem noua querceti diuitis umbra iuuet?*

Ἰωαχείμου τοῦ Καμεραρίου.
 ὄλιω τήνδ' ἐλθὼν εἰς ἄξυλον ἔργα ἀθήσῃς
 οὐχ ὅτε βῆσ' ἀρξῶν ἀλλ' ὅτι ληξόμεθ'.
 εἴ μ' εἴπει πάρα μυρι' ἑασικάλ' ἀλλά πετέριον
 ἔξῃ ὁμῶς πρότερον πάν πελεκισάμενον.
 μάλα δ' οὐχὲν πόνος κόρος οὐχὲν σοι ἔασετ' ἔρωκ
 πρὶν ἰάσθ' ἀναγνώσθ' ἀνεθρεῖα πάντα πέση

*Sum ex libris Nicolai
 Wiedemannii planensis
 1835*